2-1-5

Vatan Partisi III. Kongresi Burju
Sosyalist Hattını Red ve Tasfiye Etti

KARAR NO 1.

VATAN PARTİSİ'NİN (1977-1978) PROGRAM-TAKTİK-ÖRGÜT KONULARINDA BURJUVA SOSYALİST SAPITMASI HAKKINDA KARAR

Vatan Partisi 1977 Ocak ayındaki ilk kongresinden beri burjuva sosyalizminin ideolojik egemenliği altına resmen girmiş, burjuva sosyalizmi Parti'nin tüm teorik ve pratik eylemine damgasını vurmuştur.

İki yılda izlenen hat, objektif olarak tekel dışı, yaban burjuva zümrelerin çıkarlarının («Kıvılcımcı») bir görünüm altında savunulmasından başka bir anlama gelmemektedir.

Bu sapıtma;

Program konusunda, Vatan Partisi'nin kendi öz devrimci programının tüm mantık sonuçları terk edilerek bir reform programının kabulü biçiminde ortaya çıkmıştır. 1. Olağan Kongre'nin 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11 nolu kararları devrim için mücadele yerine, «acil» reformlar için mücadeleyi öne çıkartmaktadır.

Program konusundaki bu sapıtma, taktik konuda, reformist burjuvazi ve onun partileriyle reformlar için ittifak biçiminde yansımıştır. Vatan Partisi'nin bu güne kadar uyguladığı «Sosyalist Blok» politikası, işçi sınıfı partisinin asgari programı temelinde devrimci demokrat blok taktiğini reddederek, işçi sınıfına burjuvazinin kuyruğuna takılmasını önermiş, işçi sınıfı içinde burjuva nüfuzunun artmasına hizmet etmiştir.

Program ve taktik konusunda sapıtmanın belirlediği ekonomist sendikalist ve dolayısıyla liberal içerikli ilkel görevler Vatan Partisi'nin örgüt yapısını ilkel bir örgüt yapısı olarak belirlemiştir. Böylece Vatan Partisi'nde yuvar ilkelliği fraksiyonculuk biçiminde ebedileşmiştir.

Bu ilkel örgüt yapısının hakim kıldığı örgüt anlayışına uygun olarak Vatan Partisi'nde —modern örgüt prensiplerinin ifadesi demek olan— tüzüğün ihlal edilebileceğini savunan bir oportünist örgüt anlayışı ortaya çıkmıştır.

Bu oportünist örgüt anlayışı burjuva örgüt anlayışının bir ifadesidir.

Bu tesbitlerden hareketle kongremiz,

1. Vatan Partisi'nin iki yıllık burjuva sosyalist teori ve pratiğini red ve mahkûm eder.
2. Program, taktik ve örgüt konularında birlik örgütsel birliğin şartını oluşturduğuna göre, Vatan Partisi'nin iki yıllık hattının burjuva sosyalizminin ifadesi olmadığı, Vatan Partisi'nin program, taktik ve örgüt konularında burjuva sosyalist bir sapıtma içinde bulunmadığı anlayışı: Vatan Partisi üyeliği ile bağdaşmaz.

Sosyalist

KURUCUSU : Dr. HİKMET KIVILCIMLI

Sayı : 77 6 MART 1979 SALI FİYATI : 10 TL.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ !

SIKIYÖNETİMİ PROTESTO EDİYORUZ!...

Yeni bir döneme başlarken

Sosyalist elinizdeki bu yeni sayısıyla, bugüne kadar izlediği çizginin zıddı yeni bir çizgiyi izlemeye başlamaktadır. Bugüne kadar izlediği burjuva sosyalist çizgiyi terketmekte; ve ona karşı savaşı başlıca görevlerinden biri olarak önüne koymaktadır.

Vatan Partisi III. Genel Kurulu'nun kabul ettiği yeni hattı temel alan «Komisyon Raporu»nda açıklandığı biçimiyle, Kıvılcımcı hareketin tarihi : bir ayna gibi Sosyalist Gazetesi'nin de tarihine yansımıştır.

Sosyalist ilk olarak, 1967'de Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın yönetiminde 7 sayı çıkmıştır. O dönemde Sosyalist önüne görev olarak bilimsel sosyalizmin en temel doğrularını açıklamayı koymuştur. Ve Sosyalist, 1960 sonrasında, bilimsel sosyalist öğretiyi tavizsiz savunan ilk yayın organıdır.

(Devamı 3. Sayfada)

SOSYALİST

"VATAN PARTİSİ, (...) İSTER ASKERİ, İSTER SİVİL HER TÜRLÜ KIRTASİYECİ GERİLİĞİ VE POLİSÇİ TAHAKKÜMÜ MİLLETİMİZE LAYIK BULMAYACAKTIR"

(Vatan Partisi Programından)

KARAR NO: 7

Tüzük değişikliği hakkında karar

Vatan Partisi, 1. Olağan Kongresi'nde yapılan tüzük değişikliği ve Merkez Komitesi'nin hazırladığı iç tüzük ve çalışma ekipleri teşkilâtlanması ile 1954 Vatan Partisi tüzüğünün proleter örgütlenme anlayışını terk etmiştir.

Bu nedenle kongremiz, 1. Olağan Kongre'nin yaptığı tüzük değişikliklerini ve MK'ce hazırlanan iç tüzüğü ve buna uygun çalışma ekipleri teşkilâtlanmasını iptal eder; aşağıdaki tüzük değişikliğini kabul eder.

TÜZÜK DEĞİŞİKLİKLERİ

Birinci Madde : Değişmedi.

2. GAYE VE KONU : Değişmedi.
3. ÜYE OLMAK : Değişmedi.
4. PARTİYE GİRME, ÇIKMA ŞARTLARI
   a) **1 yıldan beri partili 2 üyenin tavsiyesi ile, parti organlarının tasvibi ve merkezce tescili yapılan vatandaş üye olur.**
   b) Değişmedi.
   c) Değişmedi.
   d) **Partiden çıkarma yetkisi merkez haysiyet divanına düşer. Çıkarılan kimse, ancak ileriki kongreye başvurabilir. (Otomatikman partiden atılanlar şahsen başvuramazlar.)**
5. PARTİ DİSİPLİNİNİN ÖZÜ : Değişmedi.
6. PARTİDEN ÇIKARILMA : Değişmedi.

MAHALLİ TEŞKİLÂTLAR VE MAHALLİ KONGRELER

7. **MAHALLİ TEŞKİLÂT VE KONGRELER**
   a) **En alt MAHALLİ TEŞKİLÂT, partinin temel taşıdır. Küçük bir parti örneği halinde işler. Her şehir, kasaba ve ilh. gibi vatandaş topluluğunda tüzükte belirtilen asgari sayıda parti üyesi bulundu mu, bir mahalli TEŞKİLÂT kurulur.**
   b) **MAHALLİ KONGRELER : Her yılın (Eylül ve Kasım) ayları arasında, birbirlerini tamamlıyacak sırayla toplanır. İlçe kongresine üyelerinin hepsi katılır. İl kongrelerine ve Merkez kongrelerine, her alt kongre üyesinin yarısı asli, yarısı yedek delege seçilir.**
   c) KONGRE GÖRÜŞMELERİ : Değişmedi.
   d) **YÖNETİM KURULLARI : Her mahalli kongre, en az ilçede 5, il'de 7 üyelik bir Yönetim Kurulu ile onun başkanını ve 3 kişilik yedeğini seçerek gereken iş bölümünü yapar. Yönetim Kurulları en az haftada bir toplanır.**
   e) **İptal.**
   f) **İptal.**
   g) **İptal.**

GENEL KONGRELER

8. Değişmedi.
9. Değişmedi.

MERKEZ

10. Değişmedi.
11. a) Değişmedi.
    b) Değişmedi.
    c) Değişmedi.
    d) **İptal.**
    e) Değişmedi.
12. Değişmedi.
13. MECLİS GRUPLARI VE SEÇİMLERDE ADAY TESBİTİ
    a) **İptal.**
    b) **İptal.**
    Partiler yasası, (ilgili maddeler) ve parti tüzük - programına göre hazırlanmış yönetmeliklerle düzenlenir.

MADDİ CİHETLER

14. a) Değişmedi.
    b) **Başkanlık Divanının tasvibi ile yapılacak yayın vs. gelirleri.**
    c) Değişmedi.
    d) Değişmedi.
15. Değişmedi.

KARAR NO 2.

«Doktorcu» «Kıvılcımcı» nitelemesi üzerine

Vatan Partisi'nin kurucusu ve önderi Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Bilimsel Sosyalizme sağladığı gelişme : teorinin evriminde başlı başına yeni bir aşamayı ifade eder. O öğretinin gelişiminde Marks, Engels, Lenin'in yanında yer almaya layık doruk noktalarından biridir. Hikmet Kıvılcımlı Diyalektik Materyalizmi doğa ve toplum olaylarının açıklanma ve değişiminde, ancak Bilimsel Sosyalizmin ustalarına yakışacak bir ustalıkla kullanmıştır.

Özellikle, bugünkü geri ülkelerin sosyal yapısıyla doğrudan doğruya bağlı olan kapitalizm - öncesi tarihin ve toplum biçimlerinin hareket yasalarını keşfederek; bugün «geri ülkeler» gerçekliğinin açıklanması ve dolayısıyla değiştiriimesi için eşsiz bir teorik temel sağlamıştır. Karl Marks nasıl «Modern toplumun yüzündeki peçeyi» kaldırdı ise; Dr. Hikmet Kıvılcımlı da Kapitalizm öncesi toplum biçimlerinin ve tarihin dolayısıyla 20. yy. «modern» toplum gerçekliğinin ayrılmaz bir unsuru olan «geri ülkeler» gerçekliğinin yüzündeki peçeyi kaldırdı.

Her büyük keşif, nasıl diğer pekçok problemin de çorap söküğü gibi çözümüne yol açan sonuçlar sağlarsa, Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın keşifleri de aynı şekilde sonuçlara yol açtı. Bunlardan en can alıcı olanları şöyle sıralanabilir :

Hikmet Kıvılcımlı, antika tarihin yüzündeki peçeyi kaldırırken modern tarih bilimini kurdu. Tarih Biliminin biriktirim aşamasından klasifikasyon aşamasına sıçramasını sağladı.

«Tarihsel Devrim» olgusunu açıklayarak, bilimsel sosyalizmin devrim teorisinde yeni ufuklar açtı. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın geliştirdiği devrim teorisi : Teoride bir devrimdir.

Bu keşfe bağlı olarak, Tarihsel Maddeciliğin temel kavramlarından biri olan Üretici Güçler kavramını geliştirdi; daha dakik, daha derin, daha kapsamlı bir duruma getirdi.

Kapitalizmin Avrupa'da gelişmesi sonucu, toplum ve tarih bilimlerine egemen olan ve bu bilimlerin gelişmesini büyük ölçüde engelleyen Avrupa merkezli (Eurosantrik) kavramlar ağını parçaladı. Bunların yerine, tarihin kendi öz gelişimine daha uygun düşen bir anlayışı geçirdi. Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Marksizm - Leninizm temel kavram ve ilkelerinde Lenin'in ölümünden sonra yapılan her tahrifat ve bayağılaştırmayla savaşarak, teorinin devrimci özünü bir kabuk gibi saran burjuva yorum ve kavrayışları kırarak oluşturduğu teorik taban Marksist - Leninist öğretinin tarihi, organik, mantıkî devamıdır. Ancak bu teorik taban, henüz bize takılan «Doktorcu - Kıvılcımcı» adlarına sahip çıkmayı gerektirmez, yalnız bunu olanaklı kılar. Ancak Türkiye pratiğinde konunun özel önem ve gerekliliği kendisini dayatır.

1970 yılının son aylarından beri, Türkiye'de devrimci çevreler arasında kullanılan ve yaygınlaşmış biçimiyle: «Doktorcu» «Kıvılcımcı» denilen, diğer tüm eğilimlerle program, strateji, taktik, örgüt teorisi ile net olarak ayırıcı sınırlarını çizerek doğmuş bir «görüş», bir «çizgi», bir «hareket» vardır.

Ayırıcı sınırların net olarak çizilmesi, Türkiye'nin devrimci hareketinde öz Leninci Marksizmin doğuşu 1930'larda YOL'un yazılışı ile gerçekleşir.

Türkiye'nin devrimci hareketi; tıpkı her tarihsel devrimden sonra kurulan antika medeniyetler gibi «tekerrür» etmiştir. İki kez doğmuş, iki kez hazırlık ve başlangıç konaklarını aşmış, iki kez öz Leninci Marksizme ulaşmıştır.

Belki de dünyanın hiçbir ülkesinde, devrimci hareketin böyle iki kez doğup geliştiği görülemez. Ve bu orijinalite kavranmadıkça, Devrim tarihimiz bir kaos olarak görülmekten kurtulamaz.

Bu orijinalliğin 1970 - 71'de ulaştığı aşamanın karakteristiği, yani diğer eğilimlerle ayırıcı sınır çizgilerini çizmiş bir «Doktorcu» - «Kıvılcımcı» hareketin doğuşu, «Doktorcu - Kıvılcımcı» adlandırmasının Türkiye pratiğindeki özel önemini gösterir.

Bugün Marksizm - Leninizm'in evrensel başarısı sonucu Türkiye'deki onlarca burjuva ve küçük burjuva sosyalist eğilim, hatta finans - kapital'in değişik türde faşist partisi olma rolüne çıkan TİKP bile, sıfır numara anarşist bile kendilerini «Marksist - Leninist» olarak nitelerken, Marksizm - Leninizmin özünün ifadesinden başka birşey olmayan Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın öğretisini benimseyenlere verilen ad olan : «Doktorcu», «Kıvılcımcı»lığı, Marksist - Leninist olmanın kriteri olarak almak; bir kalemde nice kafa karışıklığına son verecek, KAOS'ta yönelmeyi sağlayacak, nice oportünizmlerle sınır çizgilerini çekecek esaslı bir Arianne ipliği olur.

Bu tesbitler ışığında kongremiz;

Türkiyeli devrimciler bakımından, Kıvılcımlı'nın öğretisinin kabulünü: Bilimsel Sosyalist olmanın asgari (en az) şartı olarak görür.

Türkiye pratiğinde «Kıvılcımcı» ya da «Doktorcu» nitelemesinin Marksizm - Leninizmin özel bir karşılığı olarak kullanılması ve sahip çıkılmasının özel önem ve gerekliliğine işaret eder.

KARAR NO: 4

Program hakkında

Finans - kapital beyleriyle tefeci - bezirgân ağaları düzeninin içinde bulunduğu ağır bunalım, Vatan Partisi Programının (yani işçi sınıfının asgari programının) başta işçi sınıfı gelmek üzere: cahil, alim, köylü, şehirli, kadın - erkek, genç - ihtiyar tüm halkın, bu cennet ülkenin cehennem hayatı yaşatılan halkının, tamamiyle aşağıdan gelme girişim, örgütlenme ve kontrolü ile gerçekleştirilmesinin ekmek kadar; su kadar gerekli olduğunu hergün birkez daha kanıtlıyor...

Vatan Partisi Programının, tüm halk tarafından kavranılması, tanınması, okunması, kabul edilmesini sağlamak başta gelen görevdir. Program ancak halk tarafından bilinerek, okunarak ve benimsenilerek gerçekleştirilebilir. Türkiye'nin yoksul insanları, zulümden, işsizlik ve pahalılık cehenneminden kurtulmalarının, mutluluklarının ancak Vatan Partisi Programıyla gerçekleşebileceğini kavradıkları an, onları hiçbir şey durduramaz.

O halde, görev : programın onu gerçekleştirebilecek tek güç olan kitlelere ulaşması ve benimsenmesinin sağlanması olduğuna göre:

1. **Program: Ucuz ve kullanışlı (cepte taşınabilir) bir şekilde bol miktarda basılıp, olabildiğince dağıtılmalıdır. İlk aşamada parola : «Her köye, her işyerine, her fabrikaya bir program»dır. İkinci aşamada «Her emekçiye bir program».**
2. **Programı, özellikle günün sorunlarına bağlı olarak zengin örneklerle açıklayan popüler broşürler hazırlanıp dağıtılmalıdır.**
3. **Aynı şekilde bildiriler hazırlanmalı ve sayısızca dağıtılmalı.**
4. **Programın teorik açıklaması üzerine konferanslar verilmeli.**
5. **Kitle örgütlerinin kongrelerinde (organlarında) programımızdaki talepler bütünlüğünü, değişik bir ifade tarzıyla da olsa, Türkiye'nin bunalımdan çıkması için acil görevler olarak tartışmaları ve kabulü için çalışmak: her parti örgütü ve üyesinin başlıca görevidir.**

KARAR NO 5.

3. Olağan Kongreye kadar Parti dışına düşen ve Parti dışında olan; «Doktorcu» iddialı eğilim ve kişilerle ideolojik mücadele verilmesi ve Parti'ye kazandırılması hakkında :

Kongremiz :

Parti dışında olan çeşitli «Doktorcu» iddialı eğilim ve kişilerle ideolojik mücadelenin ve bu mücadele sonucu Partimize kazandırılmalarının en önemli işlerimizden biri olduğunu tesbit eder.

Bu nedenle;

Göreve getirilecek Merkez Komitesi'nin gerekli hazırlıkları yaparak bu konuda konferans düzenlemesini karar altına alır.

KARAR NO 6.

Vatan Partisi 3. Olağan Kongresi 1. Kongrede alınan burjuva reformist kararları mahkûm eder. Ancak 1. Olağan Kongre kararlarının reformist nitelikte olması bu kongrede somut taktik kararlar alınmayışını haklı kılmaz.

Kongremizin reformizmi mahkûm etmesi yetmez, bu eğilimin karşıtı olan proleter devrimci taktikleri tesbit etmesi gerekir. Ancak kongre şartlarının bu görevi yapmamıza olanak vermediği gözönünde tutulursa, taktik alandaki görevlerimizi tesbit etmek için, en geç üç ay içerisinde bu sorunları çözüme bağlamak üzere konferanslar tertipleyerek bir olağanüstü kongre toplanması görevini kongremiz Merkez Komitesine verir.

Yeni bir döneme başlarken

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ancak Sosyalist 7 sayıdan fazla çıkamaz. Demek bir yankı bulmaz. Bu da son derece olağandır. Çünkü 1967' lere gelindiğinde bilimsel sosyalizmin temel klasiklerinden henüz çevrilebilenlerin sayısı bir elin parmaklarını bile aşmamaktadır. Türkiye'nin 27 Mayıs sonrası devrimcileri henüz bilimsel sosyalizme yeni ulaşırken; onun alfabesini yeni öğrenirken, Sosyalist ve Tarihsel Maddecilik yayınları onlara yüce cebri sunuyorlardı. Henüz Kapital'i veya Ailenin Devletin Kökeni'ni veya Alman İdeolojisini okumamışlar Tarih Devrim Sosyalizm'i anlayabilirler miydi? Elbet anlayamazlardı. Öyle de oldu. 1967 darbesi de «zindan kuyusunun duvarlarına vurulmuş» bir yankısız yumruk olmaktan öteye gidemedi.

Daha sonra çıkan «Türk Solu» ve «Aydınlık» ile 27 Mayıs sonrasında doğan devrimci hareket marksizm dışı ve öncesi «başlangıç» konaklarını geride bırakıp, «hazırlık» konaklarına girer. Doktor Hikmet Kıvılcımlı da bunlar içinde yer alır.

Geçilmesi zorunlu konakların üzerinden atlanamaz, o konaklar iradenin bir vuruşuyla yok edilemez. Ama doğum sancıları kısaltılır ve ılımlandırılabilir. İşte Kıvılcımlı'nın Türk Solu ve Aydınlıklardaki varlığı böyle kısaltıcı ve ılımlandırıcı bir etki yapar.

1970 yılı 16 Haziran olaylarıyla birlikte, işçi sınıfı kendi varlığına ilişkin (kendisini inkâr eden) tartışmalara son verdi. Artık devrimciler için iki şey apaçık belliydi. Önümüzde Demokratik Devrim aşaması vardır ve bu devrimde işçi sınıfıyla köylülüğün ittifakı esastı. O halde bu temel üzerinde anlaşanların Proletaryanın «özörgüt»ünü nasıl oluşturacakları, sorunu gündeme geliyordu.

İşte 1970'in son aylarında çıkmaya başlayan Sosyalist, örgüt konusunu gündeme koyuyor ve onun «zinciri sürükleyecek ana halka» olduğunu belirtiyordu.

Elbet bir yayın organının önüne koyduğu görev onun içeriğini belirler. Sosyalist, «ana halka» olarak Proletarya Partisi'ni öne koyunca tüm yazılar ağırlıklı olarak bu soruna yöneliyor. Her sorunun proletarya partisi sorununa ne kadar bağlı olduğu gösteriliyordu.

Ancak 1970 - 1971 döneminde 19 sayı çıkan Sosyalist gazetelerinin ilk 6 - 7 sayısında, gazete içinde ayrı bir eğilimin; bir anarko - sendikalist eğilimin varlığı görülür.

Daha Sosyalist'in afişlerinde bu anarko - sendikalist eğilim «Genel Grev» parolası biçiminde görülüyordu. Daha sonra gazete de incelir, «Genel Direniş» biçimini alır. Kimi esnaf ve sendika avukatı aydınların beslediği bu anarko - sendikalist eğilimi Sosyalist gazetesi 8. sayıdan sonra püskürtür. Ve bütünüyle Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın yönetim ve denetiminde çıkmaya devam eder.

Bu dönemde Sosyalist'in fonksiyonları bir bakıma Lenin'in ISKRA'sına benzetilebilir. Ama Lenin'siz bir Iskra nasıl düşünülemezse, Kıvılcımlı'sız bir Sosyalist de olamazdı. Sıkıyönetim... Kıvılcımlı'nın «Odisse» destanı... ve ölümü... «Tarihte bireyin rolü» sorununu, bireyin hiçliği ile Kıvılcımlı yaşamıştır. Olağanüstü iradî çabalar, objektif şartların sarsılmaz duvarına çarpmıştı. Ama bireyin hepliğini de Kıvılcımcı hareket yaşadı. Uygun objektif koşullara rağmen Kıvılcımlı'nın önderliğinden yoksun hareket kakırdadı. Dev ölünce meydan cücelere kaldı.

Hazreti Muhammed: «Ben arabım, arap benden değil» demiş. Marks'ın da aynı anlamda : «canavar dişleri ektim pireler biçtim. Ben "marksist" değilim» dediğini söylerler. Kıvılcımlı izleyicilerinin yaptıklarını görseydi Marks'ın ya da Hz. Muhammed'in sözlerini anmadan edemezdi.

Bu cücelik, bayağılık, Kıvılcımlı'dan sonra çıkan Sosyalist'lere tümüyle damgasını vurmuştur.

1975'te Sosyalist gazetesi 4 sayı daha çıktı. Bu dört sayı bir «paçavra fikriyat» (Lumpen ideoloji) anıtıdır adeta. Sosyalist'in sayfalarında, 1975'teki Vatan Partisi kurucularının —küçük burjuva sosyalistlerinin— en küçük bir izi bile yansımaz. Bir kariyerist'in —hem de en soysuzlaşmışından— lumpen ideolojisinden başka bir şey görülemez.

Vatan Partisi'nin Burjuva Sosyalist çizginin egemenliğine geçmesiyle paralel olarak, Sosyalist'in 1977 Nisan ayında çıkan 31. sayısından son 76. sayısına kadar çıkan 45 sayısı ise burjuva sosyalizminin dile gelişidir.

Son 76. sayının yarısı burjuva, yarısı proletarya sosyalizminin savunusunu yapar. Bir bakıma burjuva sosyalizminden proletarya sosyalizmine «sıçrama sayısı» sayılabilir.

Bu 77. sayıdan itibaren, Sosyalist ilk 26 sayısında (7 + 19) dile gelmiş proletarya sosyalizmine dönmektedir. Bu anlamda, yani proletarya sosyalizmini izleme anlamında bu 77. sayıya 27. sayı da denebilir. Arada kalan 50 sayı başka sınıfların değirmenine su taşımıştır genel olarak.

* * *

Sosyalist'in bu dönemdeki yayın programını elbette önüne koyduğu görevlerin niteliği belirleyecektir.

Önce Sosyalist bir yayın organı olmanın ortaya koyduğu görevlerin neler olduğunu kısaca hatırlayalım. Bu görevleri kısaca şöyle sıralayabiliriz :

a — Bilimsel sosyalizm öğretilerinin yayılması; özgün haliyle tanıtılması görevi,

b — Bilimsel sosyalizm öğretisinin çağdaş dünya ve Türkiye sorunlarının açıklamasında uygulanması; diğer bir deyişle, bütün dünya ve Türkiye'deki toplumsal ekonomik sistem, sınıflar, sınıfların karşılıklı ilişkileri, çatışmaları, politikaları; bunlardaki değişmeler; proletaryanın bu mücadeledeki rolü hakkında doğru görüşlerin yayılması,

c — Dolayısıyla yanlış görüşlerin yanlışlığının gösterilmesi ve eleştirilmesi, yani burjuva ve küçük burjuva sosyalizmleriyle ve diğer gerici ideolojilerle savaş... Sözlerin, bildirilerin, davranışların ardında hangi sınıfların çıkarlarının bulunduğunu göstermek,

d — Halkın demokratik özlemlerinin sözcüsü olmak. her haksızlığı teşhir etmek. Haksızlıkları protesto etmek ve her haksızlıktan, baskı ve sömürü olgusundan hareketle düzenin beş para etmediğini kanıtlamak, düzenin beş para etmediği fikrini yaymak,

e — İşçi sınıfının kendiliğinden mücadelelerine destek olmak; öncü ve yol gösterici olmak ve daha üst mücadele biçimlerine yönelmesine çalışmak.

Kısaca açıkladığımız bu genel görevler, bir sosyalist organın her zaman yapması gereken; her durumda yapması gereken görevlerdir. Her tekil olgudan hareketle genel olanı göstermek şeklinde de özetlenebilir bu.

Ancak dünyada ve Türkiye'deki objektif ve proleter hareketin sübjektif koşulları ölçüsünde, yukarıdaki genel görevlere bağlı olarak daha özel görevler de vardır. Bunları görmemek skolastik olur.

İçinde bulunduğumuz dönemde Türkiye, tarihindeki en ağır bunalımı yaşamaktadır. Finans - kapital beyleri ve tefeci - bezirgân ağalarının düzeni kökünden sarsılmaktadır.

Bu iki egemen güç, reformist yaban burjuvaziyi, parlamentarizmin (demokrasinin değil, çünkü demokrasi yoktur) karşılığında yedeklerine aldılar. Ve halkın muhalefetini şu ana dek kısmen de olsa öldürümlemeyi becerdiler.

Reformcu yaban burjuvazi (ki CHP'de ifadesini bulur) hem reformcudur hem gericidir. Reformcudur : Çünkü parababalarınca ekonomi temelinde ve politika çatısında ikinci plana itilmiştir. Onların politik ve ekonomik egemenliklerini sınırlamak ister. Gericidir : Çünkü Halk kitlelerinden, devrimden korkar.

«Korku ecele fayda vermez» derler. Liberallerin en korktuğu : Parlamentarizmi yitirmektir. Geri Ülkede parlamentarizm ise : Liberal burjuvalarla parababalarının kayıkçı döğüşü yaptıkları, devlet bütçesindeki milyarlar üzerine kumar oynadıkları «cici» ya da «filipin tipi demokrasi» oyunudur. Bu parlamentarizm oyunu reformist burjuvazi halkı oyalayabildiği sürece oynanır. Halk, reformistlerin gerici yüzünü görüp devrimci taleplere ve partilere yönelince : Parlamentarizme parababaları «sayım suyum yok» deyiverir.

İşte CHP parlamentarizmi sürdürmek için «kestaneleri ateşten çıkaran maşa» olmaya kitlelerden korkusuyla soyundu. Bir yıldır da çıkarıyor. İşçiler, köylüler, küçük burjuvalar hızla CHP'nin bu gerici yüzünü görüyor ve reformist hayallerden kurtuluyor. Bu anlamda CHP, korumak istediği parlamentarizmin mezar kazıcısı olmaktadır. Çünkü halk reformist hayallerden kurtuldukça, parlamentarizmin de finans - kapital için bir fonksiyonu kalmamaktadır.

Bir yıllık CHP yönetimi, uygulamalarıyla, halk kitleleri, —binlerce kitap ve bildiriyle anlatılamayacak olan şeyi— bu günkü düzen içinde sömürü ve baskının, işsizlik kâbusu ile pahalılık cehenneminin hiçbir zaman kalkmayacağını; Burjuva reformistlerinin en tehlikeli, güvenilmez korkak ve gericiler olduğunu hızla görüyorlar.

Evet, başta işçi sınıfı gelmek üzere, emekçi halk, hızla reformist hayallerden kopuyor ve hızla «bu işlerin böyle gitmeyeceği» düşüncesi uyanıyor. Ve görevimizi belirleyen sorun burada ortaya çıkıyor : «Reformist hayallerin yerine ne geçecek?» «İşler nasıl olursa gidebilir?» «Nasıl bir düzen gelmeli?»

Reformist hayallerden kopan halk kitleleri hangi doğrultuya yönelecek? Onları kim kazanacak? Finans - kapital mi, Sosyalistler mi? Yani faşist demogoji ve terör mü halkın memnuniyetsizliğini yedeğine alıp, bir ali cengiz oyunuyla halkı ezen düzenini pekiştirecek, yoksa Proletarya Sosyalizmi mi halkı devrimci demokrat talepler etrafında örgütleyecek?

İşte önümüzdeki dönemin başlıca sorusu budur.

Proletarya Sosyalizmi, halkı devrimci demokrat talepler etrafında nasıl örgütleyebilir? Köylülüğü ve diğer halk tabakalarını kısa zamanda etrafında örgütleyebilecek onlara öncülük edebilecek biricik güç: Proletaryadır. Sınıf olarak proletaryanın en çabuk örgütlenen, en bilinçli, en mücadeleci kesimleri : Büyük sanayii merkezlerinde yığılmış sanayi proletaryasıdır. Bu sanayi proletaryasının en ileri, en bilinçli, en tecrübeli unsurları ise : Burjuva reformizminin ya da burjuva sosyalizminin ideolojik etkisi altındadır. Burjuva reformizmi ya da sosyalizmleri proletaryanın devrimci moralini bozmakta, proletarya devrimci bir program etrafında örgütlenememekte ve halkı da örgütleyememekte. Bu durumda, küçük burjuva tabakaların memnuniyetsizliği faşist demagoji ve terörün peşine takılmaktadır.

O halde, tutulacak ana halka; objektif ve sübjektif şartların dayattığı başlıca görev; apaçık ortaya çıkıyor : Burjuva sosyalizmlerini teşhir etmek; işçi sınıfının ileri unsurlarını burjuva sosyalizmi ve reformizmle savaş içinde eğitmek ve birleştirmek. Tüm diğer sorunların çözümü bu görevin başarısına bağlıdır. Bu görev başarılmadan hiçbir sorun çözülemez. Faşizm engellenemez. İşsizlik ve pahalılığa son verecek işçi sınıfının minima program gerçekleştirilemez, bu düzen değiştirilemez.

Yukarıda tahlil edilen şartlar nedeniyle; Sosyalist'in önündeki en can alıcı görev : Burjuva sosyalizmleri ile mücadele; onların yaydığı reformist hayallerle mücadeledir. Sosyalist'in içeriğini özellikle bu görev belirleyecektir.

Burada şöyle bir soru sorulabilir : Peki, sıkıyönetim ilanı bu görevlerde bir değişmeye yol açmaz mı? Hayır, açmaz. Aksine bu görevin daha bir hızla ve başarıyla yapılması gerektiğini kanıtlar. Ya da şöyle diyelim : Sıkıyönetimin ortaya çıkardığı görev, yukarıdaki genel ve özel görevleri herşeye rağmen; her hal ve şartta yapma görevidir.

Burada yazımıza son verirken, oportünist Sosyalist'in yerine getirmediği bir görevi de yerine getirelim.

Yukarıda genel görevlerimizi sıralarken, sosyalist bir yayın organı olmanın genel görevleri arasında şunları yazmıştık : «Halkın demokratik özlemlerinin sözcüsü olmak, her haksızlığı teşhir etmek. Haksızlıkları protesto etmek...» Ve daha sonra şunu ekledik: «Sıkıyönetimin ortaya çıkardığı görev, yukarıdaki genel ve özel görevleri her şeye rağmen, her hal ve şartta yapma görevidir.»

İşte, şimdi her hal ve şartta, —oportünist Sosyalist'in yapmadığı görevi— haksızlıkları, baskı, sömürü ve zulmü protesto etme görevini yaparak yeni bir döneme başlıyoruz.

SOSYALİST gazetesi: Sıkıyönetim ilanını PROTESTO eder.

SOSYALİST gazetesi: Sıkıyönetimin dernekleri kapatma, grevleri izne bağlama kararlarını PROTESTO eder.

SOSYALİST gazetesi: Sıkıyönetimin, sıkıyönetimi protesto etme, sıkıyönetime karşı çıkma gibi demokrat olmanın asgari şartını yerine getiren demokrat ve ilerici yayın organlarını yasaklamasını PROTESTO eder.

Ve nihayet SOSYALİST gazetesi, sözde ilerici basının, derneklerin, partilerin, bu sıkıyönetim yasakları karşısındaki suskunluklarını da protesto eder.

Ve tüm demokratları, tüm halkı bu protestolara katılmaya, protestosunu bu gazetenin sayfalarında da dile getirmeye çağırır.

SOSYALİST

KARAR NO: 3

Kıvılcım hareketi (1974-1976) üzerine

Vatan Partisi I. Olağan Kongresi'ni belirleyen, ona damgasını vuran «Kıvılcım Hareketi» olmuştur.

Kıvılcım Hareketi'nin ideolojisi Vatan Partisi'nin Kongre kararlarını belirlemiş, resmî hattını oluşturmuştur.

12 Mart çıkışında «Doktorcu Hareket» içinde proletarya sosyalizmi eğilimini temsil eden Kıvılcım Hareketi, Doktorcu görünümlü Burjuva Sosyalizmine karşı verdiği ideolojik mücadelenin karakterinde ve kongre çağrısının mantığında açıkça görülebileceği gibi burjuva sosyalizminin egemenliğine girmiştir.

TSİP'e giriş ve VP I. Olağan Kongresi'nin prensipsizliği «Kıvılcım Hareketi»nin:

1. Marksist sınıf mücadelesi öğretisini terk eden,
2. Diyalektiğin en temel kategorilerini metafizikçe kavrayan sapıtmalarından kaynak alır.

Bu tesbitlerden hareketle kongremiz Vatan Partisi' nin fikir zeminini oluşturan ve burjuva sosyalist mantığın ürünü olan, fakat şimdiye kadar Parti literatürü olarak benimsenen «TSİP Olayı» ve «Çok Partili Ortamımız» ve «Vatan Partisi'ni örmeye yeniden çağrı» broşürlerini red ve mahkûm eder.

Vatan Partisi 3. Olağan Kongresi Uzerine

Vatan Partisi 3. Olağan Kongresi, 28 - 31 Ocak tarihlerinde İstanbul'da toplandı. Kongre, Kıvılcımcı öğretiyi burjuva metafizik yorumlarla öldürmek isteyen «Kıvılcımcı» görünümlü burjuva sosyalizmine ilk darbeyi indirdi. Onun gerçek yüzünü teşhir etti. Kongre, Vatan Partisi'nde aylardır süregelen Parti içi mücadeleyi noktaladı. Vatan Partisi'nden burjuva sosyalizmini tasfiye etti.

Her ne kadar burjuva sosyalist sapıtma Vatan Partisi' nin 3. Olağan Kongresinde red ve mahkûm edilmiş olsa da, Kongreyi ve Kongreye temel platform olan komisyon raporu (Doktorcu - Kıvılcımcı Hareketin eleştirisi - özeleştirisi: 1971 - 1978)nu, «Kıvılcımcı» görünümlü burjuva ve küçük - burjuva oportünizmlerine karşı mücadelede bir başlangıç olarak ele almak gerekir. Ancak Kongrede, Vatan Partisi'ndeki burjuva sosyalist sapıtmanın deşifresi ve mahkûmiyeti: Doktorcu öğretinin burjuva - küçük - burjuva yorumlarına ve çarpıtmalarına karşı mücadelede elbet önemli bir aşamadır; ve bu mücadeleye büyük ivme kazandırmıştır.

1970 - 71'lerde Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın program - strateji, taktik ve örgüt konularında bir kere daha netleştirerek çizdiği sınırlarla ortaya çıkan Kıvılcımcı hareket, Dr. H. Kıvılcımlı'nın ölümünden sonra, oportünizmlerin üstte güreştiği, «susuş»ların, «gizli dedikodu»ların, «alay» ların ideolojik mücadeleye, medenice - yazılı fikir mücadelesine üstün geldiği bir batak içine girmiştir.

Vatan Partisi 3. Olağan Kongresi'ne sunulan «Doktorcu - Kıvılcımcı hareketin eleştirisi - özeleştirisi : (1971 - 1978)» başlıklı rapor, tartışılması gereken platformun ana hatlarını ortaya koymuş, Doktorcu hareketin 8 yılını irdelemiş, bu hareketin en temel sorunlarını: program, strateji - taktiğe ve örgüt konularına eğilmiştir. Doktorcu hareketin 8 yılındaki sapıtmaların cesaretle üzerine giden, sadece eleştiriyi değil, özeleştiriyi de hedefleyen bu platform, medenice - yazılı tartışmadan uzak aydın gevezeliklerini bir kalemde açığa çıkartmıştır. Bu platform ile, adeta teorik gelişmesi durmuş Doktorcu hareket, yeni bir aşamanın sıçrama konağına gelmiş olmaktadır. Yine bu platformun 3. Olağan Kongre'deki zaferiyle, Vatan Partisi'nin, işçi sınıfına ve tüm halka devrimci önderlik, keşif kolluğu yapma yolu açılmıştır.

KONGRE GÜNDEMİ

Vatan Partisi 3. Olağan Kongre gündemi, daha önce Parti konferansında saptanmış ve oy çokluğuyla kabul edilmişti. Diğer klasik gündem maddelerinin yanısıra ana konunun «Parti'nin politik hattının tartışılması» olarak ele alınması kararlaştırılmıştı. Yine bu gündemi determine eden komisyon raporunun planına göre, Parti'nin politik hattının :

a — Kıvılcımcı hareketin eleştiri - özeleştirisi (1971-76),

b — Program,

c — Strateji - taktik,

d — Örgüt - tüzük alt başlıklarıyla tartışılması gerekmekte idi.

Bu kongre gündemini determine eden komisyon raporu ve diğer kongre edebiyatları kongre öncesi Parti teşkilâtına iletilmiş, hatta kongre öncesi çıkan Kıvılcım Dergisi ve Sosyalist Gazetelerinde de yayınlanmıştır.

Kongre, Parti'nin hattını tartışacak ve karara bağlayacaktı. Kongrede varılacak karar ile, Parti'nin politik hattı yargılanmış ve hüküm verilmiş olacaktı. Bu durumda konunun «Partinin politik hattı» olarak ele alınması, diğer sorunların bu temel perspektife göre tartışılması gerekmekte idi.

Gündemi determine eden kongre edebiyatı, Vatan Partisi'nin iki yıllık hattının «Kıvılcımcı» bir görünüm altında burjuva sosyalist bir karakter taşıdığını ispatlamakta idi. Bu sapıtma, temelde bir **Program** sapıtması idi; program sapıtması, **strateji - taktik** ve **örgüt** konularındaki sapıtmayı belirlemişti. Diğer taraftan Vatan Partisi'nin iki yıllık burjuva sapıtması, Vatan Partisi'nin 1. Kongre öncesinde Doktorcu harekete egemen olmuş oportünizmlerden ayrı düşünülemezdi. Özellikle Kıvılcım grubunun burjuva sosyalist sapıtması, 1. Kongre ile Vatan Partisi'nin resmî hattına damgasını vurmuştu. O nedenle, program, strateji - taktik ve örgüt sapıtmaları «Kıvılcımcı» hareketin eleştiri ve özeleştirisi (1971 - 76) ile birlikte ele alınmalı idi.

Burjuva sosyalist sapıtmanın savunucuları, gündemin bu maddesinde Parti'nin politik hattının, 4 maddede ayrı ayrı tartışılmasını önerdiler. Böylelikle Vatan Partisi'ndeki sapıtmanın ele alınışındaki organik bütünlüğü parçalamak istediler. Ancak Kongre, Parti konferanslarında gündem tartışmaları konusunda edinilen tecrübeler ışığında komisyon edebiyatının sistematiğine uygun olarak gündemi : «Parti'nin politik hattının tartışılması» olarak onayladı.

PARTİ'NİN POLİTİK HATTININ TARTIŞILMASI

Bu gündem maddesi, Parti'nin iki yıllık teori ve pratiğinin, geçmişi ile tarihî - mantıkî bağları ile birlikte ele alınışı, yargılanışıdır. Parti'nin iki yıldır «Doktorcu» görünümlü burjuva sosyalist bir sapıtma içinde olduğunu kabul etmeyen kanat, bu gündem maddesinde Parti'nin iki yıllık hattını somut olaylarla savunmak yerine, «anarşizm», «tasfiye», «inkârcılık» çığlıkları atarak Kongre'yi bir «ağlama duvarı» haline getirmeyi yeğ tutmuştur. Oportünist kanat, Doktorcu hareketin eleştirisi (1971 - 76)ni, Parti'nin program, strateji - taktik, örgüt sorunlarını tartışmak yerine demogojiyi tercih etmiştir.

Burjuva sosyalist sapıtmanın iflah olmaz savunucuları, komisyon raporunun anti - tezini koymak yerine, komisyon raporundaki değerlendirmelerin yanlışlığını ispat etmek yerine, tartışmaları Parti'nin teşkilât toplantılarının kritiği çerçevesi içine hapsetmek istediler. Teşkilât toplantıları üzerine bu demagojiler, Kongrenin bir eksiğini de gösterdi : O da kongreye komisyon edebiyatıyla birlikte, aynı perspektifte sunulmuş bir teşkilât toplantıları kritik - otokiritiği'nin olmayışı idi. Kongrenin ve kongre edebiyatının bu eksikliği en kısa zamanda giderilmelidir.

Olağan 3. Kongrenin 6. gündem maddesinin dört temel konusunun karakteristikleri nelerdi? Onları ele alalım.

Kıvılcımcı Hareketin Eleştiri ve Özeleştirisi (1971 - 1976)

Bu konuda «tükenmez içki» «Mezarlık başına dönmek» demagojisi yine gündeme getirildi. Doktorcu hareketin gelmiş geçmiş tüm eğilimlerinin —kedi pisliğini örtercesine— girmekten kaçındıkları bu konunun ele alınışından, Vatan Partisi'ndeki «Doktorcu» görünümlü burjuva sosyalizminin savunucuları da hoşnut olmadılar. İçinden çıktığımız —bir anlamda bir türlü içinden çıkamadığımız— bir dönemin, marksist sınıf mücadeleleri öğretisi temelinde: sözlerin, bildirilerin, davranışların altında hangi sınıfların çıkarlarının yattığını belirterek bir eleştirisi bugüne dek yapılmamıştı. Komisyon raporu bu yolda ilk adımı attı. Rapor, gerek «Doktorcu» «Kıvılcımcı» nitelemelerinin teorik ve pratik anlamını, muhtevasını belirleyerek, gerekse Doktorcu - Kıvılcımcı hareket'in doğuşunu ele alarak bu dönemin kritiğine girişmişti. Bu başlangıç çabası, ideolojik - teorik mücadele yolunu açıyor, hareketi kakırdatan kapı arkası aydın gevezeliklerine gereken cevabı veriyordu. Sözün kısası, «Doktorcu» görünümlü Burjuva sosyalizminin «mezarlık başına dönmek» diye niteleyerek bayağılaştırmak istediği bu teorik çaba, gerçekte teoriyi değil, kişicil horoz döğüşlerini geliştiren batağı kurutuyordu. Yine bu çaba, Vatan Partisi'nin son iki yıllık teori ve pratiğine damgasını vurmuş sapıtmaları mahkûm ederek, Vatan Partisi'nin politik hattını ortodoks Kıvılcımcı zemine oturtma yolunu açıyordu.

«Mezarlık başına dönmek» demagojisine kapılanlara bir ufak hatırlatma daha yapmakta yarar var :

Doktor H. Kıvılcımlı, Yedi ciltlik Yol adlı etüdüne başlarken «bu satırları niçin kaleme alıyorum» sorusunu sorarak ardından şu cevabı veriyordu: «1 — Genel Sebep; 2 — Özel Sebep... var». Genel sebep, Partinin yanlışları önünde gereken devrimci tavrı takınabilmektir. Yani Lenin'ci tartışma metodu ile «Öteki ülkelerin tecrübelerini hazım ve temsil etmek»; «O tecrübelerden çıkmış derslerle kendi kendimizi eleştiri ve denetleme»ktir. Özel sebep ise: «tarikatçı (sektci) ve kısır dedikodular yerine, Parti çerçevesi ve Parti disiplini içinde bilimsel tartışma kapısını açmak...»tır. Ve bu sebeplerle işe girişirken, Parti'nin hareketin, hareket içindeki eğilimlerin geçmişte hesaplaşılamamış, işleri bitirilememiş yanlışlarına, zaaflarına, dönülür.

İşte «mezarlık başına dönmek» diye bayağılaştırılmak istenen: Kıvılcımcı hareketin 1971 sonrasının eleştiri ve özeleştiri çabası, tam da Doktor H. Kıvılcımlı'nın 1930' larda yaptığına benzer. Elbet onun seviyesinde, o güçte bir teorik çaba değildir. Ama yönelişte aynı olumluluk vardır. 1930'larda Doktor H. Kıvılcımlı nasıl, 1929'lardaki, 1925 - 26'lardaki sapıtmalara döndüyse; nasıl Halk İştirakiyun'ları, Onbeşler'i inceleme eleştirme ihtiyacı duyduysa, hatta nasıl «Türkiye'de prekapitalist ilişkilere yıldırım süratiyle bir bakış» başlığı altında «Türkiye'de burjuva devrimi başlangıçları»na kadar döndüyse, 1978'lerde Vatan Partisi de aynı kritik ve otokritik göreviyle karşı karşıyadır. 1920 - 1930 arası sapıtmalarla geçen on yıl Dr. H. Kıvılcımlı'yı nasıl böyle bir çabaya ittiyse, 1971 - 78 arasında geçen 7 yıl, Ortodoks Kıvılcımcı'lara aynı görevi dayatmıştır.

Kongrede, bu konu üzerinde konuşan bazı delegeler, eleştirinin perspektifini kavrıyamayışın yada bilinçli demagojinin ifadesi olarak şu soruyu sordular: «niye 1971'e kadar dönmek ihtiyacını hissediyorsunuz da, daha ötelere gitmiyorsunuz?» Bu soru, «Türkiye'de Kıvılcımcı olunmadan Marksist—Leninist olunmaz» temel önermesini kabul etmemekle, yada onun anlamını kavramamakla aynı şeydir? Raporda da belirtildiği gibi Türkiye'nin öz Lenincі Marksizmi 1930'larda YOL'un yazılışıyla doğar. Ancak Türkiye orjinalitesi, 1970-71'de Dr. H Kıvılcımlı'ya ayırıcı sınır çizgilerinin çizilmesi görevini bir kez daha dayatır. Ve o tarihlerde program-taktik-örgüt kavramlarında ayırıcı sınırların bir kez daha netleştirilmesi ile Doktorcu hareket doğar. Artık bilimsel Sosyalizm Marksizim Leninizm denildi mi sözkonusu Doktorculuk-Kıvılcımcılık toprağıdır. İşte bu nedenle bugün bizlere Doktorcu hareketin 1971 sonrasının eleştirisi gereklidir. 1971 öncesinin hesabı, bizzat Dr. H. Kıvılcımlı tarafından görülmüş, oportünizmlerin, sapıtmaların defteri yine onun teorik ve pratik çabasıyla dürülmüştür.

Vatan Partisi III. Olağan Kongresi, bu «mezarlık başına dönmek» demagojilerini ciddiye almadı. Bilinçli kritik ve otokritiğin Vatan Partisi'nin en önemli görevi olduğunu kabul etti. Otokritiği reddedenler, yanlışlarıyla gömülmeyi, yani ölmeyi tercih edenlerse sonunda kongreyi de reddetmek zorunda kalacaklardır.

«Program Sapıtması» Konusu :

Vatan Partisi'nin I. Olağan Kongresinde aldığı programatik kararların nasıl devrim görevleri yerine reformizmi geçirdiği, bu kararların içerikleriyle burjuva ideolojisini yansıttıkları, komisyon raporunda ortaya konmuştur. Aynı raporda, söz konusu kararları kabul eden anlayışın V.P ajitasyonun niteliğinde, strateji-taktik sorunlarında ve örgüt sorunlarında kendisini gösterdiği detaylıca açıklanmıştır.

Vatan Partisi'nin burjuva sosyalist bir sapıtma içerisinde olduğunu rededen kanat,kongre boyunca I. Kongre

---

VATAN PARTİSİ III. OLAĞAN GENEL KURULUNCA SEÇİLEN MERKEZ KOMİTE ÜYELERİ

Genel Başkan :
Feridun Şakar

Genel Sekreter :
Ergun Aydınoğlu

Selçuk Eralp
Mahmut Temizyürek
Adnan Aslan
Ali Karşılayan
Turan İçli
Zafer Korkmaz
Yaşar Yuva
Abdullah Üredi
Kenan Yorucu
Sadık Gökçen
Şehmuz Özdemir
Turgut Aksakal
Sabahattin Yılmaz
Burhan Şahin
Ahmet Göral
Gülperi Yıldırım
Hülya Eralp
Kemal Yılmaz
Enver Korkmaz

kararlarının içeriklerini savunmadı. Hatta daha da ileri giderek, iki yıl boyunca bu kararlara uyulmadığını söyledi. Bunların yanı sıra, tüm diğer konularda olduğu gibi bu konuda da tartışmadaki prensipsizlik kendisini gösterdi. Şöyleki oportunist kanat kongre boyunca program, reform, devrim sorunları I. Kongre kararlarının ve V.P ajitasyonun üzerinde konuşmaktan çok, program sapıtması konusunun niye bu kadar geç getirildiği üzerine yoğunlaştılar. Konuyu Vatan Partisi'nin teori ve pratiği açısından irdelemek yerine, program sapıtması konusunun zorlama bir ayrılık gerekçesi olduğu yolunda düşünce hava oyunlarına giriştiler. Böyle yapmak zorundalardı: çünkü Vatan Partisi'nin iki yıllık teori ve pratiği, I. Kongre kararlarını kabul eden reformist perspektifin partinin tüm eyelmini determine ettiğini göstermekteydi. O nedenle oportünist kanat «VP ajitasyonunun niteliği» üzerine yapılan eleştirileri susuşla geçiştirdi. Program sapıtmasının, yani devrimci görevler yerine reformlar uğruna mücadelenin geçirilmesinin, VP ajitasyonunu bir sendikalistin, ekonomistin ya da liberalistin ajitasyonu derekesine düşürdüğü örnekleriyle açıklanmıştı. Bu konuya girilince ise, I. Kongre kararlarının oportünizmini, o kararların aceleyle alınışına bağlama teorisi iflas ediyordu.

I. Kongre Kararlarının daha sonra devrimci bir tarzda aşıldığı iddia edildi. I. Kongrenin «sendikalar üzerine» başlıklı kararının sendikalar konferansında, «İttifaklar» kararının ise, Olağanüstü Kongrede değiştirildiği buna örnek olarak verildi. Ancak ne sendikalar konferansının ne de Olağanüstü Kongre kararlarının «devrimci»liğini ispatlamaya kalkışan tek kişi bile olmadı. Bu da kaçınılmazdı. Çünkü sendikalar konferansı kararları bazı «keskin» nitelemeler dışında I. Kongre kararı ile aynı temelde idi. Olağanüstü Kongre kararları ise, komisyon raporunda belirtildiği üzere «Sosyaliste Eleştiri» temeline oturmaktaydı. O eleştirinin daha incelmiş bir oportunizmin ifadesi olduğu ise yine komisyon raporunda açıklanmıştı.

«Program Sapıtması» üzerine görüşmeler, bir konuyu daha açığa çıkardı. O da reformlarla devrimci görevler arasındaki ilişkiyi : İşçi Sınıfı Partisinin asgari programının reformist talepler karşısında ifade ettiği anlamın, Partinin reformlara karşı tavrının olağanüstü önemini ve zor kavranılır oluşunun anlaşılması idi. Gerçektende Türkiye gibi burjuva liberalizminin geniş işçi-köylü-aydın yığınları üzerinde muazzam etkisinin bulunduğu, «Marksist» yada «Marksist-Leninist» görünümlü burjuva sosyalizminin, «İşçi sınıfının devrimci politikası» adına, yoğun bir şekilde reformlar uğruna mücadele propağandası yaptığı hatta en «keskin», en «sol» kimi küçük burjuva devrimcilerin bile, özünde reformlar uğruna en şiddetli mücadeleler verdiği bir ülkede; kısacası «Liberal ütopya»ya karşı ideolojik mücadelenin son kerte zayıf ölçüde verildiği bir ülkede: reformizm - devrimcilik ayrımını, devrim ve reformlar ilişkisini, işçi sınıfı partisinin reformlar karşısındaki tavrını açıklamak bir çırpıda çözümlenecek bir iş değildi. «Doktorcu» görünümlü burjuva sosyalizminin bu konudaki demagojileri o nedenle etki alanı yarattı denilebilir. Komisyon raporunun «uzlaşma yok» dediği yolundaki demagojiler Vatan Partisi Programının devrimci karekterini kavramamış, aynı «liberal ütopya»dan etkilenmezlik edememiş kimi partili ve sempatizan unsurlar üzerinde etkili oldu. Bu durum, reformizmle savaş ve bu doğrultuda teorik aydınlatma görevinin acilliğini de göstermektedir.

«Strateji ve Taktik Sapıtması Konusu» :

Bu konuda, oportünist kanadın ayırd edici vasfı burjuva liberalizminin kuyruğunda, günlük politika denizindeki dalgalanmaları prensip olarak yutturmak isteyişi idi. Onlara göre işçi sınıfı partisinin taktik ittifaklar politikası her türlü prensipten yoksun, dışındaki güçlerin davranışlarına tabi bir günlük politika idi. Bu eyyamcı tavır kendisini CHP değerlendirmeleri ve Sosyalist blok politikasında en açık bir şekilde göstermişti. Komisyon raporu, bu taktik sapıtmayı deşifre etmiş; onun burjuva karakterini açığa çıkarmıştı.

Kongrede Parti'nin oportünist kanadı «Sosyalist Blok» politikasının literatürünü (1. Kongre ve Olağan-üstü Kongre Kararlarını, «Halk Cephesi Nedir» broşürünü, cephe tartışmaları yazı dizisini ve CHP değerlendirmelerini) açık açık savunmadı. Eklemeci düzeltmelerle durumu idare etmeye çalıştı. Bunun ötesinde yaptığı esas iş, komisyon raporunun partiyi taktiksiz bıraktığı demagojisini yaygınlaştırmak oldu. Oysa komisyon raporu, Parti'nin burjuva liberalizmine karşı tavrını ve «Sosyalist Blok» politikasının burjuva karakterini deşifre ederken, işçi sınıfı partisinin şu aşamadaki taktik yönelişinin temelini koyuyordu: «liberal ütopya» ile mücadele ve işçi sınıfı partisinin asgari programı temelinde devrimci - demokrat blok. Bu iki temel karakter, partinin iki yıllık taktik ittifaklar politikasında olmayan şeylerdi. Tersine o politika bizatihi «liberal ütopya»nın etkisi altında idi ve burjuva liberalizmi ile ittifak oluşturmak için (yani onun kuyruğuna daha büyük bir güçle katılmak için) her ne pahasına olursa olsun, «Sosyalist Blok»u hedefliyordu.

Elbet komisyon raporu da, kongrede **tüm** somut taktikleri belirlemedi. Ama partinin şu aşamada ihtiyacı olan şeyi, temel taktik yönelişi ortaya koydu : Burjuva liberalizmine karşı tavır, ve devrimci - demokrat blokun program temeli. Oportünist kanat bu yönelişi eleştirmek cesaretini bulamadığı için, partinin taktiksiz kalacağı demagojisini yaymak için çalışmayı tercih etti. Ama öte yandan partinin iki yıllık taktik sapıtmasını gizleyebilmek için, komisyon raporunun sol bir karakter taşıdığını da iddia etmezlik edemedi ve böylece «Partinin taktiksiz bırakıldığı» demagojisini kendi elleriyle iflas ettirdi.

Burjuva sosyalizminin kongrede eklemeci düzeltmelerine en güzel örnek 6 eski MK üyesinin imzasını taşıyan «Türkiye'de durum ve görevlerimiz» ve «ittifaklar» karar tasarıları idi. Her iki karar tasarısı da Partinin aynı konulardaki teori ve pratiğinin eleştirisine dayanmıyordu. Ama buna rağmen —özellikle «ittifaklar» karar tasarısı— komisyon raporunun eleştirilerini dikkate alan «yenilikler» le dolu idi. Ama bütün bu yandan yırtmaçlı kabüllenmeler, daha ince bir oportünizme bürünmeler, taktik konusunda temel sapıtmayı ele vermezlik de edemiyordu.

«Örgüt Sapıtması» Konusu :

Komisyon raporu, örgüt sorununu program ve taktikteki sapıtma ile bütünlüğü içinde ele almıştı. Program ve taktik konularındaki burjuva sosyalist sapıtmanın, Vatan Partisi'nin önüne ilkel görevler çıkardığını ve ilkel görevlerin ilkel bir örgüt yapısını determine ettiğini koymuştu. Vatan Partisi'nde yuvar ilkelliğinin fraksiyonculuk biçiminde ebedileştirilmesinin izahı, bu perspektifle yapılmıştı. Ancak kongre tartışmaları da gösterdi ki, partinin oportünist kanadının «Vatan Partisi'nin içeriği», «örgüt yapısının niteliği» gibi sorunlarla başı hoş değildi. Onun uğraştığı «Fraksiyonculuğa karşı Parti birliği» tezinin kafalara nasıl zehirler saçtığı, çalışma ekiplerini reddetmenin anarşizm olduğu ve ilh... idi.

Bunların yanısıra rapor ile birlikte sunulmuş bir tüzük değişikliği teklifi vardı. Değişiklik teklifi, 1971 Vatan Partisi tüzüğündeki gibi, her parti üyesinin bir parti organı üyesi olmasını sağlayacak bir biçim getirmekte idi. Kongrede bu somut tüzük değişikliği teklifini eleştirmek yerine, «ocak tezi»nin yönetim kurullarını reddettiği üzerine çığlıklar atmak yine tercih edildi.

Örgüt sapıtması üzerine yapılan görüşmelerde bir diğer önemli konu: Tüzüğün ihlal edilemeyeceği sorunu da ele alındı. Vatan Partisi'nin teşkilât toplantılarında uzun uzun tartışılmış bu konuyu, partinin oportünist kanadı yine demegoji ile geçiştirmek istedi. Önce tüzüğün ihlâline somut örnek talep etti! Sonra «matematik kuralı kadar kesin prensipler» demek olan tüzüğün ihlâli meselesinin yorum (!) meselesi olduğunu belirtti. En son, hesabını kongrede vermek üzere dilediği yorumu yapabileceğini söyledi. Ama hesabı verilemeyecek işlere yönelerek yapılan tüzük ihlâllerinin nerede ele alınacağı hiç ağıza alınmadı.

Komisyon raporunun «yasalar ve parti» başlıkı bölümüne yapılan «legal marksizm» suçlaması, kongrede sık sık gündeme getirildi. Buna en iyi cevap yine raporun o bölümü olduğu için üzerinde durmuyoruz.

Örgüt sapıtması üzerine görüşmelerde, karar tasarılarında ifadesini bulan **örgüt birliği** anlayışı ve bu konudaki farklılıklar da ortaya konuldu. Komisyonun sunduğu ve kongrece kabul edilen karar tasarısı: Vatan Partisi'nin program, taktik ve örgüt konularında burjuva sosyalist bir sapıtma içinde olduğunu belirtiyor ve program taktik ve örgüt konularındaki birlik, örgütsel birliğin şartını oluşturduğuna göre, Vatan Partisi'nin program, taktik ve örgüt konularında burjuva sosyalist bir sapıtma içinde bulunmadığı anlayışının Vatan Partisi üyeliğiyle bağdaşmayacağını bildiriyordu. Diğer karar tasarısında ise, «fakat partinin politik hattından ayrılmaya gerekçe gösterilen konulardan program ayrılığı son anda türetilmiş bir zorlamadan ibarettir. Bütün bu zorlamalar bir ayrılığın esas siyasi gerekçesi olamaz. Fakat ayrılığı zorlayabilir. Ancak bu anarşist zorlamalar devam ettiği taktirde ayni partide birlik olunamayacağı açıktır. Kongremiz, zorlama ile varılabilecek böyle bir ayrışmayı parti tasfiyeciliği olarak mahkum eder» demekte idi. Komisyon tarafından sunulan Karar Tasarısı, bir temel prensip sorununu, menşevik örgüt anlayışının reddini ifade ederken, 6 eski MK üyesinin imzasını taşıyan Karar Tasarısı, suçladığı »panikçi», anarşist» vb., çizgilerle-hiçbir şart koşmadan aynı partide bulunulabileceğini belirtmekteydi.

Sorun, Vatan Partisi'nde grupların, platformlar temeli üzerinde sürekli ayrışmaların, gruplaşmaların, fraksiyonların, kanatların bulunup bulunmayacağı sorunu idi. Komisyon'un Karar Tasarısı, menşevik örgüt anlayışını prensip olarak reddetmeydi. Ayrıca, Proletarya Partisinde fraksiyonculuğun kaynağı olan oportünizmi teşhir ve mahkum ederek örgüt birliğini yeniden inşa etmekteydi. 6 MK üyesinin Karar Tasarısı ise, Partinin 2 yıldır süren «yamalı bohçalılığı»nı, yani ilkelliği fraksiyonculuk biçiminde ebedileştirmeyi hedefliyordu. Vatan Partisi III. Olağan Kongresi Komisyon'un sunduğu karar tasarısını kabul ederek o yamalı bohçalılığa son verdi.

Ancak Kongre, Menşevik örgüt anlayışına karşı mücadeleyi sonuna dek kararlı bir şekilde götüremedi. I. Nolu kararın kabul edilişinde 9 çekimser oy vardı. Bu çekimser oylar, aynı zamanda örgüt birliği konusundaki proleter anlayış karşısında da çekimserliği ifade ediyordu. O nedenle I. Nolu Kongre kararının emrettiği ideolojik mücadeleyi sürdürmek, örgüt birliği üzerine tüm menşevik anlayışları temizlemek yine öne çıkan görevlerden biri olmaktadır.

SONUÇ :

Vatan Partisi III. Olağan Kongresi «Doktorcu» görünümlü burjuva sosyalizmine karşı ortodoks Doktorculuğun zaferiyle sonuçlandı. Ancak bu sonuç, aynı zamanda bir başlangıştır da. Çünkü Vatan Partisi III. Olağan Kongresine temel olan Komisyon Raporu, bir özeleştiri niteliğini de taşımaktaydı. Şimdi bu özeleştiriyi tamamlamak yani «eylemle doğru yolu tutmak» gündeme gelmiştir.

ZAFER KAHRAMAN VİETNAM HALKININ OLACAKTIR

Vatan Partisi Genel Başkanı,
Çin'in Vietnam'a saldırısı karşısında
görüşlerini açıkladı.

Çin'in, Vietnam'a saldırısı Amerika'dan tezgahlanmış, tamamen Emperyalizmin çıkarlarına uygun, Dünya barışını tehdit eder niteliktedir. Bu saldırıyla Çin'in Emperyalizme yedek güç olan gerici politikası tartışılmaz bir şekilde açığa çıkmıştır.

Kahraman Vietnam halkının yıllar süren mücadelesi, ABD emperyalizmine hakettiği tokatı vurmuş, ezilen halkların verdiği kurtuluş savaşlarının en güzel örneğini sergilemişti. Çin saldırısıyla ABD emperyalizmi, Vietnam yenilgisinin intikamını almaya çalışıyor.

Teng Hsiao Ping, Amerika gezisinde kovboy kıyafetiyle viski patlatarak emperyalizme yedek güç oluşunu Vietnam saldırısından bir müddet evvel kutladı. Böylece emperyalizm bir yandan savaş kışkırtıcısı politikasını yayarken, öte yandan Vietnamı zayıf düşürerek, Kamboçya'da devrimci gelişimi tersine çevirmeye çalışıyor. Nitekim bu konuda Amerika ile Çin'in fikir ve işbirliğini en son verdiği bir demeçle Carter açığa vurdu. «Çin vietnamdan, Vietnam Kamboçya'dan geri çekilsin» diyerek, Çin'in saldırısındaki amacı açıklamış oldu.

Bu gün Kamboçya'da halkın desteğiyle işbaşında olan devrimci bir yönetim vardır. Vietnam Kuvvetleri ise bu ülkede, Kamboç halkının isteğine uygun olarak, Çin'in ve Amerika'nın güdümündeki Tayland'ın gerici müdahalelerine karşı bulunmaktadır.

Japon-Fransız-Amerikan Emperyalizmlerinin modern teknikli güçlü ordularını altedmeyi beceren kahraman Vietnam halkı Çin'in bu caniyane saldırısını da geri püskürtecek, emperyalizmin dolaylı, dolaysız destekçilerine hakettikleri dersi verecektir.

Şüphe yokki Zafer kahraman Vietnam halkının olacaktır.

Vatan Partisi Genel Başkanı
H. Feridun ŞAKAR

Sıkıyönetim Karşısındaki Tavırların Çözümlenmesi

GİRİŞ

Bir Proletarya Partisinin SÜREKLİ olarak, toplumsal hayatın tüm **alanlarında** ve her **şartta** yapması gereken GÖREV: Sözlerin, bildirilerin, yazıların, davranışların (veya davranmayışların) ardında hangi **sınıfların çıkarlarının** gizlendiğini ÇÖZÜMLEMEK ve çözümlemeyi, sonuçlarını başta işçi sınıfı gelmek üzere halk kitlelerine GÖSTERMEKTİR.

Bu görevi —düşünce ve davranışların ardındaki sınıf çıkarlarını gösterme görevini— yapmayan bir parti, kendisi ne derse desin, özünde gerici bir partidir. Burjuvaziye hizmet ediyor demektir.

Bu görevi doğru olarak yapmayan bir parti ise, bilinçleri karıştırdığı için, son duruşmada yine burjuvaziye hizmet ediyor demektir.

Hayatın tüm alanlarındaki — ekonomi - politika, kültür, sanat, din vs. olgulardan yararlanarak, her alanda bu görevi yapamayan bir parti veya hareket, henüz çok sığ demektir, işçi sınıfının eğitimini yarım bırakıyor ve hangi sınıftan gelirse gelsin tüm devrimcileri örgütleyemiyor demektir.

Bu eksiklik de, son duruşmada burjuvaziye hizmet eder. Çünkü proletarya ideolojisinin doldurmadığı yerde, «boşluk» veya «ideolojisizlik» değil: burjuva ideolojisi egemendir.

Örneğin, bir romancının son romanında savunduğu sınıfın hangi sınıf olduğunu tahlil etmek gibi bir sorunumuz yoksa ya da bunu doğru tahlil edemiyorsanız, o konuda —yani romanın hangi sınıfın ideolojisine dayandığı konusunda— burjuva ve küçük burjuva yorumlar egemenliğini sürdürür. O alan bütünüyle burjuvazinin egemenliğine terkedilmiş olacağı gibi, oradan sızan burjuva görüşler giderek tüm alanlarda egemenlik sağlar.

Bu görevi her şartta —sıkıyönetim, faşizm ya da en geniş demokrasi gibi— sürdüremeyen bir örgüt, henüz çok ilkel ve zaaflarla dolu demektir. Ve bu zaaflarda son duruşmada burjuva ideolojisinin güçlenmesine yarar.

O halde görevimiz: her şartta sınıf çıkarlarını gösterme görevini **sürdürmek** olduğuna göre: bunu bu yazıda —yani sıkıyönetim şartlarında— sıkıyönetim karşısındaki tavırlardan hareketle sürdürelim.

Sıkıyönetim ilânı ile ilgili olarak, tüm parti ve eğilimler tahlillerini, taktiklerini yeni baştan gözden geçirdiler. Bu yazılar ve davranışlar onların sınıf niteliklerini çözümlemek için zengin bir malzeme sağladı.

Aşağıdaki bölümlerde bu malzeme incelenecektir. Böylece hem bir olaydan hareketle parti ve eğilimlerin hangi sınıfları temsil ettikleri gösterilmeye çalışılacak. Hem de bu eleştiri içinde sıkıyönetimin ve ortaya koyduğu görevlerin bir tahlili, eleştirel bir tarzda koyulmuş olacaktır.

* * *

Hangi parti, hangi sınıfın partisidir? Hangi sınıfın çıkarını savunmaktadır? Bu günümüzün en can alıcı sorusudur. Hangi partinin hangi sınıfın çıkarını savunduğu bir kere doğru olarak çözümlendi mi, en azından partinin niteliğinde ya da sınıfın konumunda bir değişme olmadığı verili bir dönem boyunca; çözümlemenin sonuçları, daha özel sorunların açıklanması için: genel dayanaklar, postülatlar olarak ele alınabilirler. Hatta, partilerin politik olayların akışı içindeki tavırlarındaki değişmelerden hareketle: sınıfların konumlarındaki nitelik değişiklikleri dahi çıkarsanabilir.

Bu anlamda politika: ekonominin karesidir. Ekonominin yoğunlaşmış bir ifadesidir.

Ölümünden beş ay önce, Karl Marks'ın **«Fransa'da Sınıf Savaşları»**na yazdığı **«Giriş»** de Frederich Engels, bu konuda şunları yazıyordu :

«Günlük tarihten alınan olayların ve olaylar sırasının değerlendirmesinde, hiç bir zaman en son (a.E.ç.) **ekonomik nedenlere kadar uzanılamayacaktır. Yetkili teknik basının o kadar bol malzeme sağladığı bugün bile, dünya pazarı üzerinde sanayiin ve ekonominin gidişini ve üretim yöntemlerinde meydana gelen değişiklikleri, herhangi bir anda son derece karmaşık olan ve hergün değişen bu etkenlerin, çoğu zaman, üstelik en önemlilerinin birden bire bütün yeğinliği ile gün ışığına çıkmadan önce uzun süre gölgede kalan bu etkenlerin tümünün toplu halde bir bilançosunu yapabilecek şekilde günü gününe izlemek, İngiltere'de de olsa hâlâ güç olacaktır. Belli bir dönemin ekonomi tarihine aydınlık toplu bir bakış, söz konusu an için hiçbir zaman mümkün değildir. Bu ancak herşey olup bittikten, malzemeyi toplayıp ayıkladıktan sonra yapılabilir. İstatistik burada zorunlu bir kaynaktır. Ne var ki o da hep topallaya topallaya arkadan gelir. Demek ki devam etmekte olan çağdaş tarih için, hemen her zaman bu en kesin etkeni değişmez kabul etmek, incelenen dönemin başlangıcındaki ekonomik durumu bütün dönem için veri ve değişmez olarak işlemek ya da apaçık olayların sonucu olan dolayısı ile kendileri de açıkça ortaya çıkan bu ekonomik durumdaki değişiklikleri hesaba katmak zorunda olunacaktır. Sonuç olarak, materyalist yöntem, burada sık sık SİYASAL ÇATIŞMALARI, EKONOMİK GELİŞMENİN DOĞURDUĞU MEVCUT TOPLUMSAL SINIFLAR ARASINDAKİ VE SINIFLARIN AYRI AYRI KESİMLERİ ARASINDAKİ SAVAŞIMA İNDİRGEMEKLE VE ÇEŞİTLİ SİYASAL PARTİLERİN BU AYNI SINIFLARIN VE SINIF KESİMLERİNİN AZ ÇOK ASLINA UYGUN SİYASAL İFADELERİ OLDUKLARINI GÖSTERMEKLE YETİNMEK ZORUNDA KALACAKTIR.»** (Biz majiskülledik), (Seçme Yapıtlar, C. 1, s. 226 - 227).

Siyasal partiler ve onların temsil ettikleri sınıfların ne olduğu böylesine önem taşıdığına göre: Partilerin **sınıf karakterini** doğru tanımlayabilmek için: sınıfların karakterinin doğru tanımlanması gerekir.

Sınıfların karakterleri ise: değişmez değildir. Daha doğrusu: ekonomik gelişimin belli bir konağı boyunca nitelik değişikliğine uğramaz yani değişmez iken; toplumun içinde bulunduğu gelişme aşamasına, diğer sınıfların konumlarına ve gelişim düzeylerine bağlı olarak değişir.

Peki, **sınıfları** belirleyen nedir? Çeşitli insan kümelerinin toplumun ekonomi ilişkileri içindeki **durum** ve **çıkarlarıdır.**

Ekonomi ilişkileri deyince: üretim, değişim, dağıtım, tüketim ilişkilerini anlıyoruz. Ama bunlar içinde de belirleyici olan: **Üretim ilişkileridir.** Çünkü üretim olmadan, ne değişim olabilir, ne dağıtım, ne de tüketim.

Demek ki bir sınıfın, zümrenin ya da tabakanın niteliklerini incelerken, öncelikle ÜRETİME GÖRE veya ÜRETİM İÇİNDEKİ konumundan hareket etmek gerekir.

Üretim ise çeşit çeşit: sanayi üretimi var, tarım üretimi var. Maddî üretim var, manevî üretim var. Basit yeniden üretim var. Geniş yeniden üretim var. Emek üretkenliği yüksek üretim var, düşük üretim var...

İşte bütün bu çeşit çeşit üretimlerin, ekonomi ilişkilerinin; bu ilişkiler içinde yer alan insanların (sınıfların) durumlarının ve çıkarlarının tesbiti: Sınıfların karakterlerini, dolayısı ile partilerin sınıf içeriklerini çözümlemek için gerekli şarttır.

Bu işler yapılmadan, partilerin ve sınıfların karakterlerini dolayısı ile düşünce ve davranışların ardındaki sınıf çıkarları doğru tesbit edilemez: Başka sınıflar tarafından aldatılmaktan kurtulunulamaz. Fakirler, zenginler tarafından aldatılmaktan kurtulamaz.

«İnsanlar cümlelerin, bildirilerin, ahlâkî, dinsel, politik ve toplumsal vaatlerin arkasında filan ya da felan sınıfların çıkarlarını görmeyi öğrenemedikleri sürece, politikada her zaman başkaları ve kendileri tarafından aldatılmış olurlar ve olacaklardır.» (Lenin)

Yukarıda sıralanan **«Olmazsa olmaz»**lar zinciri nedeniyle, her ülkenin Bilimsel Sosyalistleri: Bilimsel Sosyalizm öğretisini şöyle iyice; **«alfabesinden cebri alâsına değin»** (H. Kıvılcımlı) özümledikten sonra, özellikle de, toplumun ekonomi temelini tahlil etmek için gerekli kavramsal araçları sağlayan Marksist ekonomi teorisini iyice hazmettikten sonra (tabii ekonomi teorisini hazmetme gereğini anlamak için, ekonominin toplum değişiminde belirleyici olduğunu gösteren: Tarihsel Maddeciliği hazmetmek gerekir. Tarihsel Maddeciliği —toplumun genel hareket yasalarını— hazmedebilmek için de: «Madde»nin yani Evrenin genel hareket yasalarını: Diyalektik Maddeciliği hazmetmek gerekir) içinde bulundukları ülkenin ekonomi ilişkilerini incelerler. Koca koca keçiboynuzu gibi: bir gram şeker için bir kilo odun yemeye benzeyen burjuva istatistiklerini, raporları, monografileri önlerine yığarlar: üretici güçleri: üretim - ekonomi ilişkilerini, o ilişkiler içindeki insan gruplarını durum ve çıkarlarını tesbit ederler.

Bu iş yapılmadıkça: Ne hangi partilerin hangi sınıfları temsil ettiği anlaşılabilir. Ne toplumun önündeki devrim (nitelik değişikliği) aşaması; dolayısı ile işçi sınıfının minima programı, stratejisi (sınıf ittifakları) tesbit edilebilir?

Tabii bunlar olmayınca; yani bir program ve strateji olmayınca: Proletarya Partisinin birliği için asgari şart olan program ve strateji de birlik sağlanamayacağından: Bir Proletarya Partisi de örgütlenemez. Devrimci bir program ve strateji üzerinde: program ve strateji birliği olmadan parti birliği olamayacağı örgüt prensibine göre bir partiye sahip olmadan da: işçi sınıfı hiç olmaktan kurtulamaz. Çünkü işçi sınıfı: bir partisi varsa ve onun etrafında birleşmişse herşeydir.

Klasik bir örnek olarak Rusya'yı gözönüne getirelim. Rusya'da 1883 yılında **Emeğin Kurtuluşu Grubu** — yurt dışında kurulur. Bu öncülerin başlıca görevi bilimsel sosyalist öğretiyi özümlemek ve özümletmek: bunun için Marksizmin klasiklerini Rusçaya çevirip, yayınlamak; Marksizmi reddeden veya tahrif edenlerle savaşmak olmuştur. Lenin'in ilk eserleri de öncelikle bu görevi başarmaya yöneliktir. Örneğin: **«Halkın Dostları Kimlerdir ve Sosyal Demokratlarla Nasıl Savaşırlar?»** (1894); **«Ekonomik Romantizmin Bir Nitelendirilmesi»** (1897) gibi.

Rus devrimcileri 1883'den 1895'lere kadar Bilimsel Sosyalizmin Öğretisini hazmettikten sonra: Rusya'nın ekonomik ilişkilerini çözümleyebilecek teorik araçlara sahip olurlar. Ve Lenin'in 1899'da tamamladığı **«Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi»** anıt eseri ortaya çıkar.

Lenin'in bu kitabında yaptığı iş, bir kere yapıldı mı: temel şart yerine getirilmiş olur. Çünkü sınıfların konumları belli bir devrim konağı boyunca bir nitelik değişikliği göstermez. Bu durumda, sınıfların karakterleri bir kez tanımlandı mı, o karakterin hangi partilerde nasıl göründüğünü, tezahür ettiğini görmek ve göstermek kalır ki: bu nisbeten kolay bir iştir.

Türkiye'de de, Hikmet Kıvılcımlı, 1925 - 30 yılları arası: önce **«alfabesinden yüce cebrine dek»** Bilimsel Sosyalizmi özümler. Sonra, bu özümlemeye dayanarak, o kıt istatistiklerle — bu iş keçiboynuz yemekten ziyade taşın suyunu çıkarmaya; ekmeğini taştan çıkarmaya benzer. Türkiye'nin ekonomi temelini ve sınıf ilişkilerini inceler. Bu incelemenin yayınlanmamış sonuçları: **YOL**'un «Yakın Tarihimizden Birkaç Madde» ve «Strateji Planı»; «İhtiyat Kuvvet: Şark» bölümlerini oluşturur. Ancak bu konuları içeren; 1930'lu yıllarda yayınlanmış eserler de vardır: «Edebiyat-ı Cedide'nin Otopsisi»; «Emperyalizm; Geberen Kapitalizm»; «Türkiye İşçi Sınıfının Sosyal Varlığı» gibi (*)

O günden bugüne, Hikmet Kıvılcımlı'nın 1930'larda tesbit ettiği, ekonomi ve sınıf ilişkilerinde ve dolayısı ile işçi sınıfının programında ve stratejisinde bir NİTELİK DEĞİŞİKLİĞİ OLMAMIŞTIR.

Öte yandan, bu çözümleme, öyle bir kere yapılıp bırakılmamıştır. Hikmet Kıvılcımlı, Türkiye'nin ekonomi ve sınıf ilişkilerini her dönemde tekrar tekrar ele alıp incelemiştir.

Hikmet Kıvılcımlı'nın yaptığı, yalnızca, teoriden hareketle, Türkiye'yi incelemek, genel teorik araçları özel de kullanmak olmamıştır. Bir de Türkiye'nin ekonomi ve sınıf ilişkilerinden hareketle Tarihsel Maddecilik teorisini geliştirmiştir. Dolayısı ile toplumun hareket yasasını Devrim Teorisini de. Örneğin «Tarihsel Devrim» Teorisi. Bu anlamdadır ki Kıvılcımlı'nın devrim teorisi: Bilimsel Sosyalist teoride bir devrimdir.

Elbet bu daha gelişkin teorik kavramlar ve araçlar ışığında: özel olan, yani toplumumuz daha derin, daha dakik, daha kapsamlı olarak çözümlenmiş, dolayısıyla, proletaryanın program ve stratejisi de yetkinleşmiştir.

İşte 1954 Vatan Partisi teori ve pratiği; Programı, stratejisi, taktikleri böyle, daha güçlü teorik araçlarla yapılmış bir tahlile dayandığı için: eşsizdir. İşçi sınıfının Minima Programı'nın ikinci versiyonu olan Vatan Partisi Programı (Birinci versiyon: «Demokrasi: Türkiye Ekonomi ve Politikası hakkında» 1937) daha yetkin bir programdır.

Demek, bizden önce yaşayan devrimci kuşaklar ve özellikle Dr. Hikmet Kıvılcımlı bir bakıma, en azından bugünkü verili devrim aşaması boyunca bizlere öyle pek yapacak fazla bir iş bırakmamıştır denebilir. Bize o teorik mirası kavramak ve uygulamak kalıyor.

Kıvılcımlı ekonomiyi incelemiş, o ekonomik temel üzerinde yükselen sınıfların bugünkü devrim aşamasındaki ka-

---

(*) **Türkiye için, burada, Rusya'ya göre bir ayrılık görünür. 1930'larda H. Kıvılcımlı, bu eserlerin yanı sıra, Marksizm - Leninizm'in klasiklerini de çevirip yayınlar. 27 Mayıs sonrasına kadar, çevrilmiş başlıca klasikler Kıvılcımlı'nın yayınladıkları olmuştur. Demek, Kıvılcımlı, Lenin'in yaptıklarının yanı sıra, Plekhanovlar kuşağının yaptığı işi de —Marksist eserlerin çeviri ve yayın işini de— yapmak zorunda kalmıştır. Kıvılcımlı'nın kaderi bir bakıma bu olmuştur hep: Bilimsel Sosyalizmi bilmeyenlere onun sonuçlarını sunmak.**

rakterlerini tanımlamış. Hazır program ve stratejiyi formüle etmiş... Bize ne kalıyor? Hangi partilerin hangi sınıfları temsil ettiğini tesbit etmek... Devrim aşamasının birikim veya sıçrama konağında mı; yani ricat veya saldırı konağında mı bulunduğumuzu ve şartlardaki değişmelere bağlı olarak öne çıkan görevleri: örgüt ve mücadele biçimlerini belirlemek.

O halde bu görevleri yerine getirmeye çalışalım. Ama özel olarak, kendine sosyalist veya devrimci diyen parti ve «siyaset»lerin sınıf içeriklerinin ne olduğunu görelim.

Bu çalışmada «sol»da görünen çeşitli parti ve «siyaset»lerin sıkıyönetim karşısındaki tavırlarından, sıkıyönetimi değerlendirişlerinden hareketle onların hangi sınıf, zümre ve tabakaların çıkarlarını savunduklarını; onların sınıflarının genel özelliklerinin, bu özel durumda, nasıl ortaya çıktıklarını ve polemik içinde Proletaryanın taktiklerinin ne olduğunu göstermeye çalışacağız.

«ARAÇ» TEORİSİ

İşçi sınıfı ve diğer emekçiler, bugünkü devlet ve sınıf ilişkileri çerçevesinde prensip olarak sıkıyönetimden, yani herhangi bir şekilde halkın haklarının kısıtlanmasından yana olamazlar, olmamalıdırlar. Bu **en temel ilkedir.** Bu demokrat olmanın **en az şartıdır.** Bunu kavramayan, bu ilkeyi kabul etmeyen, kendi ne derse desin, bir gericiden, bir liberalden başka bir şey değildir.

Neden, gerçekten demokrat bir kimse, ya da politik hareket bugünkü, devlet ve sınıf ilişkileri çerçevesinde sıkıyönetime karşı olmalıdır? Sıkıyönetim bir **«araç»** olduğuna göre pekâlâ, «halktan yana» bir iktidar elinde, **«Halktan yana»** işler yapamaz mı?

Finans - kapital ya da CIA sosyalisti «Aydınlık» gazetesi böyle bir mantık yürütüyor. 2 Ocak 1979 tarihli Aydınlık gazetesinde Doğu Perinçek şunları yazıyor :

«Sıkıyönetim bir araçtır. Sopa, tüfek, otobüs de birer araçtır. Nasıl insan, soyut olarak sopaya, tüfeğe ve otobüse karşı çıkamazsa, sıkıyönetimi de kendisine kumanda eden siyasete ve yaptıklarına bakarak değerlendirmek gerekir. Sıkıyönetim hangi siyasetin aracı olacaktır, neyi hedef alacaktır, belirleyici olan budur.» («MHP'nin kaygısı»)

Bu demagoji hangi gerçekliği gözardı edip gizleyerek bu çıkarsamayı yapıyor? Çünkü buradaki mantığa göre, sıkıyönetim pekâlâ halka yarayışlı bir araç da olabilir. Zaten yazının içerisinde bu düşünce şöyle ifade edilmektedir :

«Sıkıyönetimin önünde iki yol vardır. Daha doğrusu CHP hükümetinin önünde iki yol vardır. Halkın özgürlüklerini hedef almak ve sıkıyönetim sopasını halka indirmek.

«Veya: cinayet ve katliamların üzerine gitmek, MHP'li cinayet şebekelerini ve Sovyetler Birliği'nin yıkıcı faaliyetlerini hedef almak.

«Biz CHP sıkıyönetiminin cinayet ve katliamların üzerine yürümesi ihtimalini gözden uzak tutmamak gerektiği düşüncesindeyiz.» (a.y.)

İlk bakışta doğru gibi görünen, bu mantık ve demagojinin neyi nasıl çarpıttığını görmek büyük bir önem taşımaktadır. Çünkü son duruşmada bütün gerici, karşı devrimci ve liberal politikalar, hep aynı çarpıtmaya: hep bu tür bir «araç» kavrayışına dayanmaktadır.

Bu çarpıtmaların hepsinin ortak özelliği, şeylerin «araç» ların YAPILARI ve İŞLEVLERİ arasındaki diyalektik ilişkiyi koparmaktır.

Diyorlar ki «Sopa, tüfek, otobüs de birer araçtır. İnsan araçlara değil, onları kullanan siyasete bakmalı.» Bu ilk bakışta çok parlak ve doğru gibi gelen sözler üzerine biraz düşünelim.

Evet tüfek bir araçtır. Ama tüfek «aracı»nın İŞLEVİ (görevi, fonksiyonu) mermi atmaktır. İnsan veya hayvanları vurmaktır. Evet otobüs de bir araçtır. Ama onun İŞLEVİ de insanları bir yerden bir yere taşımaktır. Tencere bir araçtır. Onun işlevi içinde yemeği tutmaktır ilh.. Bütün ev araçlarının hepsinin YAPI'ları birbirinden ayrıdır. Ve onların yapılarının başka başkalığını; sonsuz sayıda çeşitliliğini belirleyen, onların başka başka işevlerinin olmasıdır.

Tüfekle yemek pişirilemez. Tencere ile mermi atılamaz. Onların yapıları böyle İŞLEVLER (görevler, fonksiyonlar) görmelerine elvermez. Eğer bir kimse eline bir tüfek alıp da, elindeki araç'la yemek pişireceğini söylerse ona ya gülünür, ya da akıl hastanesine atılır.

Sıkıyönetimi ilan eden egemen sınıfın tavrı da budur. O elindeki tüfekle yemek pişireceğini bize yutturmaya çalışıyor. Biz o araçla yemek pişirilemeyeceğini, ancak mermi atılıp insanların öldürülebileceğini söylediğimizde, Bay D. Perinçek, bilgin Marksist, Leninist («ve hatta Maoist») pozlarında araya giriyor ve «araçlara karşı çıkılmamalıdır, soyut olarak araca karşı çıkılmaz. Önemli olan o aracın hangi siyasete hizmet edeceğidir.» diyor.

Buna gülünemez. Çünkü bunlar masum akıl hastası değillerdir. Çünkü söz konusu olan milyonlarca insanın; bir kaç mülti milyarderin hırsına kurban edilmesi suikasti için bir demagojidir.

Her araç, her organ, her sistem İŞLEVLERİ (görevleri, fizyolojisi, fonksiyonları) ve YAPISI (anatomisi) bakımından ele alınabilir.

Yapı: **İşlev**'e göre biçimlenir. Ama görevi de (işlevi) belirler.

«Yapı ile işlev arasında diyalektik bir karşılıklı etki söz konusudur. Bir sistemin yapısı, o sistemin işlevini belirler ve buna karşın, yapının bizzat kendisi "pıhtılaşmış işlevdir". Yani gelişim tarihi içinde işlevin etkisi altında doğmuştur.» (felsefe sözlüğü).

Devlet: bir araçtır. Genel olarak, bir sınıfın diğer sınıfları baskı altında tutma aracıdır. İster burjuva, ister feodal, ister proleter olsun tüm devlet cihazlarının ortak olan bu işlevi, onların yapılarının ortak olan yönünü oluşturur.

Bu genel özelliği içinde, burjuva devlet cihazının işlevi başkadır. Proleter ya da işçi - köylü devlet cihazının işlevi başkadır. Dolayısı ile yapılan da.

Burjuva devlet cihazının İŞLEVİ: Milletin ÇOĞUNLUĞUNU baskı altına almaktır. Yapısı: bu görevi başaracak biçimde oluşmuştur. Yani bürokratik, militer bir yapıya sahip olur.

Buna karşılık Proletarya'nın devlet cihazının görevi (işlevi), sömürücü AZINLIĞI baskı altına almaktır. **Yapısı** da bu işleve göre biçimlenir. Demokratik, militer ve bürokratik olmayan ucuz bir yapıya sahip olur.

Yapı, tarihî olarak işleve göre biçimlenmekle birlikte, işlevi belirlediğinden: örneğin; sömürülen ve ezilen çoğunluğu baskı altına alma görevi ile biçimlenmiş bir yapıya sahip olan burjuva devlet cihazı ile sömürücü azınlığı baskı altına alma işlevi başarılamaz. Yapılmaya kalkılırsa, yapısı bu görevi yapmasını engeller. Bunun içindir ki, ezilen ve sömürülen halk çoğunluğu kendi egemenliğini kurduğu zaman kendi devlet cihazını örgütlemek zorundadır.

Bunun tersi de doğrudur. Aynı şekilde burjuvazi de, yani sömürücü azınlıklar da, sömürülen çoğunluğun çıkarlarını korumak için oluşmuş bir devlet cihazını kendi egemenliğinin bir aracı olarak kullanamaz. O cihazın yapısı, böyle bir fonksiyonu görmeye elvermez. Onun içindir ki herhangi bir karşı devrim olasılığında burjuvazi de proleter devlet cihazını parçalamak ve kendi devlet cihazını örgütlemek durumundadır.

O halde, bugünkü devlet cihazı ile, bugünkü bürokratik, militer yapıya sahip cihaz ile «halktan yana» bir işlev başarılamaz. Kim ki bunun olabileceğini iddia etmektedir: sömürülenlerin gözüne kül atmaktadır.

Hele ki sıkıyönetim işlevi: adı üstünde, demokratik hakların kısılmasıdır, işçinin, köylünün, ezilen çoğunluğun bildiri basma, gazete çıkarma, toplanma, örgütlenme vd. özgürlüklerini kaldırmak, sıkıyönetimin başlıca işlevi olduğuna göre; Sıkıyönetim doğası gereği halka karşı bir içerik taşır. Sıkıyönetimin «halktan yana» olması «eşyanın tabiatına» aykırıdır. Halka dayanan, halka güvenen, gücünü halktan alan hiçbir iktidar, halkın özgürlüklerini kısıtlamaz, **kısıtlayamaz.**

Hiçbir halk kendini zincirlemez. Bizatihi kısıtlama eylemi, yani sıkıyönetim ilânı, halka karşı oluşun bir ifadesidir.

Halkın egemenliğinin: yani sömürülen çoğunluğun sömürücü azınlığa karşı kullanabileceği bir yapının dayanacağı temel ilkeyi Vatan Partisi Tüzüğünün amaç maddesi şöyle özetler:

«Bu mübarek iktisadî kuvayımilliye seferberliğinin güdücü ruhunu başta işçi sınıfımız gelmek üzere —cahil, alim, köylü, şehirli...— bütün değer yaratan iyi niyetli vatandaşların, tamamıyle aşağıdan gelme ve tamamıyle serbest (teşebbüs, teşkilât ve kontrol)larında bulmak...»

Demek, halka hizmet edecek bir cihaz, tamamen emekçi halkın aşağıdan gelme **girişim, örgüt** ve **denetimine** dayanan bir cihaz olmalıdır.

Halbuki gerek genel olarak egemen sınıfın devlet cihazının işlevi gerek özel olarak sıkıyönetimin işlevi halkın girişim, örgüt ve denetimini engellemektedir.

Örneğin halkın kendi aşağıdan gelme insiyatifiyle örgütlenebilmesi ve ekonomi, politika, kültür vs. alanlarda denetim kurabilmesi: serbestçe fikrin söylenebilme, örgütlenebilme gibi asgari şartları gerektirir. Ama 13 Mayıs 1971'de kabul edilen 1402 sayılı **sıkıyönetim** yasası'nın üçüncü maddesinde şunlar «sıkıyönetimin **görevleri»** arasında sayılmaktadır:

«b) **Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu'nun yayınları dahil olmak üzere... her çeşit araçlarla yapılan yayın ve haberleşmeye sansür koymak, kayıtlamak veya durdurmak.»**

«c) **Söz, yazı, resim, film ve sesle yapılan her türlü yayın, haberleşme, mektup, telgraf vesair mersulleri kontrol etmek, gazete, dergi, kitap ve diğer yayınların basım ve yayınını kayıtlamak ve bunlar üzerinde sansür koymak.. matbaaları kapatmak.»**

Bunlar olmayınca halk ne örgütlenebilir, ne denetleyebilir. Elde var olan örgütler bile kurtulamaz.

«Kapalı veya açık yerlerde her türlü toplantıları veya gösteri yürüyüşlerini yasaklamak, her türlü dernek ve teşekküllerin çalışmalarını durdurmak veya bunları izne bağlamak...»

Kanun maddelerinde sayılan sıkıyönetimin işlevlerinde de görüldüğü gibi: bu sıkıyönetim «aracı»nın görevi halkın teşebbüs, teşkilât ve kontrolunun öldürümlenmesi: engellenmesidir. Sıkıyönetim yapısı buna göre oluşmuş bir araç iken, Bay Ecevit veya Perinçek'in sıkıyönetim aracını kullanarak halkın selamete götürülebileceğini iddia etmeleri: bize tabancayı doğrultup, ellerindeki araçla yemek pişireceklerini söylemelerine benzer. O araç çalıştığı zaman yemek pişirmez ama karşısındakini öldürebilir.

Onun için demokrat olmanın asgari şartı: sıkıyönetim «aracı»na karşı olmaktır. Sıkıyönetim aracının hangi gerekçeyle olursa olsun — kullanımını protesto etmektir. Çünkü bizzat o aracın kullanımı halka karşı bir niyetin ifadesidir. Tencere ile nasıl mermi atılamaz veya otobüsle yemek pişirilemezse: sıkıyönetimle de halktan yana işler yapılamaz; ancak halka karşı işler yapılabilir.

Ve bu araç çalıştığında, her zamanki gibi bu gerçeği kanıtlamıştır. Örneğin; Erzurum ve Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 2 numaralı bildirisi şöyle der :

«1 — 171 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanunu kapsamına giren ve siyasî mahiyetle kapalı ve açık yerlerde yapılacak her türlü toplantılar, forum, seminer, panel gibi ve gösteri yürüyüşleri yasaklanmıştır.

«2 — Bölgedeki grev ve lokavt uygulamaları izne tabidir.

«3 — T.H.K., Kızılay, Ç.E.K., ve Okul Aile Birliği gibi hayır kurumları hariç her türlü dernek ve teşekküllerin faaliyetleri durdurulmuştur...»

Tüm bu yasaklar, örneğin, sıkıyönetiminin bu yasaklarının halka karşı olduğunun da anlatılmasını; sıkıyönetime karşı olan vatandaş kümelerinin sıkıyönetime karşı tavırlarını dile getirmelerini ve bu yönde propaganda yapabilmelerini de engeller. Sıkıyönetim, sıkıyönetime karşı olmak; sıkıyönetimi protesto etmek gibi normal vatandaşlık görevini yapan demokratların çıkardığı Kurtuluş, Halkın Kurtuluşu, Devrimci Yol, Savaş Yolu vs. gibi yayın organlarını yasaklamaktadır.

Böyle grev, dernek, propaganda yasaklarıyla, sıkıyötime karşı çıkmaktan ve sıkıyönetimin halka karşı olduğunu söylemekten başka bir şey yapmayan —ki sıkıyönetimin kararları bunu kanıtlamıştır.— yayın organlarını yasaklamasıyla hangi **«Anayasa'nın tanıdığı temel hak ve hürriyetleri»** (sıkıyönetim ve kararlarının gerekçesinde deniyor bunlar) korumak; Halkın **«Can ve mal güvenliğini», «Huzur ve sükununu»** sağlamak bağdaşabilir.

Araç'ın kullanımının sonuçlarıyla; araç'ın kağıt üzerindeki gerekçesi arasındaki çelişki ve uyuşmazlık apaçıktır.

Bu gördüğümüz araç teorisi yani aracın yapı ve işlevi arasındaki diyalektik ilişkiyi atlayan teori burjuva bir teoridir. Örneğin Cumhuriyet'in küçük burjuva radikalizminden burjuva liberalizmine (reformizmine) doğru bir evrim geçiren yazarı İ. Selçuk da aynı araç teorisine dayanarak şunları yazıyor :

«Sıkıyönetimden hiç hoşlanmayan bir dostum :

«— Olmaz böyle şey, diyordu, hemen sıkıyönetim ilân edilmeli...

«Kentler mezbahaya dönmüş daha mı iyi? Böyle durumlarda bir koşul olur sıkıyönetim... Ama nasıl bir sıkıyönetim? (...)

«Sıkıyönetimin nitelikleri de değişik oluyor. (...) **Bu gibi olaylarda toplumsal uyanış, siyasal iktidarın yapısı ve tutumu, Başbakan ve Genel Kurmay Başkanı'nın kişilikleri sıkıyönetimin niteliklerini belirlemede etkilidir...»** (28 Aralık 1978, Cumhuriyet).

Görüldüğü gibi, bu sözlerin altında yatan temel varsayım, sıkıyönetimin «halktan yana» işler yapabileceği varsayımıdır. Bizzat aracın kullanımına prensip olarak bir karşı çıkış yoktur.

Sıkıyönetime bu tarz yaklaşım, burjuvazinin genel özelliğidir. Ama burjuvazi tek zümre değildir. Burjuvazi içinden, egemen finans - kapitalistler zümresi Türkiye'nin egemenidir. Bir de yine burjuvazi içinden finans - kapitalistler zümresi dışında yaban (liberal) burjuva ve Emlak Sahibi zümreler vardır.

Bu iki zümre, yukarıda ele aldığımız «araç» anlayışları bakımından ortaktır. Ama bu «araç»tan bekledikleri bakımından ayrılırlar.

Finans - kapitalistler zümresi ve onun siyasî partileri, sıkıyönetim aracının yalnızca demokratik muhalefete karşı bir kılıç olarak kullanılmasını isterler. Yaban zümreler ise demokratik muhalefetin yanı sıra faşistlere de vurmasını isterler.

MC partileriyle CHP arasındaki çekişme; koordinasyon kurulu üzerine kayıkçı döğüşleri: bu çekişmedir ve ardında bu zümre çıkarı ayrılıkları yatar.

Ele aldığımız örneklerden İ. Selçuk böyle bir Liberal'in görüşünü dile getirir. İ. Selçuk esas olarak sıkıyönetimin faşistlere vurmasını ister.

Doğu Perinçek ise, tam bir CIA sosyalisti olarak, sıkıyönetimin Burjuva Sosyalizmini de vurmasını ister. Yani demokratların yanısıra, reformist burjuva muhalefetinden

başka bir şey olmayan TİP - TSİP, «İlerleme» gibi parti ve hareketlere de vurmasını ister. Bu istek, CIA sosyalistlerinin terminolojisinde **«Sovyetler Birliği'nin yıkıcı faaliyeti»** olarak formüle edilir. Aydınlık'ın bu sözlerle kimleri kastettiği kimsenin meçhulü değildir.

Buraya kadar yazdıklarımıza kendine Bilimsel Sosyalist diyen bütün küçük burjuva sosyalizmleri - dogmatizmleri imza atarlar. Bunlar genel ve temel doğrulardır. Ve bu doğruların kabulü, bugünkü Türkiye'nin sınıf ilişkileri içinde, küçük-burjuvazinin devrimci - demokrat karakterine uygun düşer.

Ancak, proletarya sosyalizmi —diyalektik— küçük-burjuva dogmatizmi değildir. Olguları, daha derin, daha dakik, daha kapsamlı olarak kavrama yönünde gelişir ve kavramak zorundadır.

Küçük-burjuva sosyalizmleri, şimdi ele aldığımız noktayı kavrayamamışlardır ve kavrayamazlar. Bu olgu, onların skolastik dogmatik kafalarının içine sığmaz. Olgu'yu görmezden gelirler. Ama gördükleri, görmek zorunda oldukları zaman da, bu kez teorinin —dün savundukları— temel ve genel ilkelerini, doğrularını ayaklar altına alırlar. Dogmatizmden revizyonizme kayarlar.

Örneğin «Halkın Kurtuluşu» gazetesi, diyalektik bir kavrayıştan yoksun olduğu için, olguların tüm zenginliği içinde daha derinliğine kavrayamadığı için: Marksist Devlet Teorisini ilkece savunayım derken 27 Mayıs'ın ilerici niteliğini inkâr etmek zorunda kalır.

Bugün «Halkın Kurtuluşu»nun bulunduğu yerde, dün «Aydınlık» vardı. Aynı dogmatizmle proletaryanın diyalektik: olayları daha derinliğine kavrayan teorisine karşı : «Kıvılcımlı'nın revizyonist Burjuva Devlet Teorilerinin Eleştirisi» diye Bay D. Perinçek kitap, makale yazıyordu. Şimdi küçük burjuvalıktan burjuvalığa terfi ettikten sonra — yine de bilimsel namusla, olayların zenginliğini kavrama ateşiyle değil, yalnızca bugünkü sıkıyönetimi savunma gibi bir politik kaygıyla hareket edip 27 Mayıs'ın ilerici niteliğinden dem vururken, bu sefer yukarıda gördüğümüz gibi yapı ve işlev kategorilerini ve dolayısı ile Marksist Devlet Teorisini terkeder. Bu sefer başka bir yönden yine olayı yüzeysel olarak alır, ama teorinin temel ilkelerini inkâr ederek.

Dogmatizm ve revizyonizmin, birbirlerine haklı bir görünüm kazandıran bu kayıkçı döğüşünün kavranması çok önemlidir. Çünkü **görünürde** birbirlerine haklılık kazandıran bu döğüş, **özünde** Kıvılcımlı'nın adına bağlı diyalektik, proleter bir kavrayışın doğruluğunun kanıtıdır.

Dogmatizm de, revizyonizm de özünde Proletarya'nın bilimsel kavrayışına, felsefi bakımdan eşit derecede düşmandır. Hatta dogmatizm daha çok skolastiğe, revizyonizm metafiziğe dayandığı için dogmatizmin proletarya sosyalizmine gerek mantıkî gerek tarihî bakımdan daha uzak olduğu da bir gerçektir.

Ama çağımızda ve özellikle Türkiye'de Dogmatizme ve Revizyonizme dayanan politik hareketlerin temsil ettikleri sınıf çıkarları bakımından dogmatizm («sol» sapma) proletaryaya daha yakın bir sınıf çıkarının ifadesi olur. Buna karşılık revizyonizm (sağ sapma) daha uzak bir sınıf çıkarının ifadesi olur.

Dogmatizm, küçük burjuva demokrasisinin devrimci demokrat taleplerini ifade edebilmesi için gerekli teorik temeldir. Örneğin, bütün küçük burjuva sosyalizmleri, sıkıyönetimi protesto eden demokrat tavırlarını Marksist Devlet Teorisine dayanarak ifade ederler.

Türkiye devrimci hareketinde, «sol» sapma küçük burjuvazinin devrimci demokratik özlemlerinin bir ifadesi olduğu için, Türkiye'nin devrimcileri bunu sezdiklerinden: «Eğer sapacaksak "sol" sapma olalım. "Sol" sapma sağ sapmadan iyidir» derler.

Revizyonizm (sağ sapma) ise burjuva reformizminin, burjuva sosyalizminin gerekli teorik temelini oluşturur. Burjuva sosyalizmi: devrimci ve demokrat değil reformist ve liberaldir.

Küçük burjuva ve burjuva sosyalizmlerinin bu genel özelliklerini ilerdeki bölümlerde onları tek tek ele alırken daha somut olarak göreceğiz.

Proletarya sosyalizmi ve küçük burjuva sosyalizmi (bunların teorik ifadesi olan bilimsel sosyalizm ve dogmatizm) demokrasinin temsilcileri olarak; demokrasinin iki kanadı olarak sıkıyönetimin halktan yana bir araç olamayacağı; sıkıyönetimi protesto tavrında anlaşırlar. Ama yalnızca bu kadar. Bundan ötesinde sanki proletarya sosyalizmi, burjuva sosyalizmine yaklaşır gibi **görünür.** «Görünür» diyoruz. Olayları tüm zenginliği ile kavraması, ona revizyonistleşiyor gibi bir görünüm verir. Gerçekte ise, görünüşün zıddına uzaklaşır. Revizyonizm Marksist Devlet Teorisini inkâr ederken, proletarya sosyalizmi o teoriyi inkâr etmez, (etmediğinin kanıtı tutarlı demokrat tavrıdır da) ama daha dakik, daha kapsamlı, daha derin bir muhteva kazandırır.

Sözünü ettiğimiz olgu: «Jön Türk orjinalitesi» ya da «Vurucu Güç» vs. denen olgudur.

Bu olguyu kavrama yeteneğinde olmayışı yüzünden, küçük burjuva demokratizmi, tutarlı demokrat tavrını sürdüreyim derken, Ordu'yu ilericilerin, demokratların üzerine kışkırtmak isteyen finans - kapitale bilmeden hizmet eder. Küçük burjuva demokratizmi ve finans - kapital provokasyonuna gelme bu iki birbirine zıt, uzlaşmaz, birarada bulunamaz gibi görünen olgu: küçük burjuva sosyalizminde, demokratizminde bulunur.

Tekrar ediyoruz. Sıkıyönetime daha başından, prensip olarak karşıyız. Sıkıyönetim ilanını protesto ediyoruz. Ve tüm demokratları protesto etmeye çağırıyoruz. CHP'nin sıkıyönetim ilanını, katillerin gizlenmesi (ilerde ele alıp göstereceğimiz gibi, katilleri bulmak ve derdest etmek için hiç de sıkıyönetim gerekmez) halkın dağıtılması ve yeni cinayetlere ortam hazırlanması olarak ilan ediyoruz. «Sıkıyönetim bir araçtır, önemli olan onun hangi politikanın aracı olacağıdır. Araçlara karşı olmak saçmalıktır» diyenlerin demagoglar, burjuvazinin uşakları ya da finans - kapital ajanları olduğunu söylüyoruz.

Ama yalnızca bu kadar değil... Eğer bu kadarla kalsaydık bizim bir küçük burjuva demokrattan farkımız kalmazdı.

Sıkıyönetimde kullanılan ordu: Türk Ordusu'dur. Evet onun yapısı bugünkü düzeni koruma işlevine göre belirlenmiştir ama, onun tarih boyunca, belki tüzük ve yasalarla belirlenmemiş, ama toplumların gelişimi ve devrim yasalarınca belirlenmiş bir **işlevi** daha olmuştur ve o işlev yapısında **«pıhtılaşmıştır».**

Bu işlev nedir? Bu işlev İslahat, Meşrutiyet, Kurtuluş Savaşı ve son olarak 27 Mayıs'ta görülen, toplumun bunalım dönemlerinde ileriye atılışların **«vurucu gücü»** olma işlevidir. 12 Mart dönemi, sanki bu genellik içinde bir sapma gibi görünse de, görünüştedir. 12 Mart da olumsuzluğuyla bu olumluluğun kanıtıdır.

Türk Ordusu, Osmanlı'larda Reaya'yı gütme **fonksiyonu** üzerine **biçimlenmiş** ordu'nun devamıdır. Peki, önce bir avuçluk **Kayı Boyu**'na, sonra **Tımarlı Sipahi**'lere bu üretmenlerin dirliğini sağlama işlevini yükleyen hangi tarihi zarurettir?.. Antika toplumlarda, basit yeniden üretim temeli üzerinde devrimci bir sınıfın bulunmaması ve tefeci - bezirgân derebeyileşmesi ile gelen devrim konağında, olmayan devrimci sınıfın görevini (işlevini) ilkel sosyalizm geleneğini yaşatan **«barbarlar»**ın kollektif aksiyon üretici gücü olarak yapması... zarureti.

Burjuvazi nasıl proletaryayı yaratmak ve kendi zıddı ile birarada bulunmak zorunda ise, Antika Tarih boyunca Tefeci - Bezirgân derebeyliği de ilkel sosyalist barbarla karşılıklı etki - tepki içinde bulundu. Tefeci - bezirgân soysuzlaşmalarına hep barbarların kılıcı son verdi.

Son büyük antika imparatorluk olan **Osmanlı İmparatorluğu** 5 bin yıl boyunca gelmiş geçmiş benzerleri gibi tefeci - bezirgân derebeğileşmesine uğramıştı, **«dirlik düzeni»**nin yerini **«kesim düzeni»** almıştı. Er veya geç tüm medeniyetler gibi yıkılacaktı. Ama artık yeryüzünde kendisini bir **«tarihsel devrim»**le yıkacak barbarlar da kalmamıştı.

Modern sosyal devrimin yolunu açacak, geniş yeniden üretim yordamlı **modern kapitalist sermaye** ise, Osmanlı ülkesi gibi tefeci - bezirgân sermayenin egemen olduğu yerde (Marks'ın Kapital'in üçüncü cildinde dediği gibi) **gelişemiyordu.** Üretimle uzak yakın ilgisiz **tefeci - bezirgân** sermaye vurgunculuğu ile yüzde 300 kâr edilirken, kim sermayesini riskli üretime yatırırdı ki?

Durum böyle olunca ne güçlü bir burjuvazi ne de proletarya gibi sosyal devrimi başaracak sınıflardan da yoksun Osmanlı İmparatorluğunda, Toplumu bunalımdan kurtaracak devrimi hangi **güç** yapabilirdi? Ortada ne barbar ne de modern bir sınıf olmadığına göre ve bunlar yoksa bir devrim de olamıyacağına göre toplum yok mu olacaktı? Buna evrencil diyalektiğin zıtların birliği yasası elvermezdi öncelikle. Nasıl üretim ilişkileri üretici güçler zıtlığı ile birlikte olmadan olamazsa, tefeci - bezirgânlık da kendi zıttı ile bir arada bulunabilirdi.

«Dış» barbarın yokluğunun, «iç» burjuvazinin yok denecek cılızlığının «boşluğunu» ordunun dirlikçilikten kalma gelenekleri ve kollektif aksiyonu doldurdu. Bu determinizmin sonucu olaraktır ki, 1908, 23, 60 gibi burjuva evrimi yönündeki tüm devrimler, bir tür **«iç barbar akını»**; yarı - tarihsel yarı - sosyal: **«melez»** ve yukarıdan devrimler oldu.

Ve bugünkü Türk Ordusu gerek Kurtuluş Savaşı'nda gerek 27 Mayıs'ta bu **işlevi** görürken **biçimlendi. Yapı**'sı bu işlevi görürken **oluştu.** Ve yapı: **«pıhtılaşmış işlev»**dir.

Sıfır numara Tefeci - Bezirgân Partisi olan MSP kendi zıddı olarak oluşmuş bu yapının bilincinde olduğu içindir ki, **«deliye taşı andırmamak»** için sıkıyönetimlerden uzak durmaya çalışır.

Bu orijinalite hiç gibi görülür. Öyle ya, finans - kapitalizm gazoz şişeleri, naylon bardaklar, tabaklar gibi her bir yana girmişken; hele koskoca 5 milyonluk sanayi proletaryası varken bu geleneğin **«kıymeti harbiyesi»** ne olabilir?

Böyle sözler, yeni - sömürge Türkiye'de finans - kapital tefeci - bezirgân kader ortaklığını; Antika ve Modern derebeyliğin kaynaşımını kavramayan burjuva metafizik bir kafanın ürünü olabilir. Böyle bir kafaya göre: madem ki kapitalizm ve kapitalist ilişkiler yaygınlaşmaktadır: öyleyse antika derebeğliği, parababalığı yok olur. Bu anlayış, rekabetçi kapitalizm aşaması için doğru idi. Rekabetçi kapitalizm aşamasında modern sermaye ancak antika sermayenin kökünü kazıyarak gelişebilirdi. Ama finans - kapitalizm olunca işler tersine döner. Finans - kapital egemen olmak için tefeci - bezirgân sermayeye dayanır. Tefeci - bezirgân sermaye varlığını sürdürmek için finans - kapitalle kader ortaklığına girer. Her ikisi de birbirini azdırır.

İşte, o hiçlik bu temel üzerinde hepliğe dönüşür. Türkiye'de tefeci - bezirgân sınıfı nasıl varsa, o sınıfın anti - tezi olan bu gelenek, orijinalite de var olur. Finans - kapital tefeci - bezirgân sermayeyi nasıl yok etmezse, aynı şekilde o devrimci geleneği de yaşatmış olur.

Hele ki, finans - kapital Vatan'ın ve Milletin geleceğini uluslararası finans - kapitale ipotek ederken... Enflasyon - Devalüasyon **«fasit daire»**si, epeyce yüksek bir hayat standardı sağlanmaya çalışılmış subayların gençlerinin gelirlerini yılda yarı yarıya düşürdükçe, ordu gençliği de geleneğin katalizörlüğü ile Parababalarının egemenliğine tepki göstermezlik edemez.

Hele bugünkü gibi, modern çağın modern aygıtlar, metodlar ortamında, askerlik bilimi çerçevesinde bile olsa elektronik aygıtların gerektirdiği suplexli diyalektik mantık ve metod çağında, kafası çalışan her askerin finans - kapital tefeci - bezirgân çapulunu; ve bu vurgunu sürdürmek için işledikleri cinayetleri; ve ülkeyi emperyalizme nasıl üs ve açık pazar yaptıklarını; **Vatana İhanet Suçu** işlediklerini görmezden gelemez. Ve görünce de şu veya bu şekilde davranışa geçmeden de edemez. Geçecektir de...

Bunu en iyi sezen ve korkan da finans - kapital'dir. O, her türlü **kanunlar üstü ve dışı gizli azınlık** olarak, yasalarla kurulu Türk Ordusu'na güvenememektedir.

Finans - kapital'in korkunç azlık oluşu; her türlü insancıl şeyle ilişkisini kesmiş oluşu; yalnızlığı: onu en yakınına dahi güvenemeyen bunak padişahlara çevirir. Herşeyde bir komplo (kumkuma) arar ve herşeye bir komplo kurar. Yasallık (Legalite) finans - kapitali öldürür.

Onun için, finans - kapital, sadece halka karşı değil aynı zamanda ve özellikle Türk Ordusu'na karşı kullanmak üzere illegal (yasadışı - gizli) «Kontr - Gerilla»yı örgütler. 12 Mart'ta bu cihaz'ı ordu gençliğine karşı kullanmıştır da...

Finans - Kapital, Türk Ordusu'nun ortalama subayına güvenemediği için; insanca ve namusluca olan her şeyde kendisine yönelik bir tehlike sezdiği için: her toplulukta rastlanabilecek en bayağı, en paçavra, her türlü ahlâk ve değer yargısını yitirmiş Lümpen unsurlardan; bir kabadayılar kast'ı biçiminde Türk Ordusu'na **karşı** (**«Kontr»**); **«Özel»** bir savaş yürütmek için bir **«ordu»**; daha doğrusu bir **çete «gerilla»** örgütlemiştir. Finans - kapital, **«Kontr - Gerilla»**sız kendini emin hissetmemektedir.

Çağımızın bu gerçekliğini ve bu gerçekliğin bizde aldığı özel biçimi kavramadan; açıklayamadan işçi sınıfı finans - kapital'i tecrit edip, ona karşı başarılı bir savaş veremez; dünyayı değiştiremez. Toplumumuzun doğum sancılarını ılımlılaştıramaz.

Ve finans - kapitalin çeteleriyle; Türk Ordusu arasındaki ayırımı görmeyen; Türkiye'nin orjinal sınıf ilişkilerinden kaynaklanan devrimci geleneği anlayamayan, doğmatik küçük - burjuva sosyalistleri; sıkıyönetime karşı gerçekten demokratça bir tavır, bu gerçekliklerin anlaşılmasını ve değerlendirilmesini engellermiş gibi; Ordu'yu demokratların üzerine kışkırtmak ve ilericileri tecrit etmek isteyen finans - kapitale bilerek veya bilmeyerek el verirler, bel verirler.

KÜÇÜK BURJUVA «SİYASETLER» VE SIKIYÖNETİM

I. KURTULUŞ

Küçükburjuvazi hem demokrattır hem de reformizmin, yani —«yaban»— liberal burjuvazinin etkisi altındadır. Bu nedenle en keskin gibi, en devrimci gibi göründüğü zaman dahi, o devrimci parlaklığın yaldızı kazındı mı, altından burjuva etki çıkar.

Bunun en ilginç örneklerinden biri Kurtuluş'tur. Kurtuluş'un sıkıyönetim ilanından hemen sonra çıkan 3 Ocak 1979 tarihli 53. sayısının, ilk sayfasını boydan boya kızıl bir **«Sıkıyönetime Hayır»** haykırış doldurur. Bu haykırış, gazetenin bu devrimci heyecanla dolu mücadeleci hava onun demokrat; küçük burjuvazinin proletaryaya yaklaşan yanından kaynaklanır.

Ama, o kızıl, kocaman, gözalıcı parolanın ardındaki küçük, kara harflerle yazılmış yazılara gelince: burjuva-

zinin küçük burjuvazi üzerindeki etkisi; küçük burjuvaziyi burjuvaziye yaklaştıran yan buram buram tüter.

Bu, en açık bir biçimde : **«Bütün Devrimciler - Demokratlar CHP'ye Sığınma Mantığından Uzak Kalmalıdır»** başlıklı ve **«Kurtuluş»** imzalı başyazıda görülebilir. Çünkü yazı, objektif olarak **«Devrimciler - Demokratlar»**ın, uzak kalınması istenen burjuvaziye (CHP'ye) **«sığınma»** mantığının tipik bir örneğidir.

Başlığının aksine olarak, yazı, herşeyden önce **«Devrimciler - Demokratlar»**a; yani emekçi kitlelere ve onların bilinçli savunucularına hitap eden bir yazı değildir. Yazı, burjuva aydınlarına, reformistlere, yaban —tekel dışı— burjuva zümrelerin sözcülerine hitap etmektedir. Yazı'nın bütün amacı: Burjuva aydınlara sıkıyönetime karşı çıkmalarının kendi çıkarlarına olacağını göstermek ve onları sıkıyönetime karşı çıkmaya ikna etmektir.

Emekçilere ve özellikle proletaryaya, aydınların sıkıyönetime karşı çıkmayışlarının ve onun ilânını protesto etmeyişlerinin onların burjuva niteliklerinin, onların demokrat değil reformist olduklarının bir kanıtı olduğunu göstermek —ki bu bir sosyalistin her zaman yapması gereken görevdir— gibi bir sorunu yoktur.

Ama, bizzat Kurtuluş'un soruna böyle yaklaşmayışı, bizim önümüze Kurtuluş'un perspektifinin, özünde burjuvaziye hizmet ettiğini de emekçilere gösterme görevini koyar.

Kurtuluş, öncelikle reformistlere «Demokrat» deyip, bilinçleri karartmaktadır. Bu görülmedikçe, yazının başlığının ve içeriğinin kime hitap ettiği anlaşılamaz.

Bir örnek :

«Muhalefetteyken demokratlar da, "toplumsal olaylar polisiye tedbirlerle engellenemez" demiyorlar mıydı? Ne çabuk unuttular? Yoksa yalan mı söylüyorlardı...»

Kimdir dün muhalefetteyken bugün iktidar olanlar? CHP ve taraftarlarının kastedildiği açıktır. CHP ise **«demokrat» değil, reformist** bir partidir. Yani bugünkü sınıf ve ekonomi ilişkilerinde bir nitelik değişikliği olmadan, bir takım nicel değişikliklerle, düzeltmelerle, budamalarla yani reformlarla halka mutluluk getirebileceğini söyler. Yani, finans - kapitalistler zümresi dışındaki yaban burjuva ve Emlâk - Arazi Sahiplerinin görüşlerini savunur.

Demokrat ise, bugünkü ekonomi ve sınıf ilişkileri demokratik bir devrimle değiştirilmedikçe, halkın mutluluğa eremiyeceği temel görüşünü benimseyendir. CHP ise bu kategoride değildir. Bu durumda CHP ve paralelindeki reformistlere (liberallere) demokrat diyerek, Kurtuluş, emekçilerin bilincini karartıyor. Ama bu işin bir yanı... Diğer yandan, Kurtuluş'un böyle demesi: onun burjuva reformistleriyle henüz kopuşamadığının ve burjuva reformizminin siyasî - ideolojik etkisi altında bulunduğunun da bir göstergesidir.

Kurtuluş'un demokrat dedikleri, Kurtuluş'un onları nitelemesinin aksine, yine Kurtuluş'un ifade ettiği düşünce ve davranışlarıyla demokrat değil reformist (liberal) olduklarını kanıtlamaktadırlar :

«CHP hükümeti "anarşinin kökünü kazımak üzere" sıkıyönetim ilân etti. CHP hükümetinin bu kararı elimdir, düşündürücüdür. (Bir demokrat, bir proletarya sosyalisti için bu hiç de «elim, düşündürücü» olmaz. Çünkü emekçi kitleler ve Kurtuluş gibi küçük burjuvalar bu kararı «elim, düşündürücü» bularak burjuvaziden; «reformist ütopya»dan hızla kopuşurlar. İşte «kitlelerin deneyerek öğrenmesi» denen olay da böyle olur. Böyle, «elim, düşündürücü» hayal düşüşlerine uğramadan kitleler demokrat bir programın gerekliliğini kavrayıp gerçekleştirme mücadelesine giremezler.) **Ama daha vahim olanı birçok devrimci ve demokrat çevrenin sıkıyönetim kararını alkışlamaları, en azından suskunlukla karşılamalarıdır.»** (a.b.ç.)

Sıkıyönetim ilânını protesto etmek, demokrat olmanın **en az şartı** olduğuna göre, bu protestoda bulunmayanlar, kendilerine ne derlerse desinler veya Kurtuluş gibiler onlara ne derse desin, demokrat değildirler demektir. Sözleri veya sükûtları onların burjuva görüşlere ve çıkarlara sahip olduklarını; reformist olduklarını kanıtlıyor demektir. Devrimci, hele Proletarya Sosyalisti olduğunu iddia eden bir yayın organının görevi de, o liberallere demokrat sıfatını yakıştırmak değil, onların bu tavırlarının objektif anlamını göstermektir. Kurtuluş ise bunu yapmamaktadır. Yapmaması da, Kurtuluş'un özünde küçük - burjuva bir siyaset olduğunun, ve burjuva sosyalizmlerinin, reformizmlerin büyük ölçüde etkisi altında bulunduğunun; burjuva muhalefetten henüz kopuşamadığının bir kanıtıdır.

«Ama daha vahim olanı» diyordu Kurtuluş, **«birçok devrimci ve demokrat çevrenin sıkıyönetim kararını alkışlamaları, en azından suskunlukla karşılamalarıdır».** Hayır... Bu vahim değildir. Vahim olan: Küçük burjuvaların, Kurtuluş gibilerin burjuva reformistlerin ihanetinde vehamet görmesidir. Reformistlere demokrat demesidir. Bir proleter için, bir tutarlı demokrat için, liberallerin, o. Kurtuluş'un «vahim» dediği tavrı hiç de vahim değildir. Aksine küçük burjuvaziyi burjuva muhalefetin kuyruğundan kurtaracağı için sevinilecek bir olaydır. Ama proletarya açısından vahim olan: sıkıyönetimin ilânını protesto ederek demokratlığını kanıtlayan Kurtuluş gibilerin, reformist burjuva muhalefetin maskesini düşüren tavrında vehamet görmeleri; onlara bağlarını koparamamalarıdır. Kurtuluş ve benzerleri burjuva reformistlere «bayılmamalı», sonuna kadar demokrat proletaryaya «ayılmalı»dır. Kendi içindeki bu «vehamet» anlayışının varlığında vehamet görmelidir. O zaman, proletarya ile ittifaka yönelik gerçek bir küçük - burjuva demokrat olabilir.

Kurtuluş'un reformistleri ikna çabasına bir örnek olarak şu sözleri çok tipiktir :

«"Beyin Kabinesi" oyununa bir kez daha düşmeyiniz. Devrimcilerle değil, egemen sınıflarla uzlaşanlarla bağlarınızı kopartınız.»

Biz ise, Kurtuluş'un etkisinde kalmış Proleterlere ve devrimcilere şöyle diyoruz : **«"Egemen sınıflarla uzlaşanlarla" bağlarını kopartamıyanlarla, yani Kurtuluş gibilerle, bağlarınızı kopartınız. Ve bizim şu satırlarda yapmaya çalıştığımız gibi: Kurtuluş'un reformist burjuvaziyle bağlarını koparamamış bir küçük burjuva siyaset olduğunu gösteriniz. Kurtuluş'un sözlerinde, gerçekte söylenenleri değil; dinlemek istediklerini duyan proleterlere ve küçük burjuva demokratlara onun gerçek yüzünü gösteriniz. Kurtuluş'un, bir bakıma** Narodnizm'**in** Sosyalist Devrimci'**liğe tekâmül etmiş hali olduğunu ve eninde sonunda burjuva muhalefetle uzlaşacağını anlatınız.»**

Kurtuluş'un burjuvazi ile kopuşmaması, yalpalaması özellikle sıkıyönetim anlayışlarında da görülebilir.

Burjuva muhalefet prensip olarak sıkıyönetime karşı değildir. Onlar Kontr - Gerilla'cı, burjuva muhalefeti de ezen, işkenceli sıkıyönetimlere karşıdırlar. Yani onlar yasal bir sıkıyönetim uygulamasına karşı çıkmazlar, bunda bir tehlike görmezler. Onlar yasadışı işler yapan uygulamalara karşı çıkabilirler.

Burjuva muhalefet, sıkıyönetimin, grevleri, dernek toplantılarını ve faaliyetlerini, bildirileri izne bağlaması, yasaklaması gibi yasalarla belirlenmiş fonksiyonlarını (işlevlerini) doğal bir şey olarak karşılarlar. Bizzat bu işlevlere karşı çıkmayı akıllarından bile geçirmezler. «Kontr» ve benzerleri yoksa, yasa dışı bir terör yoksa burjuva muhalefetin (Kurtuluş'un «Demokrat»larının) söyleyecek sözleri de yoktur. Ancak bunlar ortaya çıktığı zaman, yani finans - kapital reformist yaban zümrelerle olan ittifakını koparıp, yasadışı terörünü uygulayıp açık bir faşizme geçtiği zaman burjuva muhalefetin sesi soluğu çıkmağa başlar. 12 Mart dönemi bunun tipik örneğidir.

Bir sosyalist, bir demokrat için ise, liberalin doğal kabul ettiği işlevler «doğal olmayan» bir şeydir. Sıkıyönetimin yasal olarak bile işlevleri bu olduğu için sıkıyönetime karşı olunur. Herşeyden önce, sırf yasalarla belirlenmiş işlevlerinden dolayı sıkıyönetim ilânını protesto etmek gerekir.

Bu ayırım önemlidir. Nice küçük burjuva, sıkıyönetime karşı çıkma çağrılarını hep 12 Mart tipi bir faşist sıkıyönetim olabileceği ve anlayışı üzerine temellendirmektedir. Bunlar, karşı çıkışlarını pek keskin görünümlerde işlemelerine rağmen, yasal işlevleriyle yetinen bir sıkıyönetim olması halinde, söyleyecek sözleri, karşı çıkacak gerekçeleri kalmaz. Bu ise, özünde burjuva bir sıkıyönetim anlayışından başka bir şey değildir.

Bu anlayış Kurtuluş'ta da görülür. O, burjuva reformistleri —sıkıyönetime şimdiden karşı çıkmaları için— ikna çabasını hep böyle, liberal bir sıkıyönetim anlayışı ile temellendirir. Şu satırlarda bu anlayış sırıtır :

«Ama demokrat çevrede şu anda egemen olduğunu gördüğümüz mantıksa oldukça farklı. Aslında korkmuyorlar değil. Zil takıp oynayan yok. Hepsi de çeşitli endişeleri ortaya getiriyorlar. Ancak öyle bir sürecin başlangıcındayız ki, o «endişe» öne sürecek kadar meselenin hafife alınacak tarafı yok...»

Buradaki çabası nedir Kurtuluş'un? «Demokrat» dediklerini, bir liberalin karşı çıkabileceği bir sıkıyönetim gelebileceği ile şimdiden karşı çıkmaya iknadır.

«Bütün bu ilk görüntülere rağmen hâlâ CHP'nin sıkıyönetimi denetleyeceği umudu devam etmektedir. Ama bu arada cereyan eden küçük bir olay daha, bu mantığın geçerli olmadığını kanıtlamaya yeter. Hatırlanırsa Ecevit şu eşgüdüm toplantısının her hafta olacağını söylemişti. Yapılan ilk eşgüdüm toplantısından sonra toplantıların gerektiğinde yapılacağının ilân edilmesi sıkıyönetimin hükümeti sarmaya başladığının ilk işareti olmaktan başka anlama gelebilir mi?»

Demek CHP sıkıyönetimi denetlese, Kontr'lar falan olmasa, «Eşgüdüm» toplantıları yapılsa, Kurtuluş, Reformistler tarafından kolaylıkla teslim alınabilecektir. Çünkü, liberaller ona «İşte arkadaş, o dediğin korkuların hiç biri gerçekleşmedi. O halde sıkıyönetimi protesto etmemekle yanlış bir iş yapmamışız» diyebileceklerdir. Ve o zaman herhalde Kurtuluş'un söyleyecek bir sözü olamaz.

Bu, örneklerle gösterilen yanı: küçük burjuvazinin burjuva liberalizmindeki etkisidir. Evet, Kurtuluş burjuva reformizminden kopuşamamaktadır ama onu bir burjuva sosyalisti olarak görmek yanılgı olur. Çünkü aynı Kurtuluş, **«Sıkıyönetime Hayır»** diyerek demokratça bir protestoyu dile getirmiştir. Bu demokratik nitelik şu satırlarda da, yani sıkıyönetime karşı çıkış gerekçesinde de yansır :

«Her şeyden önce nerede kaldı temel hak ve özgürlüklerin savunuculuğu. Başbakanın söylediğine göre sıkıyönetim temel hak ve özgürlüklere dokunmadan terörizmi önleyecektir. Tüm siyasal faaliyetler, bildiri dağıtmak, toplantı ve yürüyüş yapmak, grev yapmak yasaklandıktan mesken dokunulmazlığı, kişi güvenliği ortadan kalktıktan, gazeteler ve dergiler basılmasın diye matbaalara baskı yapıldıktan sonra geriye hangi temel hak ve özgürlükler kalıyor acaba? Su içme özgürlüğü. Eğer akıyorsa.»

* * *

Bir devrimcinin görevi, tercihlerin «yanlış» veya «doğru» olup olmadığını değil, hangi sınıfın çıkarları bakımından doğru - uygun olduğunu göstermektir.

Kurtuluş ise şunları yazıyor:

«Herkes bilmelidir ki, sıkıyönetim kısa bir zaman sonra dizginlerinden boşanacaktır. Bu en azgın bir biçimde önce sosyalist hareketin, ardından tüm demokratların üzerine saldırı demektir. (Yukarıda ele aldığımız burjuvaziyi ikna ve burjuva sıkıyönetim anlayışına tipik bir örnek.) **12 Mart'ı yaşayan, anımsayan herkes bunu şimdiden görüyor. Fakat yanlış bir tercihle gene de CHP hükümetini destekliyor.»** (a.b.ç., «Görev Başına»)

Buradaki «yanlış» değil, o sınıfın **karakteri** bakımından **«doğru»** bir tercihtir. Tıpkı Kurtuluş'un reformistleri iknayı tercih etmesinin, **«yanlış»** değil, sınıf karakteri bakımından **«doğru»**, daha doğrusu uygun olması gibi.

Evet, sınıflar ve o sınıfın tek tek bireyleri tarihsel olarak çıkarlarının nerede olduğunu göremeyebilirler. Hatta, küçük burjuva tabakaların, sınıf çıkarlarının nerede olduğunu bir türlü doğru dürüst görememeleri, dar kafalılıkla malûl olmaları: sınıfsal karakterlerindendir. Ama Kurtuluş, bu anlamda determine bir sınıf karakterinden sözetmiyor. Sanki şunu veya bunu tercih etmelerini iradî bir şey olarak koyuyor. Böyle koyduğu içindir ki, **«yanlış bir tercih»**ten sözedebiliyor. Kurtuluş'un ele aldığı gibi alırsak: finans - kapitalistler bile **«yanlış bir tercih»** içindedir. Güya egemendirler, egemenliklerinin sefasını mı sürebiliyorlar? Her gün yıkılma korkusu, bir Atom harbi olasılığı. Halbuki insanlığın önüne engel olmasalar, çok değil, bir kaç on yıl sonra tüm insanlar bugün kendilerinin çok küçük bir milyarderler azınlığının yararlanabildiği teknik olanaklardan, rahattan, konfordan yararlanabilecektir. Üretici güçler böylesine gelişmiş. Üstelik öyle bir dünya'da yıkılma veya bir Atom savaşı tehlikesi de olmaz. Böylece, o bir avuç egemen azınlık, **«yanlış bir tercih»** içinde olmuş, kendi rahatını bile kendi eliyle tepmiş olmuyor mu? İşte, Kurtuluş **«yanlış bir tercih»**ten sözederken bu anlamda sözetmektedir. O halde görev: Onlara «yanlış bir tercih» içinde bulunduklarını göstermektir. Kurtuluş'un yaptığı da budur. O halde, pekâlâ finans - kapitalistleri «yanlış bir tercih» içinde bulunduklarına ikna etmeyi de aynı mantıkla düşünmek gerekir... Elbet böyle bir ele alış —yani Kurtuluş'un aldığı gibi— bilimsel değildir. Ütopik sosyalistler de, kapitalistleri işçileri sömürmeye, böylece kendilerinin de daha mutlu ve vicdan huzuru içinde olabileceklerini iknaya çabalarlardı. Onları **«doğru bir tercih»** yaptırmaya çabalarlardı. Kurtuluş'unki de başka bir şey değil. Hal**buki bizler için sorun, iknâ değil imha**'dır. Elbet imha'dan **kasıt fizik olarak imha değil**, ekonomik temellerin imha**sıdır.**

Kurtuluş, burjuvalığını gizleyen burjuvaların burjuva olduğunu göstermiyor, onları demokrat bir davranışa ikna etmeye çalışıyor. Akıntıya kürek çekiyor. Burjuvazi hakkında yalan yanlış fikirler yayıyor. Ama Kurtuluş'un bu davranışları «yanlış» mı; böyle bir davranışı tercih etmesi yanlış mı? Hayır. (Eğer «yanlış» deseydik, «Kurtuluş ikna'yı seçmekle yanlış bir tercih içinde bulunmaktadır» deseydik: ona yaptığımız eleştiriler bizim için de geçerli olurdu.) Yanlış değildir. Tam da küçük burjuvazinin karakterine uygun, tipik bir davranıştır. Küçük burjuvazinin, çıkarının nerede olduğunu göremeyen; burjuvazi ve proletarya arasında yalpalayan sınıfsal karakterine denk bir davranıştır.

Kurtuluş'un üzerindeki bu burjuva etkisi, yalnızca onun burjuvaziyi ikna çabasında; burjuvazi ile ittifak sürdürme stratejisinde yansımıyor. Sıkıyönetim verileriyle ortaya attığı parolalarda da apaçık yansıyor. Sıkıyönetim dolayısıyla tesbit ettiği görevlerde yansıyor. Programında yansıyor.

Sıkıyönetim ilânı ile Kurtuluş şu görevi öne koyar :

«Güncel merkezî görev tüm güçlerimizle faşist odakların üzerine yürümektir. KAHROLSUN FAŞİZM: İşte bu slogan tüm ülkeyi kaplamalıdır. MHP ve gizli - açık yandaş örgütleri kapatılmalıdır. Ama bu şiar tek başına anlamsızdır. SIKIYÖNETİM DERHAL KALDIRILMALIDIR. (...)

«(...) Gün «uslu durma» günü değil birleşme ve mücadele günüdür. Temel haklarımız için, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü için, güncel düşman MHP ve yandaşı faşist örgütlerin dağıtılması için, sıkıyönetimin derhal kaldırılması için birlik, mücadele, direniş günüdür.»

Bu iki paragrafta tekrar edilen parolalar, aynen yazının altında ve üstünde kocaman gözalıcı harflerle tekrar edilir :

Üstte :

«MHP ve gizli - açık bütün yandaş örgütleri kapatılmalı, sıkıyönetim derhal kaldırılmalı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü sınırsız olarak tanınmalıdır.»

Tüm gazetede bu parolalar işlenir ve bunlar için bir

imza kampanyası bile açılır.

Bütün bu heyecan verici nizanpaja, ateşli uslûba kanılmaz; görünüşün keskin devrimci havasına kapılınmaz (ki ancak politik - ideolojik eğitimden geçmemişler görünüş ile özü ayıramazlar) söylenenlerin özüne girilirse şu görülür :

Kurtuluş, can alıcı acil sorun olarak proletaryanın minima programı yani bir demokratik devrimi değil; sıkıyönetim şartlarında da programın kitlelere benimsetilmesi; öncünün eğitilmesi gibi görevlerin sürdürülmesi görevini değil: reformlar için mücadeleyi bir görev olarak öne koymaktadır. Reformlar programı sunmaktadır. Hatta reformları bile denemez, Sıkıyönetimin kalkmasını ve MHP'nin kapatılmasını... Bu ne anlama gelir? Bunlar için mücadeleyi görev olarak öne koymak ne anlama gelir?

Bu, sıkıyönetim kalksa, MHP kapatılsa vs. işler düzelecek, halkın derdi, işsizlik ve pahalılık son bulacak hayali yaymak demektir. Bu, en can alıcı, en acil sorun olan minima programın gereğini anlatmayarak, halkın boş hayaller peşine çekilmesi demektir.

Sıkıyönetim niçin ilân edildi?.. Halkın örgütlenmesinin, bilinçlenmesinin, direnmesinin ve önüne ileri görevler koymasının önüne geçmek için...

O halde bizim görevimiz, sıkıyönetimin engellemeye çalıştığı işlevlerimizi sürdürmektir. Ve bu işlevlerin başında, yani halkı eğitip örgütleme işlevlerinden biri, düşünce ve davranışların sınıf karakterini gösterme olduğuna göre, sıkıyönetimin ortaya çıkardığı görev: sıkıyönetim şartında da görevi sürdürmektir. Yani, sıkıyönetim dolayısıyla, **«Sıkıyönetim kalksın, özgürlükler sağlansın, MHP kapatılsın»** gibi parolaların reformistlerin, liberallerin parolaları olduğunu göstermek ve sıkıyönetim şartlarında da göstermeyi sürdürmektir. Bu parolaları öne koyanların, reformist burjuvalar ya da burjuvazinin kuyruğuna takılmış küçük burjuvalar olduklarını sıkıyönetim şartlarında da halka anlatma, işçileri birleştirme ve eğitme görevidir. Bu, her zaman yapılması gereken görevleri, sıkıyönetim şartlarında da sürdürme görevidir.

Sıkıyönetim ancak, bu, görevleri sürdürme görevini öne çıkarabilir. Ve bir devrimcinin başlıca görevi her olaydan yararlanarak düzeni (sıkıyönetimi değil, sıkıyönetimler ilân eden düzeni) değiştirme gerektiğini göstermektir. Yani proletaryanın minima programı gerçekleşmedikçe hiç bir derdin, işsizliğin, pahalılığın, ezilen halkın tepkisini bastırmak, bilinçlenme ve örgütlenmesini engellemek için koyulan sıkıyönetimlerin vs. son bulamıyacağını göstermektir.

«Sıkıyönetim kalksın, MHP kapatılsın, demokratik haklar sağlansın» parola - programlarını öne koymak değil, bunları öne koyanların reformistler olduklarını göstermek: görev budur. İşçi sınıfının minima programı hedefini tüm kitlelere benimsetmek ve bu benimsetme işini sıkıyönetim şartlarında da sürdürmek; görev budur. Ve ancak bu görevler başarıldığında, o reformist parolalar gerçekleşebilir. Çünkü reformlar devrimci mücadelenin yan ürünleridir. Ve bir devrimi engelleme için kullanılabilirler. **«Tek çıkar yol: işçi sınıfının minima programıdır»** parolası: **«Sıkıyönetim kalksın, MHP kapatılsın, demokratik haklar sağlansın»** ve benzeri parolaların yerini aldığı zaman, belki o **«haklar»**, reformlar sağlanabilir.

Biz görevlerimizi sıkıyönetim (veya faşizm veya parlamentarizm) şartlarında da sürdürmeyi başardığımız an, sıkıyönetim bizim görevlerimizi sürdürmemizi engelleme fonksiyonunu (işlevini) yerine getiremediği için **gereksiz** veya **yetersiz** olacaktır (egemen sınıf açısından tabii). Bu durumda finans - kapital, duruma göre, ya iyice yasa dışı açık teröre veya açık bir faşist diktatörlüğe başvurup reformist burjuvalarla bile bağını koparıp iyice tecrit olacaktır. (Ki bu bizim işimizi kolaylaştırır). Ya da işlevini yerine getiremeyen bir araç işe yaramadığı ve biz görevimizi başardığımız ölçüde emekçiler reformist (CHP'nin, diğer burjuva sosyalistlerin ve Kurtuluş gibilerin yaydığı) hayallerden kurtulup, devrimci demokrasi programını benimsedikleri, gerekliliğini kavradıkları ölçüde, egemen sınıf reformist hayalleri yeniden yayabilmek için sıkıyönetimi kaldırabilir. Yani bir devrimi engellemek için reformlara başvurabilir. Bu durumda işimiz yine kolaylaşır. Görevimiz değişmez ama, görevimizi daha elverişli şartlarda, daha zengin araçlarla sürdürme olanağımız doğar. Sonuç: ana halkayı doğru kavramaktır. Bir kere kavradınız mı: her türlü olasılık size hizmet eder hale gelir.

Özetlersek: Bir Proletarya Sosyalisti için sıkıyönetim ilânı temel strateji, görev ve parolalarda bir değişmeyi gerektirmez. Yanlız, yeni şartta o görevleri sürdürme görevini ortaya koyar. O eski görevlerden başlıcası ise: **«Tek çıkar yol: İşçi Sınıfı Partisi'nin Minima Programı»** parolasının en geniş kitlelerce benimsenmesi olduğuna göre, yeni görev, bu benimsetmeyi, sıkıyönetim şartlarında da 100 kat, 1000 kat daha enerji, disiplin, yaratıcılık ve girişkenlik göstererek sürdürmektir.

Kurtuluş ve benzerleri ise, sorunu böyle koymamaktadırlar. Devrimci programın acilliyetini gözardı etmekte, sıkıyönetimin kaldırılması gibi reformist burjuva talepleri acil görev olarak öne sürmekte, yığınlarda reformist hayaller yaymakta ve dolayısıyla bizim önümüze de, bu reformist hayallerle mücadele görevini koymaktadır.

Kurtuluş, görünürde **«uslu durmamak»**tadır. Görünürde yaramazdır. Özde: programıyla, parolalarıyla çok usludur.

Bu, küçük burjuvazinin karakteristiğidir. Ama küçük burjuvazinin bir diğer karakteristiği bu sağ oluşun yanı sıra, taktik örgüt - mücadele biçim ve parolalarında son derece «sol» oluşudur.

Görevleri yukarıda açıklandığı gibi koyan bir proleter için, gerek ricat (evrim) konağında gerek görevin niteliğinde bir değişme olmadığı, sıkıyönetimin ilânından sonra görev, eski görevleri sürdürme olduğuna göre: **«Devrimci Almanca Konuşma»**; o **«günlük»** pratik çalışma başlıca mücadele biçimi olmaya devam eder.

Bu durum, yani proletaryanın devrimci programının bir sonucu, ona bağlı bir şey olan devrimci almanca çalışma; reformist programlı, parolalı küçük burjuva sosyalistine pek sağ görünür.

Bu da olağandır. Sorun sıkıyönetimin kaldırılması vs. için mücadele olarak konulunca; böyle bir program; böyle bir strateji: yani fransızca konuşma taktiğini gerektirir. Savaş naraları ortalığı kaplar. Ama bu savaş naraları kimileri için bir gösteriş veya blöf iken, kimilerince ciddiye alınır. Samimi olanlar savaş naralarının heyecanına kapılıp öne atılır. Böylece reformist özün taktikteki «sol» biçimi ve zamansız fransızca konuşma: Egemen sınıfa arayıp ta bulamadığı toz dumanı sağlar.

Kurtuluş: **«Güncel merkezî görev tüm güçlerimizce faşist odakların üzerine yürümektir...»; «(...) Gün "uslu durma" günü değil birleşme ve mücadele günüdür...»** derken, böyle hücum havaları çalarken, bu yanıyla da, taktik mücadele biçimleriyle de küçük burjuvalığını ele veriyor.

Öte yandan bu havalar —imza kampanyaları ile birlikte düşünülünce— Kurtuluş'un taraftarlarının esas kaynağını oluşturan, heyecanlı gençlerin, şehir küçük burjuvalarının kıpırtılarını bastırmak isteyen bir **«yem borusu»** izlenimi de uyandırıyor.

Bilinir. Eski savaşlarda atlar, katırlar kullanılırdı. Galiba Girit savaşlarında, Girit'e asker götüren gemide askerlerin hayvanları da varmış. Yolculukta atların, katırların yemi biter. Hayvanların tayını düşürülür. Askerî hayvanlara da yem, boru ötüşüyle verildiğinden, yem saati yaklaşıp aç hayvancıklar tepişmeye başlayınca «yem borusu» çalınırmış. Yılların şartlanmışlığıyla. Pavlov'un köpeği veya Çingene'nin ayısının şartlı reflekslerinde olduğu gibi, hayvanlar da yem verilecek sanıp tepişmeyi kesermiş.

Ama, bu yem boruları bir tutar iki tutar. Sonunda etkilemez olur. Ya onların arabasına takılınır ya da kopuşulur... Kopuşmalar gerçekten devrimci kopuşmalar olsa can yanmaz. Ama bir taraf anarşizme, diğer taraf burjuva reformizmine, burjuva sosyalizmine gidince, örneği 12 Mart dönemi THKP-C davasında görülen bitmez tükenmez kan davaları, suçlamalar, kısır çekişmeler ortalığı kaplar.

Bu satırlarımız Kurtuluş'u proletarya sosyalizmi gibi görenlere belki de son bir uyarımızdır.

«Kahrolsun Faşizm. İşte bu slogan bütün ülkeyi kaplamalıdır.» (Kurtuluş)

Hayır baylar. **«Kahrolsun Faşizm»** sloganının tüm ülkeyi kaplaması **faşizmi kahretmez.** Faşizmi yalnız ve yalnızca, bu sloganın ve benzeri sloganların faşizmi kahretmeyeceğinin işçi sınıfının en ileri unsurlarınca; devrimcilerce kavranması başarıldığı; VP Programında somutça konmuş Demokratik Devrim taleplerinin somut ve veciz ifadeleri (ki bu vecizleştirmeyi ancak halkın yaratıcı dehası başarabilir. Biz şimdilik buna **kitabî** olarak: **«İşçi Sınıfının Minima Programı»** vs. diyoruz.) tüm ülkeyi kapladığı an; yalnız o zaman; reformist hayallerin etkisi yıkıldığı zaman, faşizm kahrolabilir..

Bunlar başarılamazsa, hâlâ **«kahrolsun faşizm»; «faşizme karşı omuz omuza»** gibi halkın hiç bir derdine kökten çözüm getirmeyen soyut sloganlarla oyalanılırsa; son derece somut sorunları demagoji malzemesi yapan, demagojik parolalarla bir düzen değişikliği yapacağı görünümünü yaratmayı başaran ve tüm memnuniyetsizleri giderek artan dozlarda toparlamaya başlayan faşist parolalar, kimi küçük burjuva tabakalarca benimsenilecek; halkın düzene tepkisi düzenin pekiştirilmesinde kullanılacak ve **devrimciler kahredilecektir.**

«Kahrolsun Faşizm» ve benzeri parolalar faşizmi kahretmez. Faşizmi, işçi sınıfının minima programının gerçekleştirilmesinin **mümkün** ve su kadar, hava kadar **gerekli** olduğunun, başta işçi sınıfı gelmek üzere en geniş kitlelerce kavranması kahredebilir.

Faşizmi, bu görevi başarmak için yılmaksızın, sabırla, disiplinle, yaratıcılıkla yürütülecek devrimci çalışma kahredebilir.

* * *

Böylece, bu bölümde tipik bir küçük burjuva akım olan ve şehir küçük burjuvazisinin temsilcisi Kurtuluş'un sıkıyönetim karşısındaki tavrının, değerlendirişlerinin bir çözümlemesini yaparak, onun genel küçük burjuva karakterinin tavırlarında nasıl ortaya çıktığını göstermeye çalıştık.

Kurtuluş'taki bu genel nitelikler, diğer küçük burjuva sosyalizmlerinde de esas olarak vardır. Yanlız onların, örgüt ve bilinç düzeylerine; burjuvazinin etkilerine bağlı olarak bazı ayrılıklar gösterdiği de gerçektir. Şimdi kısaca bunları da ele alalım.

II. DEVRİMCİ YOL

Devrimci Yol'un tavrı, «düşman kardeşi» Kurtuluş'tan, ÖZÜNDE farklı değildir. Bu özdeki ayrılığı bir kaç karakteristik alıntıyla kısaca görelim :

Devrimci Yol da tıpkı Kurtuluş gibi reformist, burjuva sosyalisti aydınlara «demokrat» diyor ve onları tutarlı, demokrat bir tavır almaya ikna çabasına giriyor :

«Dünyada eşine az rastlanır ilerici - demokrat aydınlarımız var! Bütünüyle açığa çıkmış gerçeklere rağmen ve işin kötüsü kendileri de inanmadıkları halde, hâlâ sıkıyönetimin faşistlerin üzerine gidebileceğini bu yüzden karşı çıkılmaması gerektiğini ileri sürebiliyorlar. Cumhuriyet gazetesi bilinen tutumunu sürdürerek, sıkıyönetimi destekleyen bir yayın çizgisi izliyor...» (Devrimci Gençlik, sayı: 20)

Birincisi, eğer öyle yapıyorlarsa (ki yapıyorlar) onlar demokrat değil, reformist demektir.

İkincisi, sorun onu, yani o burjuva liberalleri ikna değil, onların etkilerini inkâr etmektir, yani davranışlarının hangi sınıfın çıkarlarından ve konumundan kaynakladığını emekçi kitlelere göstermektir. Bu yapılmayıp ta, reformist baylarımız ikna edilmeye çalışılıyorsa, bu davranış ta Devrimci Yol'un burjuva reformizminden kopuşamadığının ve etkisi altında bulunduğunun bir göstergesidir.

Üçüncüsü, sıkıyönetim pekâlâ yasalarla belirlenmiş fonksiyonlarını uygulamakla sürebilir, böyle bir olasılıkta Devrimci Yol'un bir itirazı kalamaz. Yani sıkıyönetime karşı çıkış gerekçesi özünde burjuvazinin ideali olan bir devletin özlemine dayanır. Ama bu özlemin burjuva ufkuyla sınırlı oluşu, bizim bu antika ve modern derebeyliğin kambur üstüne kambur olduğu ortamda, bir de «Marksist - Leninist» görünüme bürününce, kolay kolay görülemez.

Devrimci Yol, Kurtuluş'u eleştirmekten geri durmaz. Ama elbette bu eleştiri, kendisi de aynı özellikleri taşıdığı için, biçime yönelmekten öteye gidemez :

«KSD'nin sıkıyönetimin kaldırılması için imza kampanyası açması, demokratik bir talep olarak (bazı "teknik" sakıncalarına karşın) olumlu bir taleptir.»

Daha önce Kurtuluş'u eleştirirken göstermiştik, bu **«demokratik»** bir talep değil, reformist bir taleptir. Ve Devrimci Yol'un, onun bu niteliğine bir eleştiri yönetmemesi, kendi reformist hayallerinin bir ifadesidir.

Devrimci Yol, Kurtuluş'un bu en olumsuz yanında bir şey görmüyor da, gidiyor Kurtuluş'un **«tesbit»**lerine eleştiri yöneltiyor. Kurtuluş, CHP hükümeti kurulunca, bunun **«özgür ve serbest»** mücadele olanakları sağlayabileceği tesbitini yapmış vakti zamanında. İşte, diyor Devrimci Yol, tesbitin yanlış, o halde teorin de yanlıştır.

Bir politika, doğru bir teorik temele dayanmasına rağmen **«tesbit»**lerinde yanılgıya düşebilir. Ama bunun tersi de mümkündür, yanlış hatta gerici bir teoriye dayanan bir politka da pekâlâ «doğru tesbit»ler yapabilir. Bu «tesbit»lerde isabet veya yanılgı bir teorinin doğruluğundan ziyade, verilere bağlı bir sorundur.

Kaldı ki, bu bayların «tesbit»ten anladığı **«tahmin»**dir. Marksistler ise, taktiklerini tahminlerden ziyade sınıf ilişkilerinin gerçek durumuna dayandırmak zorundadır.

Devrimci Yol'un bir diğer karakteristiği de finans - kapital veya CIA sosyalizmi ile burjuva sosyalizmleri; gericilik ile reformizm arasına bir ayrım koymamasıdır.

«(...) Tescilli revizyonistler sıkıyönetim karşısında açığa vurdukları tavırlarıyla, ipliklerini pazara çıkarmışlardır.

«Anlaşılacaği gibi TİP'den, TİKP'ten, TKP'den sözediyoruz.»

Bu partileri aynı kefeye koymak çok tehlikeli bir yoldur. Esasında tavırlarındaki ayrılığın Devrimci Yol da farkındadır ve TİKP'ten sözederken bu ayrılığı şu olguları dile getirerek ifade etmiş olur :

«Aydınlık'ta yurtseverleri, devrimcileri sıkıyönetime ihbar eden yazılar yeralmakta, bazı dergilerde orak çekiçli resimlere yer verildiği belirtilerek sıkıyönetimin bunları yasaklaması istenmektedir.»

Elbet bir TİP, TKP veya TSİP'in böyle bir şey yapmadığını Devrimci Yol bilir. Peki bu ayrılığın ardında onların sınıf karakterleri ve konumları yok mudur? Vardır. Ama Devrimci Yol, bir hamlede hepsini aynı kaba koyup çizer.

Bu tavır yalnızca Devrimci Yol'a has bir tavır değildir. Diğer bazı küçük burjuva siyasetler de aynı tavır içindedir.

Bu durum, onların küçük burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanır. Onlar sorunlara dünya ölçüsünde proletaryanın genel çıkarı açısından yani proleter enternasyonalizmi (bir ülke proletaryanın çıkarlarını dünya proletaryasının genel çıkarlarına tabi kılma) açısından bakmadıkları; ulusal dargörüşlülükle malûl oldukları için Çin ve emperyalist ülkelerle, Sovyetler Birliği ve sosyalist ülkeleri aynı kaba koyuverirler.

Bu tavır, küçük burjuva siyasetlerdeki bu genel özellik, ülke içindeki politika ölçüsünde, onların, burjuva reformizmiyle ayrılıklarının (çünkü burjuva reformist partiler

sosyalist ülkelerle ittifakı savunur ve sosyalist ülkelerce ideolojik olarak eleştirilmez) küçük burjuva demokratlıklarının bir ifadesiyken; uluslararası politika ölçüsünde, uluslararası finans - kapitale yedek güç olma; burjuva reformistlerinden bile daha gerici bir politikayı savunma sonucu verir. Çünkü, Sovyetler'e ve diğer sosyalist ülkelere karşı Çin ve emperyalistlerin yürüttüğü saldırı karşısında tarafsız kalmak, özünde emperyalizme karşı tarafsızlık ve yedek güç olma anlamına gelir.

Burjuva sosyalizmleri ve küçük burjuva sosyalizmleri arasındaki, bu ulusal ve uluslararası planda zıddına dönüşlerin nedenlerini ancak proletarya sosyalizmi açıklayabilir ve çelişkiyi aşabilir.

Küçük burjuva siyasetlerin, ulusal bencillikleri sonucu, uluslararası planda emperyalizm - sosyalizm çatışmasında tarafsız kalışları ve Sovyetleri sosyal emperyalistlikle suçlamaları, proletaryanın küçük burjuvaziyle ve onun «siyasetleriye» ittifakını zorlaştırır.

Proletarya, proleter enternasyonalizmi gereği özel'in, parça'nın çıkarını bütüne bağlılık içinde görür. Ve bütünün çıkarı için parçayı feda etmekten çekinmez. Ve bugünkü dünyamızda bir dünya savaşının; emperyalizmin karşı devrimci askerî müdahalelerinin önlenebilmesi; Sovyetler ve sosyalist ülkelerin birliği ve gücüne bağlı olduğundan, bu gücü arttıran gelişmeleri destekler.

Bu politik ve nicel destek proletarya sosyalizmini TİP, TSİP, TKP gibi burjuva sosyalist partilere yaklaştırır gibi görünür. Ama onlar reformist partiler oldukları için onlarla devrimci demokratik talepler temelinde ittifak kuramaz.

Öte yandan, programları devrimci demokrasiye uygun küçük burjuva siyasetler ise, Sovyetler'e sosyal emperyalist deyip, sosyalist ülkeleri halka düşman gibi gösterdiği için, onlarla da devrimci ve demokrat bir programda anlaşabilme zorlaşır.

Ama dünya proletaryasının genel çıkarı yalnızca sosyalist ülkelerin nicel gücünün artmasından yana olmakla yani belli şartlarda burjuva sosyalizmine nicelik bakımından bir öncülük vermekle sınırlanamaz. Dünya Proletaryası'nın genel çıkarı, proletarya üzerindeki burjuva sosyalizminin (reformizmin) etkisiyle mücadeleyi de gerektirir.

Gerek TKP gibi partiler gerek «Eurokomünist» partiler: burjuva sosyalist, reformist partiler olduğu için bu partilerle ideolojik savaş: Proleter enternasyonalizminin gereğidir.

Yalnızca bu kadar değil.

Burjuva sosyalizmiyle mücadele etmemek, ona doğru prensipler temelinde ideolojik savaş açmamak son duruşmada burjuva sosyalizmine hizmet ettiğinden; ve Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler böyle bir ideolojik mücadeleye girmedikleri ve hatta bu partilere proletarya partileri diyerek proletaryayı yanılttıkları için burjuva sosyalizmine hizmet etmektedirler, burjuva sosyalizmini daha incelikle savunmaktadırlar. Bu nedenle, Sosyalist ülkelerdeki partilerle de ideolojik savaş; özellikle olağanüstü prestijinden dolayı SBKP'nin burjuva sosyalizmi eğilimleriyle savaş: yine Proleter Enternasyonalizminin gereğidir.

Proletarya partisi, NİTELİKÇE proletarya sosyalizminin öncülüğü için savaşırken; bu sefer de, sosyalist ülkelere tamamen başka, ulusal bencillikten kaynaklanan gerekçelerle «Revizyonist» diyen küçük burjuva «siyaset»lere yaklaşıyor gibi görünür. Ama yalnızca görünür. Nasıl, NİCELİKÇE desteklerken, burjuva sosyalizmine yaklaşır gibi görünürse öyle...

Bu durumda, Proletarya Sosyalizmi, ilk elde hem demokrat olan, hem de Sovyetler'e Sosyal Emperyalist demeyen küçük burjuva siyasetler ile daha yakın ilişkiler içinde olabilir. Böyle siyaset ve partiler ise (Kurtuluş, TEP, Emeğin Birliği) burjuva reformist hayallerin aşırı ölçüde etkisinde bulundukları için (Kurtuluş gözönüne getirilsin) : bu son derece dar çerçevedekilerle bile, devrimci demokrat bir program temelinde bir siyasî blok oluşturabilmek olağanüstü güçleşir...

* * *

Reformist burjuva gerekçelerle sıkıyönetime karşı çıkışına uygun olarak Devrimci Yol, reformist programa bağlı, şu görevleri koyar:

«**Bu doğrultuda** (yani sıkıyönetime ve faşizme karşı mücadele doğrultusunda) **en geniş güçler seferber edilmeli, faşist güçlerin çirkin yüzü ve taktikleri açığa çıkarılmalı; CHP'nin gerçekte faşist cinayet çeteleriyle, saldırıya uğrayan halk güçlerini "eşit" tutan "denge" politikaları mahkûm edilmeli; sıkıyönetimin faşizme kan, emekçi halka zulüm demek olduğu teşhir edilerek en geniş halk kitleleri faşist güçlerin karşısına dikilmelidir.»** (Devrimci Yol, sayı: 26).

Bu görevlerde herşey var ama hiçbir şey yok. Proletaryanın minima programının yani demokratik devrim taleplerinin ekmek, su kadar gerekli olduğunu; ve bu gerekliliği herhangi bir biçimde gözardı etmenin burjuvazinin ekmeğine yağ sürmek olduğunu anlatma, göstermek yok. Ve bizzat bu **yokluk**; burjuvazinin ekmeğine yağ sürmenin; reformist hayallerin **varlığının** bir kanıtıdır.

Faşizme karşı mücadele, bizzat Devrimci Yol gibilerin etkinliğinin kırılmasıyla; Devrimci Yol'un peşinden gidenlerin, demokratik devrim taleplerini bayraklaştırmasıyla; yani küçük burjuvazinin burjuva reformizmin etkisinden kurtulmasıyla başarıya ulaşılabilir. Bu nedenledir ki, reformist **bir programın ifadesi** olarak faşizme karşı mücadele parolası: Faşizme karşı mücadeleyi baltalar.

Bir Proletarya Partisi için Faşizme karşı mücadele: tıpkı sıkıyönetime karşı mücadele gibi, her zaman yapılacak görevleri (ki bu görevlerden biri de faşizmi, zulmü haksızlığı teşhir ve protestodur) faşist bir saldırı veya yönetim altında da sürdürme; herşeye rağmen sürdürme sorunudur.

Bu anlamda, sıkıyönetime veya faşizme karşı mücadele bütünüyle örgüt veya mücadele biçimlerinin adaptasyonu ile ilgili bir sorundur. **İçeriği** (devrimci muhtevayı) **sürdürebilmek** ve sürdürmek için biçimin adaptasyonu sorunudur.

Ama o sürdürülecek içerik; genel demokrasi görevini sıkıyönetim; faşizm ve diğer haksızlık ve zulümlere karşı çıkma ve protesto etmeyi de gerekli kılar. Faşist saldırılara, sıkıyönetimlere karşı çıkış; onları protesto etme bu anlamda bir görevdir.

Ve yine o her şartta sürdürülmesi gereken içerik: sıkıyönetim, faşizm gibi olgulardan hareketle «düzenin beş para etmediği»; işçilerin, köylülerin çıkarlarını savunan bir düzen kurulmadıkça sömürü ve zulümden kurtulunamayacağı düşüncesini yaymayı da kapsar.

Sıkıyönetim örneğiyle konuyu biraz daha somutlayalım:

Sıkıyönetimin işlevi nedir? Pratikte bütün «temel hak ve özgürlükleri»; toplanma; propaganda yapma; örgütlenme; protestoyu herhangi bir biçimde dile getirme olanaklarını ortadan kaldırmak... Daha da somutlayalım. Örneğin, bizim bu yazımızda yaptığımız işi: Sıkıyönetimi protesto etme işini; çeşitli parti ve siyasetlerin sözlerinin ardında hangi sınıf çıkarlarının yattığını göstererek proletaryayı, devrimcileri eğitme; küçük burjuva üzerindeki burjuva etkilerle mücadele işini engellemek... Yani bu yazımızın, basımını, dağıtımını, okunmasını engelleme. Bu fikirler temelinde örgütlenilmesini engelleme.

İşte sıkıyönetimin işlevi, bizim görevimizi ortaya koyar: Sıkıyönetimin engellemek istediğini sürdürme görevi.

Peki, nasıl sürdüreceğiz. Onu da yine bize burjuvazi öğretiyor. Sıkıyönetim ilân eden burjuvazi ne yapmaktadır? Bizi yasa dışına, gizliliğe (illegaliteye) itmektedir. Bizim menfaatimiz ise burjuvazinin tam tamına zıddına olduğundan, bizim de legal olanakları sonuna kadar kullanma, sonuna kadar yararlanma görevimiz ortaya çıkar. Yani legaliteden sonuna kadar yararlanma taktiği.

Örneğin burjuvazinin yasadışılığı açığa vurulabilir. Tekstil Kongresinde Bakırköy Şube Başkanı A. Göral, sıkıyönetim ilânına karşı çıkan ve onu protesto eden bir karar tasarısını kongreye sundu. Yaptığı bütünüyle yasal bir işti. Çünkü her vatandaşın sıkıyönetimden yana olacağına dair bir kural yoktur. Kimi insanlar karşı olabilir ve fikrini belirtip taraftar toplama; memleketinin kaderi hakkında önerilerde bulunma hak ve görevi çerçevesinde, sıkıyönetimi protesto eden bir düşünceyi diğer vatandaşların onayına sunabilir. A. Göral'ın da yaptığı bu vatandaşlık hak ve göreviydi. Ama burjuvazi ne yaptı? Bütünüyle yasal olan bu davranışı yüzünden, yasadışı bir uygulamayla A. Göral'ı ve arkadaşlarını tutukladı. Böylece kendi gerçek yüzünü ele verdi.

Bu, «legaliteden yararlanma» taktiği üzerine H. Kıvılcımlı şunları yazıyor :

«Burjuvazi bizi gizli mahkeme etmek istedikçe, biz hapishaneden çıkmadan, yollarda gelişimizden, mahkeme koridorlarından geçişimizde, mahkemenin ilk duruşması, son karar celselerinde, kapı altlarında bekleyişimizden, hapishane içinde yaşayımızdan, hülâsa her yerden ve her şeyden istifade ederek, imkân bulursak yüksek sesle, bulamazsak fısıldayarak, ağzımızı dikerlerse kaşımızı gözümüzü oynatarak, suratımızla, suratımıza maske geçirirlerse, peçete takarlar ise başımızla, elimiz, kolumuz, ayağımızla, elimize kelepçe, boynumuza sâle, kolumuza zincir, ayağımıza pranga takarlarsa: Duruşumuz, oturuşumuz, hatta giyimimizle... Öldürülürsek kipriğimizle, gömülürsek mezarımızla, yakılsak dumanımız havaya cûda olursa hebalar bulmayacağını hatıramızla her ne ile olursa olsun, biz taksikatımızı (uyarımızı, b.n.) **yapacağız. Burjuvazi bizi istediği kadar ezsin, sıksın, koparsın biz bir delik bulup kızıl soluğumuzu halka duyuracağız!.. Ve bu uğraşmamızda, en sonra daima burjuvazi mağlûp, biz galip çıkacağız. Burjuvazi zarar edecek. Biz şekilden gaip ettiğimizi meselenin içinde, görünüşte gaip ettiğimizi hakikatte, lâfta gaip ettiğimizi halkın gönlünde mutlaka ve mutlaka kazanacağız!..»**

Yalnızca burjuvazinin illegalitesini yani yasa dışı davranışlarını, gerçek yüzünü açığa vurmak mı? Hayır. Burjuvazi gizli ve açık terörünün yanı sıra, halkı aldatmak için «**kanunlarının güya mümkün mertebe halka da birşey verir olduğunu gösterecek ve daima kitapta kalmaya ve asla hayata geçmemeye mahkûm bazı delikler, boşluklar bırakmaya mecbur kalır.»** İşte biz «**bu "hilei şerriye"lerini birer birer kulağından yakalamağa, bu delikler, iğne delikleri bile olsa onlardan geçmeğe»** de çalışacağız.

Ve biz bunları ne derece başarıyla yaparsak, egemen sınıfın gerçek yüzü o ölçüde açığa çıkacağından, baskıları onu ele vereceğinden, egemen sınıf **«aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyık»** durumunda kalır. Yeni baskılara başvursa, daha bir tecrit olur, gerçek yüzünü ele verir. Olanları gevşetse bizim işimizi kolaylaştırır.

Ayrıca biz bunları başarıyla yaptığımız ölçüde halkın desteğini kazanıp güç kazanacağımızdan, egemen sınıfın yukardan zorla kapadığı kapıyı, halkın gücü ile aşağıdan açma olanağını da elde etmiş olacağız:

«...Fakat biz daha bu iki gücü başarırken şu üçüncü gücü de yerine getirmiş olduğumuzun farkına varacağız. Burjuvazinin yukarıdan devlet cihazının zorbalığı ile kapadığı legalite ve işae kapısını aşağıdan amele sınıfı ve halktan gelen» güçle açmak.

İşte taktik budur: Legaliteden sonuna kadar yararlanmak. Ve sıkıyönetim bize özellikle bu görevi dayatır. Yoksa «sıkıyönetim kalksın, MHP kapatılsın» taleplerini acil bir program olarak öne sürmeyi değil. Sıkıyönetime karşı mücadelenin başarısı, bu taktiğin başarıyla uygulanmasına bağlıdır.

Burada şu nokta kafaları karıştırıyor: Ortada böyle bir taktik olduğuna göre, bu taktiği uygulayacak bir parti gerekir. Bu nasıl olacak? Yasal mı olmalı, yasa dışı mı? Yasal bir parti olursa, egemen sınıf bir darbeyle onun sürekliliğini yok edemez mi?

Elbet, bir partinin sürekliliğini korumak başta gelen görevdir. Bizce **bugün** bu süreklilik en iyi yasal bir parti ile sağlanabilir. Çünkü finans - kapital düzenine demokratik bir görünüm vermek için burjuva sosyalizmine tolerans tanımak zorunda kalmıştır bugün. Ve siyasî partileri ancak Anayasa Mahkemesi kapattığından: Zaten, çalışmasında yasalara uymayı güdecek bir parti, kendi yasalara uygun tüzüğü ve programına göre davranacağından: finans - kapital tarafından kolaylıkla bir gizlilik provokasyonuna düşürülüp yokedilemez.

Eğer tüm yasalar ayaklar altına alınıp ta yokedilmeye çalışılırsa: «yanışıyla halka ışık verir» ve «galiptir bu yolda mağlûp».

Burada şöyle bir soru ile de sık sık karşılaşılıyor. «Faşist bir darbe vs. olduğunu düşünelim. O zaman ne olacak?» deniyor.

Öyle bir olasılığın her zaman var olduğu bir gerçektir. Ama her türlü faşist terörden bir Parti'yi koruyacak tek şey, onun suda balık gibi kitlelerle kaynaşmış, bilimli, bilinçli, kararlı, gün 24 saatini ve ömrünü sosyalizm davasına vakfetmiş üyelerden oluşmasıdır. Bu ise, yukarıda ele aldığımız legaliteden yararlanma taktiğiyle mümkün olabilir ve o taktiği gerekli kılar. Bunu başardığı ölçüde kitlelerle kaynaşmış olacağı için, hiç bir faşizm onu kökünden kazıyamaz, dallarını budama bile, derinden güç alan kökleriyle daha gür filizler verir.

Elbet öyle bir faşist darbe olasılığında, ortada ne Anayasa, ne de yasalar kalmadığı için, legal bir parti olarak varlığı sürdürmek söz konusu değildir. Öyle bir olasılıkta, illegal bir partinin legaliteden yararlanmasından sözedilebilir...

Şimdi kaldığımız yere dönelim:

Bir proletarya sosyalisti için sıkıyönetime, faşizme karşı mücadele, devrimci görevlerin sürdürülmesi için bir mücadele sorunudur. Bir burjuva için, bir küçük burjuva için ise bir program olur. Ve burjuva reformizminin etkisinden kurtulamamış küçük burjuva sosyalisti için de öyle...

Bir burjuva sosyalisti için, faşizme - sıkıyönetime karşı mücadele bir program sorunu olunca, CHP'yi kazanma dolayısıyla faşistlere karşı tutarlı mücadeleye çekme, kitlelere dayanmaya ikna çabası ajitasyon ve propagandanın içeriğini belirler.

Küçük burjuva sosyalisti için ise, yine burjuva sosyalistlerini ve reformistleri ikna çabası olur. Ama, faşistlere ve sıkıyönetime karşı «aktif» mücadeleye ikna...

Bir proletarya sosyalisti için ise en acil görev: minima program uğruna mücadele ve sıkıyönetime - faşizme karşı mücadele taktik bir sorun olduğu için: CHP'yi ve onunla ittifak edenleri, liberalleri - reformistleri tecrit. Onları faşizme karşı tutarlı olmaya çağıran küçük burjuvalar üzerindeki reformist hayallerin etkisiyle mücadele ve kazanma başlıca sorunlardan biri olur. Ya da şöyle diyelim: reformistleri ve diğer burjuva sosyalistlerini: «MHP Kapatılsın, Demokratik Haklar Sağlansın, Sıkıyönetim Kalksın» programından dolayı değil; o programın gerektirdiği aktif mücadeleyi yapmadığından dolayı eleştirinin küçük burjuva niteliğinin teşhiri, başlıca görevlerden biri olur. Bu görevi de bu satırlarda yapmaya çalıştık. Devrimci Yol için şimdilik bu kadar yeter.

III. T.E.P.

Tekrarlara düşmemek için, kısa örnekler halinde Devrimci Yol ve Kurtuluş'un ele alışıyla ortak özelliklerini gösterelim.

Liberal burjuva sıkıyönetim anlayışına bir örnek :

«Bugün Ecevit sıkıyönetimin uygulanmasını denetleyeceğini ve sıkıyönetimin temel özgürlükleri zedelemeyecek biçimde uygulanacağını, yani bir ikinci 12 Mart döneminin

Kontr - Gerillasıyla, insan avlarıyla, idam sehpalarıyla, devrimcilerle dolup taşan zındanlarıyla açık faşizmin yeniden hortlatılamayacağını söylüyor. İnanılması çok güç. (...)» («**Tarihin Ölüme Mahkûm Ettiği Sınıflar Hep Katliamlardan Medet Umdu**», Bağımsız Türkiye, sayı: 64, 2.Ocak.1979).

Bu alıntıda, daha önce örneklerini gördüğümüz burjuva bir sıkıyönetim anlayışından hareket ve reformistleri ikna çabası açıktır. Kontr'suz, işkencesiz bir sıkıyönetime söyleyecek sözü kalmıyor Bağımsız Türkiye yazarının.

CHP'yi ve Ecevit'i solundaki güçlerden kopmamaya; kitlelere dayanmaya, tutarlı olmaya ikna çabasına bir örnek: (Bunun ne anlama geldiği, ütopist bir anlayış olduğu, reformizmden kopuşmama olduğu görülmüştü.)

«**Bu koşullarda Ecevit'in şimdiye kadarki solundaki güçlere sırt çevirme politikasını sürdürerek, yani halkımızın muazzam gücünü emperyalizme karşı, faşizme karşı seferber etmeye yanaşmadan aslında birçok temel hak ve özgürlüklerin askıya alınması demek olan sıkıyönetimi nasıl insancıl kılacağını gerçekten merak ediyoruz.**»

Bizim için ise, Ecevit'in «**solundaki güçlere sırt çevirme politikası**» iyidir. Bağımsız Türkiye gibilerin reformistlerin bu ihanetlerini görerek proletarya ile ittifaka yönelmeleri, reformist hayallerden kurtulmaları için gereklidir.

Hayvancıl olabileceği gerekçesiyle karşı çıkmak ve «**insancıl**» bir sıkıyönetime bir şey diyememek. Bu burjuva bir toplum idealinin ifadesidir. Tıpkı toprakların millileşmesinin sosyalizm olmadığı gibi...

Bağımsız Türkiye, örneklerde görüldüğü gibi, anlayış bakımından Kurtuluş ve Devrimci Yol'dan pek ayrı değildir ama, öne koyduğu görevler bakımından gerçek bir pasifizmin içindedir:

İzleyicilik, istatistik memurluğu:

«(...)**Geleceğin emekçi halkımızın olduğu kesin inancıyla, tam bir temkin ve soğuk kanlılık içinde olayları izleyelim.**»

Nasihatçılık:

«**Umutsuzluktan, çaresizlikten doğan bireysel çıkışlardan kaçınalım.**»

Tahmincilik (toto'culuk, lotaryacılık) :

«**Gelişmelerin ne yönde olduğunu doğru saptayalım.**»

Bu tahmincilik bilimsel öngörüşle karıştırılmamalıdır. Bu tahmincilik izleyiciliği tümler... Pratik görevlere bağlı, pratik görevleri, doğru bir siyaseti tesbit için gerçek durumun somut özelliklerinin tahlili ile karıştırılmamalı. Bir örnek :

«**Sıkıyönetim ilânı bir ikinci 12 Mart mıdır? 12 Mart döneminde olduğu gibi sıkıyönetim gittikçe sıkılaşacak ve sonunda açık faşizme dönüşecek mi?**»

Dönüşeceği veya dönüşmeyeceği yolunda bir tahmin yürütülse ne yazar? Proletaryanın —uzun mesafe koşucusu, maratoncu Proletarya Sosyalisti'nin— görevlerinde bir değişme yapar mı? Hayır. Yanlız bu rampada biraz zorlanılır, daha az iş için daha çok güç harcanır. O kadar!..

Yukardaki gibi bir soru sormak ve söze böyle bir soruyla girmek bile anlamsızdır. Ya da bu anlamsızlık, soruyu soranın pasif bir izleyici olduğu anlamına gelir.

Bağımsız Türkiye yazarı, yukarıdaki soruyu sorduktan sonra, böyle bir sorunun saçmalığına itiraz yöneltmiyor. Sadece bu soruya «**şu an**» bir cevap verilemeyeceği itirazını yapıyor. Yani **yarın, öbürgün** kesin bir cevap verilebilir!.. Peki verilse ne olur? Görevlerimizde bir değişmeye yol açar mı? Hayır.

Biz şimdi faşizmin hızla geldiği ve oturacağı tahminini yapsak, görevlerimiz, taktiklerimiz değişecek midir? Hayır.

Yine eğitme, örgütleme görevleri bakidir. Sadece çok ağır şartlarda o görevleri devam ettirmekten başka bir değişiklik olmaz.

Yukarıdaki soruya şu cevabı veriyor B. Türkiye yazarı :

«**Bunun böyle olacağını** (yani açık faşizme gidileceğini) **kesinlikle söylemenin şu anda olanağı yok.**»

Olsa ne olacak.

Bir fare deliğine gizlenip, «**soğuk kanlılık içinde olayları**» mı **izlemek** gerekecek?

IV. DEVRİMCİ HALKIN BİRLİĞİ

Yine, diğer küçük burjuva siyasetlerle ortak olan yanlarını kısa alıntı ve örneklerle gösterelim :

Liberallere - reformistlere «demokrat» deyiş. Onları sıkıyönetime karşı çıkmaya ikna çabası:

«**Bugün çeşitli çevrelerde, özellikle Cumhuriyet ve Milliyet gazetelerindeki bir kısım demokratlar, son derece gerici ve zararlı fikirlerin yaygınlaştırılması için çaba sarfetmektedirler...**» (2.Ocak.1979, sayı: 50).

Eğer onlar «**gerici**» ve «**zararlı fikirlerin**» yaygınlaşması için çaba sarfediyorlarsa «**demokrat**» **değildirler.** Olsa olsa liberal olabilirler. Ki çoğu da öyledir. Esas «**gerici**» ve «**zararlı**» fikri, onlara demokrat diyerek ve onlarla bağlarını koparmayarak Devrimci Halkın Birliği yayıyor.

Başka bir örnek :

«**Demokratlar bu konuda kötü bir sınav vermişler, hatta Ecevit'in gerici tedbirlerini savunur duruma düşmüşlerdir...**»

* * *

Aynen diğerlerinde olduğu gibi, sıkıyönetime karşı çıkmaya —demokrat dediği reformistleri— ikna için, bir reformistin karşı çıkabileceği türden bir sıkıyönetim gelebileceğinden sözetmek :

«**Bugünkü faşist devlet yapısı ve CHP hükümeti koşullarında, sıkıyönetimin MHP'ye yöneleceği ham hayaldir.**»

Yani prensipten karşı çıkma yok. «**Faşist devlet yapısı**» olmasa, pek sözü kalmayacak...

«(...)**Burjuva demokratlar** (...) **şimdiye kadar sürdürdükleri faşizme yarayan tutumlarına son vermeli, kendi kendileriyle hesaplaşmalıdırlar. Demokratlar gerici CHP yönetimine tavır alarak devrim ve halk saflarında yer almalıdırlar. İçinde bulunduğumuz dönemde, tüm halk güçlerine olduğu kadar onlara da bu tarihî görev düşmektedir.**»

Bu alıntıda kendisine hitap edilen «**burjuva demokrat**» nedir? Tekel dışı kapitalist zümrelerin, yani reformist ya da liberal burjuvazi dediklerimizin ta kendileri. Yani Yaban Kapitalistler. Bu durumda Devrimci Halkın Birliği'nin dedikleri gerçekte şudur :

«**Ey kapitalistler!.. Parababalarına karşı işçilerin ve köylülerin yanında saf tutun. İleriye adım atın... Eski tutarsızlığınızdan kurtulun...**» Budur denenler özünde...

Öyleyse, bize de Devrimci Halkın Birliği taraftarlarına şunları söyleme görevi düşüyor :

«**D. H. Birliği bu tavrıyla kapitalistlere yalvarmaktadır. Onlardan medet ummaktadır. Onları tecrit edecek yerde, ikna etmeye çalışmaktadır. Dolayısıyla yanlış hayaller yaymaktadır... D. H. Birliği yalnızca Marksizm - Leninizm maskesini takmış bir küçük burjuva siyaset değil, reformist hayallerden kopamayan, reformist hayaller yayan bir siyasettir.**

«**D. H. Birliği siyasetin de gerçekten demokrat özlemlerinin dile geldiğini zanneden yoksul köylüler, emekçiler, yarı proleterler!.. Onun gerçek yüzünü görün... Halkın Birliği gibi reformistleri demokrat olmaya çağırmayan ama bu çağrıların reformizmin kuyruğuna takılmak anlamına geldiğini gösteren, sonuna kadar devrimci ve demokrat Proletarya Sosyalizmine gelin...**»

Reformist (burjuvaca), sıkıyönetime karşı çıkış gerekçesi Başlık'ta apaçıktır: «**Halkımız için baskı, zulüm, işkence demek olan SIKIYÖNETİME HAYIR.**»

Buradaki «**Sıkıyönetime Hayır**» protestosu demokratlığın yani küçük burjuva olmalarının kanıtıdır... Ama gerekçede yaratılan sıkıyönetim imajı: «işkence»li yani 12 Mart faşist - militarist döneminde olduğu türdendir. Yani bir reformistin de karşı çıkabileceği türden.

Şöyle bir gerekçe; «**Emekçilerin, halkın haklarının kaldırılması demek olan Sıkıyönetime Hayır**» şeklinde bir protesto. Yumuşak görünüşüne rağmen çok daha demokratça bir gerekçedir. Hayvanî **biçimlerine** değil, en «insancılının» bile **özüne** karşı çıkar.

D. Halkın Birliği'nin özdeki bu sağ sıkıyönetim, ittifak ve program anlayışı, taktikte, biçimde son derece «sol» parolalara dönüşür.

«**"Birleşelim, Örgütlenelim, Teçhizatlanalım" ve Mücadele edelim.**»

Bir ricat konağında, bir evrim döneminde: saldırı, başkaldırı döneminin parolası.

Zamansız ve yersiz saldırı, başkaldırının ve parolaların egemen sınıfların işine nasıl yaradığı bir yana... O «**techizatlanma**»; «**örgütlenme**» ve «**mücadele**» hangi politikaya hizmet eder, hangi sınıfın değirmenine su akıtır? Burjuva reformist hayallerden kopuşamayan bir siyasete, son duruşmada burjuvaziye... Reformizme...

V. HALKIN KURTULUŞU

Halkın Kurtuluşu da diğer küçük burjuva «siyasetler»le aynı özellikleri göstermesine rağmen, onlara nisbetle reformizmle daha ileri düzeyde bir kopuşma içindedir.

Halkın Kurtuluşu, sıkıyönetim ilânının hemen ardından 28.Aralık.1978'de tek yapraklı bir özel sayı ile sıkıyönetim ilânını protesto eder: «Sıkıyönetime Hayır»!..

Bu parola bir protesto olarak doğrudur ve demokratlığın şartıdır. Yanlız gerekçeleri biraz karışıktır:

Bir yandan «Sıkıyönetim halka karşı yeni bir saldırıdır» denerek ilkesel olarak karşı çıkış sürdürülür: «Sıkıyönetimin kendisi adı üstünde temel hak ve özgürlüklere açıkça bir saldırıdır. Bu özgürlükler hakim sınıfları rahatsız ettiğinde, onlar "huzur" istediklerinde, bunların toptan rafa kaldırılması ve "olağanüstü" uygulamalara geçilmesidir.»

Diğer yandan, reformistleri ikna için pek çok kullanılan ve özünde reformist nitelik taşıdığı daha önceki bölümlerde gösterilen 12 Mart tipi bir döneme gitme olasılığı, karşı çıkış gerekçesi olarak konulur:

«Halkımız yeni 12 Mart'lar istemiyor.»

Devrimcilerin yapması gereken, yeni 12 Mart olasılıklarına dayanarak sıkıyönetime karşı çıkmaya ikna değil, 12 Mart'lığa yol açmasa bile, daha prensip olarak sıkıyönetime karşı çıkma düşüncesini işlemek, yaymaktır. Ancak böylece, 12 Mart olasılıklarıyla karşı çıkmaya ya da çıkmamaya ikna edilmeye çalışılan halkımız üzerindeki burjuva etki; reformist hayaller yıkılıp, gerçekten demokrat ve devrimci bir bilinç kazandırılabilir. Halkımız, sadece 12 Mart'lara değil, en sıradan bile baskılara, en yasal sıkıyönetim ilân ve uygulamalarına karşı çıkmayı öğrendiği zaman; ancak o zaman 12 Mart'ların gelmesi güçleşir. Gelse bile astarı yüzünden pahalıya mal edilir.

Halkın Kurtuluşu'nda demokrat ve liberal gerekçelerin karışıklığı —ama diğerlerinden ayrı olarak demokratik gerekçelerin daha ağır basması— onun reformist hayallerden ve etkiden büyük ölçüde kurtulduğunun, ama buna mukabil reformist hayallerin etkisindeki küçük burjuva demokratlardan kopamadığının; reformizmin bu dolaylı etkisinden kurtulamadığının bir göstergesidir.

Halkın Kurtuluşu, ilk sayısında anarşistlerin «uzlaşma yok» palavrasına benzer bir parola atar: «Kazanılmış haklarımızdan tek bir taviz vermeyelim, kazanılmış haklarımızdan bir adım bile geri çekilmeyelim. Demokrasi mücadelesini yükseltelim.»

Bu kuru palavradır. Bir savaşa giren bir ordu, geri çekilmeyeceğini nasıl taahhüt edebilir? Geri çekilmemek bütünüyle güç sorunudur. Ancak gücü yetenler düşmanın karşısında geri çekilmezler. Ya da palavracı anarşistler, geri çekilmeyelim deyip kendi manevra olanaklarını baştan yokederler ve bu kafasızlıklarını kendi yokoluşlarıyla öderler.

Olaylar da, pekâlâ, Halkın Kurtuluşu'nun geri çekilmek zorunda kaldığını ve geri çekildiğini gösterdi. Sıkıyönetim yasakladı yayınını, İzmir'de basmağa başladı. Basılan gazetelerin çoğuna, daha piyasaya sürülmeden kanunsuzca polis tarafından el kondu. Böylece olanaklar bir kaç kat düştü. Örgütleri kapatıldı. Bütün bunlar mevzilerin kaybından başka nedir ki? Karşı tarafın gücü yüksek olunca geri çekilmemek elde mi?

Ama bu «geri çekilmeyelim» parolasının niceliksel olarak geri çekilmeme anarşist anlamının yanı sıra, demokratça yani nitel bir anlamı da vardır. Ve bu anlam da doğrudur.

Evet «prensiplerden, savunulan görüşlerden zerrece taviz vermeyelim» anlamında —ki çoğu kimse onu böyle anlar— geri çekilmemek doğru bir paroladır.

Örneğin sıkıyönetim ilânını veya bir yasadışı uygulamayı vs. protesto eden bir bildiriyle yüzbinlerce basıp dağıtmaktan geri çekilmeme bütünüyle bir örgüt ve güç sonucudur. Ama 10 tanecik bildiriyle bile olsun o protestoyu yapmak, yani nitel anlamda geri çekilmemek: Doğru olan parola böyle olabilirdi.

Eğer o «geri çekilmeyelim» parolası, sırf nicel anlamda geri çekilmeme anlamını taşısaydı, o tam da burjuva sosyalizminin davranışına uygun düşer; ve burjuva sosyalistlerinin de benimsediği bir parola olurdu. Çünkü onlar sırf nicel olarak geri çekilmeme uğruna, nitelikteki herşeyi teslim ederler. Ve demokratları geri itenlerle suç ortaklığına girerler.

Örneğin, sıkıyönetimin, sıkıyönetimi protesto eden tüm yayın organlarına koyduğu yasaklama kararlarını protesto bile etmezler. Bu «ben seni görmüyorum, sen de beni görme» diyen suç ortaklığının itirafıdır.

Halkın Kurtuluşu'nun Sıkıyönetim karşısındaki daha tutarlı tavrı 142 nci sayının başyazısı: «Kararsızlığa Yer Yok» ta şu sözlerde açıkça görülebilir:

«Sıkıyönetim mekanizmasının egemen sınıflar açısından nasıl bir işleve sahip olduğunu gözardı ederek, bazı ortayolcu akımlar ve kendilerine demokrat ünvanı yakıştıran bazı kişiler sıkıyönetimin nereye yöneleceğinin bilinmediğini söylemekte ve onun faşizme ve faşist MHP'ye yönelmesi gerektiğinden dem vurmaktadırlar.»

Görüldüğü gibi, Halkın Kurtuluşu: «Kendilerine demokrat ünvanı yakıştıran» diyerek, o reformistlerin «demokrat» olduğu yönünde —buraya kadar gördüğümüz diğer küçük burjuva akımların aksine— bir yanılgıya yol açmamakta ve sıkıyönetimin sıkıyönetim olarak işlevi noktasından hareket etmektedir.

Bütün bunlar, —yani reformistlere «demokrat» dememek; sıkıyönetime temelden karşı çıkmak gibi— raslantı değildir. Halkın Kurtuluşu'nun reformizmle daha ileri bir kopuşma içinde olduğunun göstergesidir. Bu ayrılık, onun, sıkıyönetim dolayısıyla tesbit ettiği görevlerde ve ortaya koyduğu programda da yansır.

«(...) En başta şu tesbit açık ve net bir biçimde yapılmalıdır ki, sıkıyönetim ilânı ve yeni siyasî alternatiflerin hazırlanma çabası "bir dönüm noktası", "durumda nitel bir değişiklik" vb. olarak değerlendirilemez. (...)

«Bu bakımdan proleter devrimci hareketin merkezî görevinde ve sınıf mücadelesinin yöneleceği merkezî hedeflerde herhangi bir değişiklik sözkonusu değildir. Merkezî görevimiz bugün de, demokrasi halkasını kavrayarak, emperyalistlerin denetimindeki komprador burjuvazi ve toprak ağalarının faşist, feodal diktatörlüğünü yıkmaktır (...)» (a.b.ç.)

Yani, bizim «Proletarya'nın Minima Programı vs.» dediğimiz hedefin, —yanlış sınıfsal kavramlarla da olsa— ta kendisi ifade edilmektedir.

«Başka bir deyimle, mücadele hedeflerini ve eylem

çizgisini SADECE (biz majiskülledik, bu **«sadece»** ye dikkat!..) "sıkıyönetimin kaldırılması" ile sınırlamak, herşeyi bu talebe ve hedefe bağlı olarak ele almak anlayışı —ki bazı küçük burjuva siyasî hareketler meseleyi böyle formüle etmektedirler— sağcı ve reformist bir anlayıştır ve bu anlayışa ve politikaya karşı mücadele edilmelidir.»

«Bugün propagandamızın genel yönünde ve temel unsurlarında hiçbir değişiklik gerekmemektedir. Bugün genel yönü ve esas muhtevayı, gene faşist diktatörlüğün yıkılması ve demokratik halk diktatörlüğünün kurulması oluşturmaktadır...»

Bütün bu uzun aktarmalarda, buraya kadar ele aldığımız siyasetlerin hepsinden farklı, ve bizim eleştirilerimize son derece yaklaşan —ve haklılığını kanıtlayan— bir bakış açısı hemen dikkati çekecektir. Halkın Kurtuluşu'nda —tüm zaaflarına rağmen— yanlızca daha doğru değil, daha sistematik ve ayık bir ele alış tarzının varlığı da hemen seziliyor.

Bütün bu demokratizmin yanı sıra; sistemli düşünüşün yanı sıra yine sırf demokrat (küçük burjuva) ve sistematik (dogmatik - skalastik) olmaktan kaynaklanan yanlışlar ve belirsizlikler de açıktır. Örneğin «Komprador Burjuvazi»; «faşist diktatörlük» gibi...

Ama bütün bu kavramlar, kullanımlarındaki bilimsel yanlışlık bakımından değil de —küçük burjuvaziden doğru bir kullanım beklenemez— küçük burjuva demokratizminin, demokratik fikirlerini ifade etmek için oluşturduğu ve kullandığı bir kavramlar manzumesi (sistemi) olarak ele alındığında, bir iç yasallığa sahip olduğu, bir sistem oluşturduğu ve burjuva sosyalizmleri, reformist hayallerle sınır çizileri çizme kaygısından kaynaklandığı görülür.

Örneğin «komprador - feodal egemenliği» kavramı bilimsel içeriği bakımından, Türkiye'nin objektif gerçekliğine uygun düşmeyen yanlış kavramlardır.

Ama onların hangi ihtiyacın ürünü, hangi siyasî ve toplumsal isteklerin formülasyonu için kullanıldığı incelenirse, bilimsel yanlışlıklarının yanı sıra, siyasî bakımdan demokratik kavramlar; küçükburjuvazinin, burjuva metafizik bir ekonomi çözümlemesi ve anlayışı ufkunda devrimci demokrat özlemleri Marksist - Leninist bir terminolojiyle ifade etmesi için gerekli kavramlar olduğu görülür. Bunu biraz açalım.

Burjuva sosyalizmleri bir tekelci kapitalizmin Türkiye'de egemen olduğunu kabul ediyorlar. Ama bu modern derebeyliğin, antika derebeyliğin kökünü kazımak bir yana, onu nasıl güçlendirdiğini. Birbirlerini nasıl aydırdıklarını metafizik kafaları gereği bir türlü kavrayamıyorlar. Ve kapitalist ilişkilerin yaygınlaşmasının sonuçlarını, tıpkı 19 uncu yüzyıl rekabetçi dönemdeki kapitalist ilişkilerin yaygınlaşmasının sonuçları gibi görüyorlar. Finans - kapital dönemindeki yaygınlaşmasını, rekabetçi döneminkine taban tabana zıt sonuçlarını görmüyorlar.

Bu tahlilin sonucu olarak önlerine, —kapitalist ilişkilerin yaygınlığına bakarak— demokratik devrim değil, sosyalist devrim görevlerini koyuyorlar. Tabii görünüşte. Özde: «sosyalist devrime giden yolda» (!) demokratik reformları; devrim değil, reformlar programını önlerine koyuyorlar. Hatta, daha doğrusu, burjuva sosyalizmi, karakteri gereği reformist olduğu için; reformlar programının marksizm çerçevesinde meşrulaştırmak için yukarıdaki tahliller sistemini oluşturuyor ve metafizik bir kavrayış bu sınıf çıkarlarına uygun düşüyor.

Burjuva Sosyalizmi'nin bu ekonomik kavramlarına dayanan küçük burjuva sosyalizmi ise, demokratik özlemlerini ifade edebilmek için; reformlar değil, demokratik devrim görevini önüne koyabilmek için, —burjuva metafizik kavramların temelinde hareket ettiğinden— komprador burjuvazi - feodalite egemenliğinin varlığını iddia etmek zorunda kalıyor. Komprador - feodal egemenliği var desin ki, demokratik devrimi öne koyabilsin. Demek finans - kapital dediği gün de diğer burjuva sosyalistleri gibi: sosyalist devrimi öne koyup reformizme kayacak. Burjuva sosyalizminin «tekelci sermaye»; küçük burjuva H. K.'nun «komprador» kavramlarının bu **zıtlığı; aynı** ekonomik kategorilere; aynı ekonomi anlayışına dayanmalarından kaynaklanmaktadır.

«Faşist Diktatörlük» te böyle bir kavramdır. Finans-kapitalin ekonomi temeline egemen oluşunun zıt sonuçlarını kavrama yeteneğinde olmayan burjuva sosyalizmi, aynı şekilde bugünkü finans - kapital diktatörlüğünü, 19. yüzyıl tipi burjuva ya da 20. yüzyıl katı tipi finans - kapital diktatörlükleriyle karıştırır. O zaman demokrasi olması için 141 - 2 kalksın türünden reformist bir program koyar.

Bu durumda, yine aynı ufku aşamayan küçük burjuva sosyalizmi «Faşist Diktatörlük» kavramını yaratmak zorundadır ki, demokratik devrim yani halkın üzerinde bir baskı aracı olmayacak bir devlet cihazının örgütlenmesini acil görev olarak önüne koyabilsin.

Bu «faşist diktatörlük» gibi kavramların bütün küçük burjuva siyasetlerde, onların parola ve literatürlerinde çok önemli bir bayrak, bir temel kavram olmasının özünde: onların küçük burjuvalıklarından kaynaklanan demokrat özlemler vardır. Bu tür kavramlar demokratik bir ütopyanın ifadesidir. (Ve onların bazılarının raslantısal olarak doğru olmaları bir şeyi değiştirmez.)

Halkın Kurtuluşu'ndaki «Faşist Diktatörlük»ün işlevini; Kurtuluş'ta: «Oligarşik Devlet» veya «Oligarşik Diktatörlük»; Emeğin Birliği'nde: «Siyasî Gericilik» veya «Örtülü Parlamenter Faşizm»; Devrimci Halkın Bilriği'nde: «Faşist Devlet Yapısı»; Devrimci Yol'da «Oligarşi» veya «Oligarşik Dikta» görür. Bunun ne olacağını, bazı alınan kavramlar sistemi belirler.

Bu, demokratik özlemlerin ifadesi için, burjuva ufkunda kurulacak bir sistem ihtiyacı kavranmadıkça, bu çeşit çeşit kavramların anarşik ve raslantısal görünümünün ardındaki yasallık ve zaruret görülemez...

Evet bu kavramlar, reformizmle, burjuva sosyalizmiyle bir sınırın ifadesidir. Ama aynı zamanda proletarya sosyalizmiyle de bir sınırı belirler. Bu sınır demokratik ütopya'nın sınırıdır. Proletarya'nın bir görevi de demokratik ütopya ile savaştır. Yani bugün ideolojide, o burjuva ekonomi anlayışıyla, metafiziğiyle vs. savaştır. Ve bu savaş, bizim somutumuzda: Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın eserlerinin marksizmin organik devamı olduğu ve metafizik - skolastik soysuzlaştırmaları nasıl yıktığının, Lenin'in ölümünden sonraki Marksizm - Leninizm yorumlarının, sistemlerinin, zaaflarının ve çarpıtmalarının araştırılması ve gösterilmesi sorunudur.

Kaldığımız yere dönersek, bütün bu açıklamalar ışığında, Halkın Kurtuluşunun dediklerinin anlamı düşünülürse (yani «Komprador»; «Faşist diktatörlük» gibi kavramların anlamlarına bakılmaz, onların somut-pratik işlevleri kavranırsa): Halkın Kurtuluşu'nun buraya kadar ele aldığımız küçük burjuva siyasetler içinde reformist hayallerden en fazla kurtulan olmakla birlikte; devrim ve reform diyalektiğini yeterince kavramadığı dolayısıyla devrimci ve reformist talepleri çorbaya çevirdiği sezilir. Örneğin: «Sıkıyönetimin kaldırılması» parolasını eleştirirken, bu karmaşıklık, yukarıda dikkati çektiğimiz sözcükte kendini ilk olarak gösterir: «(...) mücadele hedeflerini ve eylem çizgisini SADECE (biz majisülledik) «Sıkıyönetimin kaldırılması» ile sınırlamak» yanlıştır derken...

Bu «sadece» sözcüğü, devrimci programla yanyana ele alınabileceği anlamına gelir. Bizim bu «sadece»li eleştiriyi değerlendirişimiz şudur:

«Sıkıyönetimin Kaldırılması vs.» talebini «**sadece** bu taleple yetinmek sağcı ve reformist bir anlayıştır» diye eleştirmek, henüz reformizmle bağlarını koparamamış veya bağlarını koparamayanlarla koparamamış; reformizmle uzlaşanlarla uzlaşan bir anlayıştır ve bu politikaya karşı mücadele edilmelidir.

Hem «Sıkıyönetim, kontr kalksın v.s.», hem minima program «halk» egemenliği: bu tam bir çorbadır. Sıkıyönetim protesto edilir, edilmelidir. Ama biz, Sıkıyönetimin kalkması vs. için programın; acil hedefler programının nasıl reformizm olduğunu söylüyorsak, o parolayı demokratik devrimi en acil sorun olarak koyan parolalarla yanyana koymanın, tam da küçük burjuvaziye lâyık, reformizmle sonuna kadar kopuşamayan bir düşünce ve davranışın ifadesi olarak görüyoruz...

Ama burada şunu da belirtelim: Bizler, reformizmden kopuşamamışların, veya kopuşamamışlarla kopuşamamışların objektif olarak varolduğu bir ülkede bulunuyoruz. Elbet, reformizmin etkileriyle savaşacağız. Ama bu savaşı başarıyla yürütmek için sekterliğe düşmemeğe; yanlız söylenenlerin değil söylenenlerde söylenmek istenenlerin anlamını kavrayıp ona göre davranmayı, prensip keskinliğini bütünleyen pratik esnekliği de göstermeliyiz.

Çünkü, «Sıkıyönetim kalksın, MHP kapatılsın» gibi talepler, reformizmin, reformist etkinin ifadesidir. (Bunu açıklar, teşhir eder ve savaşırız). Ama bu parolaları söyleyen yığınların söyledikleri objektif anlamıyla değil, sübjektif olarak yükledikleri işlevle de değerlendirilmelidir. Çünkü nice emekçi «Sıkıyönetim kalksın» derken: Sıkıyönetimi protestosunu ve Sıkıyönetimlerin olmayacağı bir düzene özlemini ifade etmektedir. Biz onlara söylediklerinin objektif anlamını, ve söylenmesi gerekeni anlatırken, aynı zamanda gerçekliğin bu yanını da görmeli ve çok bilmiş - sekter tavırlara düşmemeliyiz.

Bir örnek verelim. Kurtuluş reformist talepleri içeren bir imza kampanyası açmıştır. Biz bu taleplerin reformist niteliğini ve devrimci parolalarımızı koyarız. Ama aynı zamanda bir protesto anlamında, demokratik bir protestoya katılma anlamında pekalâ öyle bir kampanyaya imza da atabiliriz. Elbet diğer protesto biçimleri için de öyle. Yeter ki bizim, mücadele taktiğimize uygun olsun.

Bu açıklamalardan sonra, yine Halkın Kurtuluşu'na dönelim. 145. sayının başyazısı «Başka Seçenek Vardır» başlığını taşıyor. Bu yazıdan, bazı bölümleri aktaralım:

«Şimdi bütün Amerikan emperyalizminin şakşakçıları ve «Üç Dünyacı» revizyonistler («Revizyonist» mi? Yoksa yeni bir tür faşist ya da finans-kapital partisi mi?) «Bugünkü darboğaz ve döviz yokluğu şartlarında» başka bir seçeneğin kalmadığını, «dar boğazdan düzlüğe çıkmak için dostlarımızın şartlarını kabul etmek zorunda olduğumuzu» vaaz etmekte ve kamuoyunu bu yönde oluşturmaya çalışmaktadırlar. Aksi takdirde «Rusya'nın Geleceği» tehdidini savurmaktadırlar.»

Bu gerçekten doğru bir tesbittir. AP, MHP, MSP, CGP, TİKP gibi tüm Finans-Kapital Tefeci-Bezirgân partileri böyledir. Ama Halkın Kurtuluşu, daha önceki bölümlerde ele alıp açıkladığımız gibi reformizmi ele alırken, onları karşı devrimci partilerle aynı kefeye koyar:

«Sosyal Emperyalizmin işbirlikçileri ise, Amerikan emperyalistlerinin ve diğer batılı emperyalistlerin ileri sürdükleri yeni koşullara karşı çıkarken, «Kurtuluş yolu» olarak Moskova kapılarını göstermektedirler. Revizyonist elebaşıları, «Türkiye'nin ancak sosyalist sisteme yaslanarak ayakta kalabileceğini» söylemekte, yani Amerikan emperyalistlerinin yerini Rus sosyal emperyalistlerinin alması gerektiğini vurgulamaktadırlar. Onlar emperyalistlerin yeni koşullarına karşı çıkarken, Türkiye halkının çıkarlarından değil, tam tersine Sovyet - Sosyal emperyalistlerinin çıkarlarından hareket etmektedirler.»

Bu satırları biz yazsaydık şöyle ifade ederdik:

«Burjuva sosyalistleri, reformistler yani TİP, TSİP, İlerleme gibiler, uluslararası finans-kapitalin ileri sürdüğü koşullara karşı çıkarken, «Kurtuluş yolu» olarak birtakım reformları öne koymaktadırlar. Bu burjuva sosyalistleri; bugünkü düzeni değiştirmeyi değil, bugünkü düzenin devamı için finans-kapitale ve burjuva CHP'ye akıl vermekte onlara «Türkiye'nin ancak sosyalist sisteme yaslanarak ayakta kalabileceğini» söylemekte yani son duruşmada, devrimci bir çözüm yerine reformları öne koyarak, halkın devrimci moralini bozarak bugünkü buhran döneminde egemen sınıfa dolaylı bir destek sunmaktadırlar. Onlar; sosyalist ülkelerle ilişki kurulmasını savunurken, gerçi uluslararası finans kapitalin genel çıkarı uğruna kendi ülkelerini uluslararası emperyalizme açık pazar yapma vatan ihanetine düşmüyorlar ama Türkiye halklarının da çıkarlarından hareket etmiyorlar. Burjuva (yaban) zümrelerin milliyetçiliğinin ifadesi bir politikayı vazediyorlar. Ve bu davranışlarıyla halkın devrimci moralini bozarak, son duruşmada tek çıkar yol olan işçi sınıfının minima programı; demokratik devrim için mücadelenin önüne reformları koyarak, finans kapitalin düzenine dolaylı destek sunuyorlar.»

Ve devam edelim:

«Ve halkın kurtuluşu gibiler. Küçük burjuva demokratlar burjuvazinin bu iki zümresi arasındaki çatışmayı ve reformistlerin uluslararası finans kapitali zayıflatan niteliğini görmeyerek; ikisini aynı kaba koyarak ve sosyalist ülkelere emperyalist diyerek kendi küçük-burjuva dar görüşlülüklerini ele vermiş oluyorlar. Demokratik devrim savaşımızda tarafsızlaştırabileceğimiz bir gücü karşı devrimci diye niteleyerek sektarizmlerini ele veriyor devrim cephesini zayıflatıyor. Ve uluslararası planda emperyalizme dolaylı bir yedek güç konumuna düşüyorlar.»

Bu alıntılar yaptığımız başyazı şöyle sonuçlandırılıyor:

«Evet, bugün başka bir çözüm yolu, başka bir seçenek vardır: Buhranın bütün yükünün emperyalistler ve egemen sınıfların sırtına yıkılması... İşçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin çıkarına olan tek çözüm yolu budur.»

Biz bu sözlere aynen katılıyoruz. Ve o çözümün somut ifadesi olan Vatan Partisi programı'nın ekmek su kadar gerekli olduğunu söylüyoruz. Yani halkın iktidarı. Yani bir avuç parababasının zulüm ve vurgun saltanatına son verilmesi.

Bu genel talepte Halkın Kurtuluşu ile anlaşıyoruz. Ama bunun somutlanmasında Halkın Kurtuluşu'nun iki zaafı var.

Birinci zaaf: Sözlerin esiri olmasıdır. Keskin sözlerin programını gerçekten keskin, devrimci yaptığını sanmaktadır.

İkinci zaaf: Reformist ve devrimci talepleri çorba ederken somut olmaması ve devrimci taleplerdeki eksikliklere, reformist taleplerin fazlalılığının eşlik etmesidir.

Aynı sayıda önerilen «Faşizme Karşı Mücadele İçin Devrimci Plâtform» başlığı bile sözü edilen zaafı karşılar. «Faşizm» reformizmin ve diğerleri biçimsel devrimciliğin kanıtı. Aynı fikri biz pekalâ şöyle ifade ederdik ve çok daha doğru olurdu: «İşsizlik Kâbusu ve Pahalılık Cehenneminden Kurtulmak için tek yol» veya «Program Taslağı», veya «Plâtform», veya «Yapılması Ekmek-Su Kadar Gerekli ve Acil İşler»...

Ve altına sıralardık, minima programın organik bir bütün oluşturan taleplerini.

Ama Halkın Kurtuluşu, iki bölümlük (siyasî bölüm 10, ekonomik bölüm 19 madde) ve 29 maddelik, organik bütünlükten yoksun, eksik ve tekrarlarla dolu, reformizmden kopuşamamış bir program önerir. (Programın eleştirisi ayrı bir konu olduğundan, zaafını göstermek için hemen başından bir örnekle yetinelim)

Madde 1. «Halkın örgütlenme, söz, toplantı, basın, gösteri vb. hakları önünde engel olan tüm yasaların kaldırılması. Yasallaştırılmak istenen tüm baskı tedbirlerinin geri alınması».

Birinci cümle, mantıken ikinci cümledeki talebi de kapsarken, ikinci cümledeki talebe ne gerek var. Birinci cümle bir düzen değişikliği özleminin ifadesi iken, ikincisi egemen sınıftan bir talep yani reform talebi olmuyor mu?

Öte yandan bu talep gerçek ise, yani halkın özgürlüklerine engel olan yasalar kaldırılınca, Sıkıyönetim de otomatikman ortadan kalkmış olmaz mı? Olur. Ama hemen sonra, ikinci maddede, yeni bir şey gibi:

«Sıkıyönetimin Kaldırılması» talebi konur.

«Devam Edecek»

Türkiye'de durum ve sıkıyönetim üzerine Vatan Partisi Merkez Komitesi'nin kararları

Vatan Partisi Merkez Komitesi III. Olağan Kongreden sonra ilk toplantısını 6 - 9 Şubat tarihlerinde Mersin'de yapmış ve VP III. Olağan Kongresine 9. gündem maddesinde işlenmek üzere sunulmuş fakat vakit darlığından kongrece görüşülememiş olan konuları görüşerek karara bağlamış ve kamuoyuna açıklamıştır. Bu kararları aynen yayınlıyoruz.

Türkiye'de durum ve partiye yüklediği görevler

1 — Finans - kapital beyleri ve tefeci - bezirgân ağalarının düzeni, tarihindeki en ağır bunalımı —kendilerinin bile artık itiraf etmek zorunda kaldıkları gibi— yaşamaktadır.

2 — Bunalımın temel nedeni: Finans - kapital — tefeci - bezirgân egemenliğidir. Diğer bir deyişle: kırda yarı - derebey ilişkilerinin varlığı, kentte: ağır sanayii olmaması ve demokratik haklardan yoksunluk; Milletin tüm nefes deliklerini tıkayan; pahalı, baskıcı, bürokratik, askerci (Militer) Devlet cihazı şeklinde özetlenebilir. Bütün bu kısaca özetlenen olguların nedeni: topu topu bir kaç bin bey ve ağanın sömürü ve vurgunudur.

3 — Finans - kapital sırf Karşı - Devrim cephesinin gücüne dayanarak, Milliyetçi Cephe partileri ile bunalımın yükünü halka yıkamayacağını, yıkmaya kalkarsa düzeninin yıkılabileceğini görünce, hem faşist partileri yıpratmadan yedekte tutmak; hem de halkın tepkisini öldürümlemek için yaban burjuva ve yaban emlak sahibi zümreleri yedeğine almış, CHP'li bir iktidarı çıkarlarına uygun bulmuştur.

4 — Esas olarak YABAN BURJUVA zümrelerin Partisi olan CHP; kitlelerin muhtemel devrimci tepkisinden korkusu nedeniyle, tüm liberal partiler gibi finans - kapitale teslim olmuştur. Tüm eylemi bu ihanetin ifadesidir. Finans - kapital beyleri ve tefeci - bezirgân ağaları adına ve onlar için «kestaneleri ateşten çıkaran» maşa olmayı benimsemiştir.

5 — Finans - kapital egemenliği, Türkiyemizin «ekonomik ve sosyal gidişinde çıkmaza girmiş sınıf ilişki - çelişkilerini çıkmazdan kurtarıp, zembereğinden boşandıran bir gerçek vurucu gücün» halkın ve işçi sınıfının yörüngesine girmesinin engellenmesi, ve hatta halka karşı kullanılması gayreti içindedir.

6 — Ve yine finans - kapital «bölücülük» demogojisini yaygınlaştırarak kendi bölücülüğünü gizlemek ve işçi sınıfını müttefiki ezilen ulusdan **tecrit etme çabalarını yoğunlaştırmaktadır.**

7 — Bir yıllık CHP hükümetinin uygulamaları sonucu, halk kitleleri binlerce kitap ve bildiri ile anlatılamayacak olan şeyi: bugünkü düzen içinde sömürü ve baskının, işsizlik ve pahalılığın hiçbir zaman kalkamayacağını; burjuva reformistlerinin en tehlikeli, sözüne güvenilmez korkak ve gericiler olduğunu hızla görüyorlar.

8 — Bunun sonucu olarak; özellikle işçi sınıfı arasında kendiliğinden bir şekilde örgütlenme ihtiyacının bir ürünü olan küçük politik gruplaşmalar ortaya çıkmaktadır.

9 — İşçi sınıfının büyük sanayi bölgelerindeki çekirdeği içindeki ileri işçiler burjuva sosyalizmlerinin ideolojik etkisi altındadır. Buna karşılık büyük sanayi bölgelerinin dışında olan veya proleter olmayan tabakalarla daha yakın ilişkide bulunan işçi sınıfı zümreleri arasında daha ziyade küçükburjuva sosyalizmlerinin etkisi görülmektedir.

Bu burjuva ve küçükburjuva sosyalistleri, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini de —özellikle bugünkü dayanılmaz işsizlik ve pahalılık içinde— militanca örgütleyip yürütemediği için: İşçi sınıfı içinde sendikal örgütlenmeden bile soğuma eğilimleri görülmektedir.

Burjuva sosyalizmleri işçi sınıfına reformist hayalleri daha ince ve keşfi zor biçim altında yaymakta; küçükburjuva sosyalizmleri de bir yandan sekter davranışlarıyla işçi sınıfının devrimci potansiyelini çarçur etmekte, diğer yandan burjuva reformist hayallerin kuyruğuna da takmaktadırlar.

10 — İşçi sınıfının partisinin zayıf olması sonucu, küçükburjuva zümreler üzerindeki reformist etkilere karşı güçlü bir mücadele verilememekte ve bu durumun da sonucu olarak; liberal hayallerden kopan geniş şehir ve köy küçükburjuvalarının memnuniyetsizliği ters yönden soysuzlaşıp finas-kapitalin hesaplarına uygun bir şekilde faşizme kanalize olmaktadır.

Bu durumda; zamana karşı bir yarış içinde, işçi sınıfının Vatan Partisi etrafında birliğini sağlamak; küçük-burjuva tabakaları kazanmak ve dolayısıyla yaban burjuva zümrelerin ihanetini tecrit edip tarafsızlaştırabilmek için temel görevlerimiz (Bilimsel sosyalizm öğretilerinin proganda yoluyla yayılması.. Dünya ve Türkiye'deki toplumsal ekonomik sistem, sınıflar, sınıfların karşılıklı ilişkileri, çatışmaları, politikaları; bunlardaki değişmeler; proletaryanın bu mücadeledeki rolü hakkında doğru görüşlerin yayılması, proletaryanın bütün kendiliğinden mücadelelerine katılmak, destek ve öncü örgütleyici olmak; proletaryanın dikkatini haksızlıklara çekmek, halkın demokratik mücadelesine öncülük etmek.. Her haksızlıktan, olgudan hareketle düzenin beş para etmediğini kanıtlamak.. Burjuva ve küçükburjuva sosyalizmleriyle ideolojik mücadele yürütmek.. Sözlerin, bildirilerin, davranışların ardında hangi sınıfların çıkarlarının bulunduğunu tesbit ve teşhir etmek.. Başta işçi sınıfı gelmek üzere halkın en geniş kesimlerinin örgütlenmesine; örgütlerin proleter sosyalist karakterde bir politika doğrultusunda yürümesine çalışmak.. Tüm bunları yürütebilecek olan Parti'yi nicelik ve nitelikçe güçlendirmek, korumak...) yanı sıra ve onlara bağlı olarak özellikle şu görevler öne çıkmaktadır :

1 — Buhranın nedeni finans - kapital ve tefeci - bezirgân zümreleri olduğuna; ve yerli - yabancı parababalarına, IMF, OECD, Ortak Pazar v.b. gibi kuruluşlara dayanarak buhrandan çıkılabileceği hayalleri yayıldığına göre; bugünkü buhranın nedenlerinin ortadan kaldırılması ile Vatan Partisi programının gerçekleştirilmesi arasındaki ilişkiyi açıklayan kitap ve broşürler hazırlamak, basmak, bildiriler yaymak, sloganlar bulmak, toplantılar yapmak;

2 — Küçük burjuva eğilimlerle, özünde VP programındaki somut tekliflerin bütünlüğü temelinde Devrimci - Demokrat bir Blok oluşturmak;

3 — Ezilen milliyet ve **devrimcilerini sadece finans - kapital provokasyonlarına karşı uyarmakla yetinmemek, işçi sınıfı ile ezilen ulus arasındaki ittifakın gerçekleşmesi için çalışmak. Bunun için de Devrimci - Demokrat blok girişimlerini ezilen milliyetin küçük burjuva eğilimlerini kapsayacak tarzda geliştirmek;**

4 — Finans - kapitalin; vurucu gücün işçi sınıfının yörüngesine girmesini engelleme ve halka karşı kullanma taktiklerini boşa çıkarmak için mücadele etmek, «Devlet sınıfları gelenek ve göreneklerini» kollamak;

5 — Sınırlı olan gücü, özellikle, proletaryanın büyük sanayi çekirdeği içine yığmak, burjuva sosyalizmleriyle kıyasıya bir ideolojik mücadeleye girmek;

6 — İşçiler içinde kendiliğinden doğan gruplaşmalarla derhal ve olabildiğince ilişki kurmak; onların Parti teorisini, taktiklerini benimsemesine, giderek Parti örgütüne katılmalarına veya dönüşmelerine çalışmak.

Sıkıyönetimin ortaya çıkardığı görevler

Sıkıyönetim ilanı, daha önce tesbit edilmiş bulunan görevlerde temel bir değişmeye yol açmamakta, aksine, onların, daha fazla enerji, inisiyatif ve disiplinle gerçekleştirilmesi gerektiğinin bir kanıtı olmaktadır.

Sıkıyönetim ilanıyla ortaya çıkan başlıca yeni ve ağırlık kazanan **görev:** Partinin temel ve buhrana bağlı özel görevlerini **yeni şartlarda istikrarlı bir şekilde sürdürme** görevidir.

Uyarma, bilinçlendirme ve örgütleme eylemlerini istikrarlı ve sürekli bir şekilde yapmayı başaramayan bir örgüt, hiçbir zaman daha ileri ve karmaşık görevleri öne koyamayacağı için; hatta bir Partinin varlığından bile sözedilemeyeceği için ve ortada istikrarlı bir örgüt ve önderlik yoksa, hiçbir savaş başarı kazanamayacağı için, görevleri, yeni şartlarda istikrarlı bir şekilde sürdürme görevi öne çıkmaktadır.

Sıkıyönetim karşısında Parti'nin tavrının —her önemli olayda, her haksızlıkta olduğu gibi— belirlenmesi; sıkıyönetim karşısındaki çeşitli tavırların sınıf kapsamının teşhiri de Parti'nin temel görevlerinden biri olduğuna göre; Vatan Partisi Merkez Komitesi bu görevini şöylece yerine getirir :

1 — «Vatan Partisi ilim ve prensip partisi kalacak, derebeyi artıklarının peçelerini açacak, parlamento şekillerimize, halk hakimiyeti muhtevasını getirecektir. İster askerî, ister sivil her türlü kırtasiyeci geriliği ve polisçi tahakkümü milletimize layık bulmayacaktır.» diyen Partimiz, hangi gerekçeyle olursa olsun halkın özgürlüklerini ortadan kaldırmaya veya kısıtlamaya yönelik her tedbirin, her girişimin, daha başından Prensip olarak karşısındadır.

2 — Sıkıyönetim de, işlevi özgürlükleri kısıtlamak olan bir mekanizmanın çalışmasından başka birşey olmadığından; Vatan Partisi sıkıyönetim ilanını protesto eder ve sıkıyönetime karşı olduğunu tüm halka ilan eder.

Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm vatanseverleri, tüm halkı sıkıyönetim ilanını protesto etmeye; karşı tavrını açıklamaya çağırır. Bugün demokrat olmanın asgari şartı sıkıyönetim ilanını protesto etmek, sıkıyönetime karşı olduğunu ilan etmektir.

3 — Sıkıyönetime karşı olmak, ilanını ve uygulamalarını protesto etmek, «Sıkıyönetim kalksın» sloganının acil bir görev olarak; bir platform olarak öne koyulduğu anlamına gelmez. Vatan Partisi'nin «Acil Görev: İşçi Sınıfının Asgari Programını Gerçekleştirmektir»; «Tek Çıkar Yol: Vatan Partisi'nin Programıdır» parolalarını değiştirmesini gerektirmez.

«Sıkıyönetim kalksın» sloganının bir program; bir platform haline getirilmesi, pekala liberal, reformist ya da küçük burjuva bir partinin parolası olabilir ve öyledir de.

Böyle bir parola, sıkıyönetim kalkarsa, dayanılmaz işsizlik ve pahalılık kâbusu; finans - kapital'in baskı ve terörü yok olacak şeklinde ütopik, reformist hayallerin yayılmasına hizmet eder. Dolayısıyla reformist hayallerin peşinden giden kitleler, egemen sınıf için kolay bir yem olacağından sıkıyönetimin kaldırılmasını bile sağlayamaz.

Buna karşılık, başta işçi sınıfı gelmek üzere tüm halkımıza, programımızın, işsizlik ve pahalılık kâbusundan kurtulmak için ekmek kadar, su kadar gerekli olduğunu kanıtlayabilir, anlatabilirsek: hem sıkıyönetime karşı en doğru mücadeleyi vermiş, hem de sıkıyönetimin kaldırılması yan ürününü sağlamış olabiliriz.

4 — Vatan Partisi, sıkıyönetime karşı mücadeleyi, terörist eylemler yapmak, şeklinde koyanlara karşıdır. Bu tür davranışları sıkıyönetime karşı olmak bir yana; sıkıyönetime hizmet olarak görmektedir...

Sıkıyönetim ve uygulamaları hakkında karar - bildiri

Finans - kapitalin yedeğine giren CHP, 27 Mayıs Anayasasından kalan son demokratik hak kırıntılarını da fiilen ortadan kaldıran sıkıyönetimi, ihanet ettiği halka, ancak, faşistlere ve yasadışı işlere karşı bir tedbirmiş gibi göstererek yutturulabilirdi. Ve öyle de yaptı.

Bu allama, pullama özellikle sıkıyönetimin gerekçesinde ifadesini bulmuştur. Tüm sıkıyönetim bildirilerinde bu gerçekler şöyle belirtilmiştir :

(1) «...Anayasanın tanıdığı hür, demokratik düzeni ve temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelen yaygın şiddet eylemlerini kökünden temizlemek»;

(2) «Yurttaşların can ve mal güvenliği içinde huzur ve sükûna kavuşmalarını sağlamak»; «yakınların kaybından doğan acılara son vermek»;

(3) «Ülkenin ve Milletin bölünmezliğini tehlikeye düşürenleri kökünden temizlemek».

Sıkıyönetimin «Anayasanın tanıdığı hür Demokratik düzeni»; «temel hak ve hürriyetleri» **korumak** için ilan edildiği söyleniyor. Ama ilk kararları, herhangi bir «hür demokratik düzenin» varlığının şartı olan «temel hak ve hürriyetleri» **kaldırmak** oldu.

İşçi sınıfının —hele bugünkü işsizlik ve pahalılık ortasında tek meşru savunma aracı olan grevler yasaklandı. Örgütlenme ve propaganda hakları kısıtlandı. Her gün Sıkıyönetim bildirileri, Sıkıyönetimin ilanını protesto etmek ve ona karşı çıkmak gibi olağan vatandaşlık hak ve görevlerini, demokrat olmanın asgari şartı yönünde yapan çeşitli yayın organlarının yasaklandığını; çeşitli demokratik örgütlerin «faaliyetten men» edildiğini ilan ediyor.

Halbuki bu memlekette herkes bilir ki, o dernekleri ve yayınları yasaklanan ilericiler, finans - kapitalin saldırılarına karşı 27 Mayıs Anayasası'nı hep savunmuşlar; Anayasa'daki «hür demokratik düzen»in; «temel hak ve hürriyetlerin» genişletilmesinden, kitaptan hayata geçirilmesinden yana olmuşlardır. Böyle oldukları içindir ki, sıkıyönetime karşı çıkmışlardır.

Buna karşılık, 27 Mayıs Anayasası'nın getirdiği sınırlı «hür demokratik düzeni»; «temel hak ve hürriyetleri» kaldırmaktan yana olanlar; ve en ufak bir fırsatta saldırmaktan çekinmeyenler finans - kapitalist beyler ve tefeci - bezirgân ağalar olmuştur. Onların kontrolündeki hemen tüm günlük basın; AP, MHP, MSP, CGP gibi partiler ve diğer örgütler olmuştur. Ve onlar, «hür demokratik düzen»in; «temel hak ve hürriyetlerinin» düşmanı oldukları içindir ki, sıkıyönetimden yana olmuşlar, sıkıyönetim oturtmak için Kahramanmaraş'ta ve her gün yurdun her köşesinde katliam, cinayet ve terör tezgâhlamışlar, tezgâhlamaktadırlar.

Demek ki «temel hak ve hürriyetleri» kitaptan hayata geçirmek ve geliştirmek, öncelikle antika ve modern parababalarının ekonomi, politika, kültür vs. üzerindeki egemenliğine son vermekle, yani Vatan Partisi Programını halkın tamamen aşağıdan gelme girişim, örgüt ve kontrolünde hayata geçirmekle olur.

Sıkıyönetimin «yaygın şiddet eylemlerini kökünden kazımak» (ve hele Maraş'taki gibi katliamlara olanak tanımamak) için ilan edildiği söyleniyor. Ama yapılan işler, hiç te gerekçeyle uyuşmuyor.

Bu ülkede yaşayıp ta, namusunu koruyan herkes bilir ki, «yaygın şiddet eylemlerini» kimlerin örgütleyip kotardığını anlamak için, özel istihbarat raporlarına bile gerek yoktur.

Şiddetin örgütleyicisi: egemenliğini sürdürebilmek, vurgununa vurgun katabilmek için IMF'in direktifleri doğrultusunda bir ekonomi politikasını yoksul halkın boğazından ZORLA geçirebilmek için, halkı sindirmeye çalışan finans - kapital'dir.

Son Kahramanmaraş katliamını ele alalım. Maraş gibi bölgelerdeki sivilcelerin ovuşturulursa içi irin dolu çıban olacağını, yıllar önce CIA'nın «Barış gönüllüsü» ajanlarına tesbit ettirdiğini bilmemek için kör olmak gerek. Ve yine CIA'nın maddî - manevî desteğiyle önce «Komünizmle Mücadele Dernekleri», sonra MHP ve «Ülkü Ocakarı» örgütlenip, kışkırtmalar yapıldığını görmemek için kör olmak gerek.

Ve daha ilginci şudur ki: AP Kongresi arefesinde 27 Mayıs'ın Vatana ihanetten mahkûm ettiği, ve 27 Mayıs düşmanı finans - kapital'in sonradan binbir tezgâhla «Eski Cumhurbaşkanı» sıfatını iade ettiği C. Bayar; «Tenkil, tenkil, tenkil! Endonezya tipi bir tenkil gerekli» derken, Maraş katliamının işaretini veriyordu.

Herşey böylesine açıkken, «yaygın şiddet eylemlerini kökünden kazımak» MHP'nin, Ülkü Ocaklarını, CIA ajanlarını ve bunların ardındaki finans - kapitalist, tefeci - bezirgân parababalarını sömürü ve tahakkümünü «kökünden kazımakla» olabilir. Ve bu gerekçe de Vatan Partisi Programı'nın an geçirmeksizin gerçekleştirilmesi gereğinin kanıtıdır.

Sıkıyönetim, «can ve mal güvenliğini», «huzur ve sükunu sağlamak», «yakınların kaybından doğan acılara son vermek» için ilan edildi deniyor. Ve yapılanlar böyle gerekçelendiriliyor.

Halkın canını, finans - kapital, Türkiye'yi ABD'ye üs, NATO'ya asker yaparak emperyalizme ipotek etmiştir. Her an için, iradesi dışı bir atom harbinin göbeğinde yer alabilecek bir ülkede «can güvenliği»nden sözedilebilir mi?

Bu ülkede, parababalarının sömürü ve tahakkümü yüzünden yılda % 50, 100 arası enflasyon (pahalılık); resmî beyanlara göre 2,5 milyon işsiz varken, işçiler kazançlarının yarısını vergi olarak verirken «mal güvenliği»nden söz edilebilir mi?

«Huzur ve Sükun» : İş ve aş olmadan olmaz. İşsizlik ve pahalılık varsa «Huzur ve Sükun olmaz». O halde işsizlik ve pahalılığı yok etmek gerekir ki: «Huzur ve Sükun» olsun.

Peki işsizlik ve pahalılık nasıl yok edilir? Bunun nasıl olacağı en somut, elle tutulur teklifler halinde Vatan Partisi Programı'nda gösterilmiştir.

Kısaca özetlemek gerekirse : Gerçek demokrasiyi kurmakla. Bugünkü pahalı, baskıcı, bürokratik, militer Devlet yerine, tamamen halk teşekküllerinin teşebbüs ve kontrolündeki örgütlerin oluşturduğu «Ucuz Devlet» geçirilerek. Dış ticareti en pahalı değil, en ucuz parayla yaparak. Ucuz Devlet, Şuurlu Ticaret kanalından tasarruf edilen fonlar: Ağır Sanayii kuruluşuna yatırılarak. Köyde yoksul köylü teşekkülleri ile, hiçbir bürokrasiye koşmadan, toprak, tarım kredi reformları yapılarak, işçi sınıfının ülke ekonomi ve politikasına kuyruk değil baş olması sağlanarak, işsizlik ve pahalılık yokedilebilir.

Sıkıyönetimin, «Ülke'nin ve milletin bölünmezliğini» sağlamak için ilan edildiği söyleniyor. Derneklerin yayınların yasaklanması vs. böyle gerekçelendiriliyor.

«Bölücü finans - kapitaldir». Doğu'yu bizzat «mahrumiyet bölgesi» olarak niteleyen ve gerçekten de öyle yapan tüm resmî istatistiklerin gösterdiği gibi «Doğu'nun zenginliklerini» Batı'ya aktaran; tüm ayrılıkları ekonomi, politik, kültürel vs. düzeyde kışkırtan : finans - kapital'dir.

Modern toplumda, gerçek bir birlik ancak gönüllü istemeyle olacağına; zorla güzellik olmayacağına; zorla güzellik yapmaya kalkanlar insanlığı böldüğüne; ve üretici güçlerin gelişme seviyesi en geniş birlikleri mümkün ve gerekli kıldığına göre: Uluslararası ve yerli finans - kapitalin her türlü bölücülük oyununu olanaksız kılmak; ancak VP Programı'nı gerçekleştirmekle olabilir.

Vatan Partisi, Sıkıyönetim ilanı ve sıkıyönetim uygulamalarını, derneklerin kapatılmasını gazetelerin yasaklanmasını vs. protesto eder. Başta işçi sınıfı gelmek üzere tüm halkımızı protesto etmeye çağırır.

Tekstil İşçileri Sendikası Anatüzüğü değişikliği önerileri

Tüzüğün 3. Maddesi (AMAÇ) aşağıdaki şekilde olmalıdır.

MADDE — 3: KONU ve AMACI — Siyaset, Kayırma, Din, Mezhep, Tarikat, Aile, Cemiyet, Irk, Bölgecilik AYRICALIKLARI tanımaksızın EN DEMOKRATİK biçimlerde, **EN BAĞIMSIZ MİLLÎ varlık olarak** şu işleri gerçekleştirmektir.

A. **İşçilerle İşverenler arasında : Şöyle :**

I — DAVRANIŞLARDA bulunmak :
- a) Genel Sözleşmeler yapmak,
- b) İş İhtilaflarını açığa çıkarmak,
- c) Hakem Kurulları ile bütün mercilere mütaala ve çözüm şekilleri sunmak.

II — TEMSİLLERDE bulunmak :
- a) İşçi Sigortaları Kurumunda,
- b) İş ve İşçi Bulma Kurumunda,
- c) Çalışma Bakanlığı ve Resmî Kurullarda.

B. **İşçiler Arasında :**

1. Yardımlaşma sandıkları, İşçi yararına HASTALIK, İŞSİZLİK, SAKATLIK, ÖLÜM vs. SİGORTALARI KURMAK, ve PARA'nın (Enflasyon, Devalüasyon gibi) oynaklarında İŞGÜCÜ'nün değerini gözeten KONTROL'u sağlamak.

2. Her türlü çalışanların ve SENDİKASIZLARIN da ortaklığı ile ÜRETİM, TÜKETİM, KREDİ, YAPI vs. KOOPERATİFLERİ yaratmak.

3. Gereken kanun yollarıyla Milletlerarası İŞÇİ kuruluşlarıyla elele vererek, İNSAN HAKLARI ve Birleşmiş Milletler Kurulu amaç ve araçlarını kitaptan hayata çıkartmak ve işbirliği yapmak.

C. **İşçiler İçinde :**

1. HUKUKÎ SAVUNMA: Hizmet Akdinde, Genel Sözleşmede, Mesleğin Ortak menfaatlerinde, Sigortalarda üyelerinin veya mirasçılarının haklarını aramalarına her türlü hukukî yardımlar sağlamak.

2. MANEVÎ SAVUNMA : Üyelerin,
- a) Meslek Bilgilerini arttırmak,
- b) Genel KÜLTÜR'lerini geliştirmek, sınıf bilinçlerini yüceltmek için gereken her türlü BÜRO, YAYIN, KONFERANS, KURS, OKUL ve benzerlerini açıp organize etmek, ve her değerli MİLLÎ ve İNSANÎ kurumlarla bu yolda yardımlaşmalara girişmek.

3. MADDÎ SAVUNMA :
- a) İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞÇİ RAPORU için en modern teşebbüslere girişmek.

DİĞER DEĞİŞİKLİKLER

MADDE — 6/e İptal.
MADDE — 6/f İptal.
MADDE — 11 GENEL KURUL
a) Sendikalar Yasasının 25 inci maddesinde belirtilen süre içinde bir önceki Genel Kurulun tespit ettiği tarihte toplanır.
MADDE — 14/g İptal.
MADDE — 14/h Delegeler arasında 27 asil, 27 yedek Genel Yönetim Kurulu üyelerini seçmek.

MADDE — 15 İlk paragrafın değiştirilmiş şekli :

Genel Yönetim Kurulu, Tüzük ve ona bağlı yönetmelikleri uygulayan, 5 kişilik Yürütme Kurulunu seçip, denetleyen, uygulanması zorunlu kararlar veren Genel Kurul yetkilerine sahip en üst organdır.

MADDE — 16/d İptal.
MADDE — 16/e İptal.
MADDE — 16/h İptal.

MADDE — 18 İlk paragrafın değiştirilmiş şekli :

Genel Yönetim Kurulunca seçilmiş Yürütme Kurulu, her hafta toplanır.

MADDE — 19 İlk paragrafın değiştirilmiş şekli :

Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu tarafından seçilir.

MADDE — 20 **Genel Yürütme Kurulunun üyeleri Genel Yönetim Kurulu tarafından ve Genel Yönetim Kurulu içinden seçilir.**

Öneri Sahibi :
BAKIRKÖY ŞUBE BAŞKANI
Ahmet GÖRAL

KIVILCIM

Sayı : 3 - 4

Kasım - Aralık 1978
Ocak - Şubat 1979

İÇİNDEKİLER

- **Günlük anılar (1971) : 2** — **Dr. Hikmet KIVILCIMLI**
- **İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesine Mektuplar (1971)** — **Dr. Hikmet KIVILCIMLI**
- **Vatan Partisi 3. Olağan Kongresi raporları**

FİYATI : 75 TL.

İsteme Adresi :
ODAK Basın, Yayın, Dağıtım
Bab-ı Ali Cad. 29/202 Cağaloğlu/İSTANBUL

OKUYUCULARIMIZA

Gelecek sayımızdan itibaren Vatan Partisi 3. Olağan Kongresine gelen mesajları, konukların ve bazı delegelerin önemli gördüğümüz konuşmalarını gazetemizde yayınlamaya başlayacağız.

Gazetemizin satış fiatını, gün geçtikçe artan pahalılık nedeniyle 500 krş'a çıkardık. Yalnız bu sayımız normalin üzerinde bir sayfa sayısıyla çıktığı için, Bu sayıya mahsus fiatını 10 TL. olarak tesbit ettik.

SOSYALİST

Tekstil kongresi

(Baştarafı 18. Sayfada)

idi. Devrimci Birlik ise ne için muhalif olduğunu bilmez. Hedefi ise sadece ve sadece seçimi kazanmaktır.

Oysa, sınıf mücadelesi anlayışı üzerinde, sınıf mücadelesinde sendikaların rolleri üzerine anlaşmak gerekli idi. Türkiye'deki «sendikalar faciası»nın nedenleri üzerinde anlaşmak gerekli idi. DİSK'de hakim olan, ve işçi sınıfını burjuvazi ile uzlaştırmak isteyen sendikalizm ve reformizme karşı mücadele temelinde anlaşmak gerekli idi. Demokratik bir tüzük konusunda, yani sendika demokrasisinde anlaşmak gerekli idi. Ancak o zaman «Devrimci Birlik» gerçekten DEVRİMCİ olabilir, mücadelesini tutarlıca sürdürebilirdi. Bu gerçekleştirilemedi. «Devrimci Birlik», devrimci prensipler üzerine inşa edilemediği için, devrimci karakterde bir mücadele de veremedi.

Yine bu noktada, Vatan Partisi içindeki ideolojik mücadelenin karakteri ile «Devrimci Birlik»in prensipsizliği ya da devrimci prensiplerinin olmayışının bağıntısı kendisini gösterir.

Sendikalarda, kendiliğinden Sendikalist bilince ve burjuvazinin yaydığı reformist bilince karşı mücadele ancak işçi sınıfı sosyalizmi tarafından verilebilir. Evet, «Devrimci Birlik»te Vatan Partisi de yer almıştır. Ancak hangi anlayışla yer almıştır? Vatan Partisi bu ittifakta, III. Olağan Kongresinin mahkûm ettiği «doktorcu» görünümlü burjuva sosyalist sapıtması içindeki politikası ile yer almıştır. Bu politikanın yürütücüsü Vatan Partisi'nin «Devrimci Birlik»i gerçekten devrimci temellerde inşa etmiş olması beklenemezdi.

İşte burjuva sosyalizmini, reformizmi tasfiye etmenin mücadelesi içindeki Vatan Partisi'nin Kongresi ile, Tekstil Kongresi hemen hemen aynı tarihlere denk düşer. Bu momentte, sendikalarda yürütülen sendikalist, reformist karakterdeki mücadeleye karşı çıkan Vatan Partililer, Kongre öncesi «Devrimci Birlik»e bazı prensip önerilerinde bulunurlar. Bunlar, Kongrede ortakça savunulmasını istedikleri Karar önerileri ve tüzük değişikliğidir. Vatan Partililer, yine bu temelde «Devrimci Birlik»in DİSK ile ilişkilerini yeniden ele almasını da önerirler. Çünkü DİSK'de sendikalizmin - reformizmin hakimiyetini vurgulamadan, DİSK içinde, devrimci muhalefet çalışması yapmak mümkün değildir.

Vatan Partililerin bu önerileri ile «Devrimci Birlik»in gerçek niteliği açığa çıktı denilebilir. Öyle ya! Vatan Partililer DİSK'e —haşa!— toz konduruyorlardı. DİSK'in sendikalist reformist politikasının etkisinden kurtulmasını istiyorlardı. Yine Vatan Partiiler, getirdikleri bir tüzük değişikliği ile sendika yürütme kurulunun (genel başkan dahil), yönetim kurulu içinden seçilmesini öneriyorlardı. Bu tüzük değişikliği de sendikaların başına 2 - 3 yıllığına, her türlü denetimden uzak padişah kesilmelerin önüne geçilmesini öngörüyorlardı. Böylece, Yönetim Kurulu'nun gerçekten bir «üst organ» olması sağlanacak, sendika demokrasisi yolunda önemli bir adım atılacaktı.

Bu konu da açık muhalefet ile değil, mızıldanmalarla geçiştirildi. Çünkü böyle bir tüzük değişikliğine karşı çıkmayı sendika demokrasisi ile sosyalistlikle bağdaştırmak kolay değildi. Ama bu tüzük değişikliğine yanaşmak ise sendikalizme - reformizme yani burjuva ideolojisine karşı çıkmak demekti. Bunu da SGB'liler yapamazlardı.

Bu durumda artık «Devrimci Birlik»in, Devrimci prensipler temelinde bir ittifak olmadığı, adından başka bir şeyinin «Devrimci» olmadığı açıkça ortaya çıkmıştı.

Ancak bu devrimci prensipler uğruna mücadelede fazla yol katedilemeden Kongre gelip çatmıştır.

KONGRE :

Kongreye bu şartlarda: yani gerçekte devrimci olmayan bir «Devrimci Birlik» ile girilir. Vatan Partililer kendi Karar tasarılarını ve tüzük değişikliklerini bağımsızca savunacaklardır.

Kongre süresince DİSK yönetimi, gerici «sigorta»sını «Devrimci Birlik»e takmak ister. Rıza Güven, olmazsa Erol Yalçın «eski genel merkezciler» olarak «Devrimci Birlik» listesine sokulmak istenir. «Kitleci»ler (veya «SGB» liler) buna temelden karşı çıkmazlar da şu gerekçeyi ileri sürerler:

— «Bu konuda Bakırköy Şube Başkanı Ahmet Göral'ı ikna edemeyiz!..»

Evet, onlar için söz konusu olan, hangi şartlarda olursa olsun, yürütme kuruluna girmektir. Kendilerinin dışında kimlerin gireceği de o kadar önemli değildir. Nasıl olsa herkes (DİSK, Tekstil Genel Merkezi, «SGB'liler» vs...) «hep bir hallı, Turhallı»: Sendikalist - Reformisttir. Birbirleri ile fazla alıp veremedikleri yoktur!..

«Devrimci Birlik»in, Vatan Partililer ve bazı devrimci unsurlar dışındaki diğer kesimleri de bu gerici oyunlara ses çıkartmazlar. Ama sonuna kadar direnilerek DİSK yöneticilerinin bu oyunları bozulur.

Kongrede bu arada ilginç konuşmalar da yapılır. Örneğin bir Bakırköy Şube sekreteri (Ruşen Budak), Vatan Partisi sempatizanı olduğunu söyler ama diğer taraftan sendikalarda, siyasetlerin tasfiye edilmesine karşı çıkarken, bir Yunus Kara bol bol CHP propagandası yapıp, ardından «sendikaya siyaset sokmayacağı»ndan dem vurur. Bunun Türkçesi, «Tekstil'de CHP dışındaki siyasetleri yaşatmayacağım» demektir.

Kongrenin ikinci günü, Bakırköy Şube Başkanı A. Göral, «Sıkı-yönetim üzerine Karar Tasarısı» bahane edilerek, Kongre salonuna giren palislerce tutuklanır. Bu tutuklama aslında çok kimseyi memnun eder. Bu tutuklama ile «İlerleme» ve Yunus Kara devrimci muhalefetin liderinden kurtuluyor, DİSK ise gerici oyunlarını bozacak bir Vatan Partiliden kurtuluyordu. Bazı «Devrimci Birlik»çiler (örneğin SGB'liler) ise, kendilerini prensipli birliğe çekmek isteyen «müttefik»lerinden kurtuluyorlardı. A. Göral'ın bu tutarlı demokrat tavrını gösterdiği için, Sıkı-yönetime karşı çıktığı için tutuklanması, aslında tüm sendikalist - reformistleri memnun ediyordu. Ama elbette Sıkı-yönetimi bu tavrından ötürü alkışlayacak halleri de yoktu. Kongre bittikten sonra A. Göral serbest bırakılacaktı. Bu serbest bırakılışın Kongre sonrasına kalması bile anlamlıdır.

A. Göral'ın «seçimleri ben kazanayım - sen kazanma» curcunası içindeki bu politik tavrı; polisin müdahalesi ve tutuklama ile sonuçlanınca, Divan Başkanı, hiç bir şey yokmuşcasına kongreyi devam ettirmek ister. Ancak delegeler buna karşı çıkar. Yarım saat aradan sonra Baştürk gelir. Sıkı-yönetime «yandan yırtmaçlı» çatar... Kongrenin ertesi güne ertelenmesini ister. Ertesi gün yine Baştürk konuşur : «Kapitalizm içinde nasıl sosyalizm yapılması gerektiğini bilmeliyiz. Sosyalistler Donkişot değildir, Sosyalizm mücadelesini sürdürebilmek için hapishanelere girmemelidirler...» yollu bir konuşma yapar. Baştürk'e göre bırakalım sosyalist görevleri, asgari demokratlık görevleri bile yapılmamalıdır. Sıkı-yönetime karşı çıkılmamalıdır. Yoksa hapishaneye gireriz, sosyalizm yapamayız vs...

Baştürk'ün bu pasifizm ve kuyrukçuluk propagandasından sonra, Kongrenin sonuna dek, pek çok delegenin ısrarına, müracaatına rağmen, ne Karar tasarısı Kongreye sunulur ne de A. Göral'ın tutuklanışı bir daha tartışma konusu yapılır.

Bu sırada DİSK yönetimi ve kimi «Devrimci Birlik» ciler, «E. Yalçın'lı», «E. Yalçın'sız» listeler kotarırlar. Vatan Partilileri şu ya da bu yolla oyuna getirip getiremeyeceklerine göre listeler hazırlanır. Ancak bu oyunlar boşa çıkartılır.

KARAR TASARILARI ÜZERİNE GÖRÜŞME(!)LER

«Sıkı-yönetim üzerine Karar Tasarısı» tüm müracaatlara rağmen, Divan tarafından oylamaya sunulmaz. Delegelerin fiilî baskısı üzerine «İlerlemeci» Divan Başkanı şunu söyler : **«Kayyum'un da kararı bu, DİSK yürütmesinin de emri bu. Bu Karar Tasarısını oylatamayız.»** Böylece «İlerlemeci», sözde sosyalist Divan da, Sıkı-yönetim'le elele verir.

SGB'lilerse «delegeleri karşımıza alırız» gerekçesi ile Sıkı-yönetime karşı Karar Tasarısını savunmamaktadırlar. İşte «Devrimci Birlik»in de hali budur. En basit demokratlık görevini yerine getirme konusunda bile anlaşılamamaktadır.

«İlerlemeci»lerse, bir yandan «Sıkı-yönetime karşı karar tasarısı»nın oylanmasını engellerken, diğer yanda «141 - 142'ye hayır» diyen bir Karar Tasarısını sunarlar. Son tahlilde çıkan sonuç şudur: **«Sıkı-yönetim'e evet! 141 - 142' ye Hayır!»** Bu da «İlerlemeci»lerin demokrasi anlayışıdır. Onların keskin «sosyalist»liklerinin ardındaki burjuva sosyalizmi - reformizm, bu somut tavır alışda görülür.

Sıkı-yönetim konusundaki bu tavırlar neyi gösterir. Özetle bir tek şeyi: İşçi sınıfının çıkarlarına ihaneti! Sıkı-yönetim tüm halkımız gibi işçi sınıfının da başında «Demokles'in Kılıcı»dır. Bugün Sıkı-yönetimi protesto etmeyenler, yarın Sıkı-yönetim grevleri yasaklayınca, yine seslerini çıkarmayacaklarını şimdiden ele vermektedir. Sıkı-yönetim gibi somut bir konudaki bu gerici tavırlar, bu siyasetlerin gerçek sınıfsal özlerini açığa vurmaktadır.

Bütün bu engellemelere rağmen Sıkı-yönetim ile ilgili Karar Tasarısı imzaya açılmış ve 186 delege imzasını atarak, Kararı benimsediğini belirtmiş, bir anlamda bu Kongre Kararı haline gelmiştir.

Diğer Karar Tasarılarında «İlerlemeci»lerin ve «SGB' li»lerin önerileri hemen hemen çakışmıştır. Altlarındaki imzalar değişiktir ama, özünde hepsi reformist bir anlayışla kaleme alınmıştır. Tüm devrimci görünümlerine, süslü sözlerine rağmen burjuva düzenini yamamayı, tamir etmeyi hedef almaktadır.

A. Göral imzası ile sunulan «Tekstil Sendikasının Önündeki Görevler» başlıklı karar önerisi ise yine ancak delegelerin sürekli çabaları sonucu tartışmaya açılabilmiştir. Bu karar tasarısı, içeriği ile tüm reformist nitelikli karar tasarılarına alternatif niteliktedir. Türkiye'nin içine düşürüldüğü Buhran'dan ancak işçi sınıfının minima programı ile kesince çıkılabileceğini, tek kurtuluş yolunun bu olduğunu, düzeni yamamak değil değiştirmek gerektiğini belirtmektedir. Karar tasarısı, bu uğurda mücadeleyi koymakta, bu doğrultuda mücadele eden haraketleri desteklemeyi önermektedir.

Kongrede bu karar tasarısı **aleyhinde** hiç kimse konuşmamıştır. Ancak Divan'ın mahir oylama usulü ile, tasarının kabul edilmediği ilân edimiştir. Bu sonuç da —diğer reformist nitelikteki kararlar hesaba katılırsa— : **«reformlara evet; devrime hayır!»** anlamına gelmektedir.

SEÇİMLER :

Nihayet Kongre'nin **«herşeyi»** demek olan seçimler de yapıldı. «Devrimci Birlik» başlığı altında E. Yalçın'ın adını da taşıyan ve DİSK yönetimi ve «Kitleci»ler («SGB'liler»)ce hazırlanan liste, Bakırköy delegelerinin müdahalesi ile dağıttırılmadı.

Her iki listeyi destekleyen kanatların oy güçlerinin hemen hemen başabaş olduğu Kongrede, sonucu ittifaklara girmiş unsurların, birbirlerine attıkları «çizik»ler tayin etti. «İlerlemeci» adayları, Genel Merkezciler tarafından, Vatan Partililer «Kitleci» («SGB'ci»)lerce çizildi. Bu da yapılan ittifakların nasıl bir seçim ittifakı olduğunun, hiç bir prensibe dayanmadığının bir diğer göstergesidir.

Kongreden en çok memnun olan, elbette DİSK yönetimidir. Çünkü DİSK yönetimi, DİSK'de sendikalizmin hakimiyetini sarsacak bir değişikliğin Tekstil'de meydana gelmesini bu sonuçla önlemiştir. Yine Vatan Partililer dışlanarak, sendikalizme - reformizme karşı mücadelenin yeni bir mevzi kazanması engellenmiştir. Artık DİSK, bugüne dek olduğu gibi bugünden sonra da CHP'nin kitleleri uyutma - aldatma politikasına yardımcılığını devam ettirecektir.

CHP'nin yanısıra, TİP, İlerleme, «Kitleci»ler vb. de Kongreden kazanabileceklerini kazanmışlardır. Çünkü onlar için işçi sınıfına hizmet için belli prensiplerin üste çıkması, kabul edilmesi değil, sendika denilen yiyim yerinde birkaç koltuk ve biraz nüfuz sahibi olmaktır. Kimi yürütme'de, kimi yönetim'de, kimi delegeliklerdeki kazancını yeterli bulmuştur.

Ancak işçi sınıfının çıkarları açısından kongre sonuçları olumsuzdur. Kongre, devrimci kararlar alamamıştır. Sendikal demokrasiyi güçlendirecek tüzük değişiklikleri yapamamıştır. Kendi siyasetlerinden başka siyasetçilere hayat hakkı tanımayan tasfiyeci görüşler Kongrede mahkûm edilememiştir.

Vatan Partililer, ve onlarla birlikte hareket eden devrimciler, işçi sınıfının hak ve menfaatleri doğrultusunda prensip savaşı vererek, Kongreden çıkmışlardır. Kongre sonucu itibarı ile sendikalistlerin - reformistlerin elinden bir mevzi kurtarılamamıştır. Ancak kazanılan deney büyüktür. Vatan Partisi'nin iki yıllık burjuva sosyalist sapıtmasının sonucu ortaya çıkan «Devrimci Birlik»in, gerçekte devrimci temelde bir ittifak olmadığı daha iyi anlaşılmıştır. Sendikalarda demokratik tüzükler ve devrimci kararlar temelinde ittifakların ve bloklaşmaların gereği bilince çıkmıştır.

Şimdi Tekstil'de yeni bir mücadele başlamaktadır. Devrimci Birlik yeniden inşa edilecektir. Ama bu kez **Devrimci** adına layık olarak. Tekstil sendikasını da, **«işçi sınıfımızın kültürünü ve bilincini yükselten bir HAYAT OKULU,** millî mücadele teşkilâtı» haline getirmek için mücadele, yine gündemin birinci maddesindedir.

TEKSTİL SENDİKASININ ÖNÜNDEKİ GÖREVLER

(Baştarafı 1. Sayfada)

çıkılabileceği hayallerini yayıyor. Bu doğrultuda girişimlerde bulunuyor.

Ülkemiz yabancı parababalarının, bankaların at oynattığı bir pazar durumunda. «Hasta adam» sayılarak ameliyat masasına yatırıldık. Her bir yabancı örgüt, şirket, koparacağı parçanın hesabını yapıyor.

Bu durum ve şartlar karşısında; Kongremiz :

1. Bunalımdan kurtuluşun yerli - yabancı parababalarına dayanarak değil, tam tersine bu asalakların «azınlık nüfuzunu» ortadan kaldırarak mümkün olabileceğine inanır.

2. Parababalarının nüfuzunun ortadan kaldırılmasının ise : Devletin Kırtasiyeci ve askercil olmayışı (TAM DEMOKRASİ), Derebeğ artıklarının yok edilmesi (TOPRAK REFORMU), Sanayii her şeyden üstün tutma (TEKNİK YARATICILIĞI) **şartlarını hedefleyerek ve başta işçi sınıfı gelmek üzere bütün değer yaratan iyi niyetli vatandaşların,** tamamıyle aşağıdan gelme ve tamamiyle serbest (girişim - örgütlenme - kontrol)larıyla **gerçekleştirilebileceğine inanır.**

Bu şartlardan biri eksik oldu mu hiç birisinin de gerçekleşemiyeceğine inanan kongremiz :

3. Ülkemizin buhrandan bu talepler doğrultusunda verilecek mücadele ile kurtulabileceğini benimser. **Ve bu anlayıştan hareketle bu talepler için mücadele eder, verilen toplumsal ve politik mücadeleleri destekler. Tüm işçi sendikalarını ve halk örgütlerini bu doğrultuda verilen mücadeleleri desteklemeye çağırır.**

Öneri Sahibi
Bakırköy Şube Başkanı
AHMET GÖRAL

8-2-1979 tarihinde Basın Sarayında toplanmış olan DİSK-TEKSTİL 5. OLAĞAN Genel Kurulunda "sıkı yönetime karşı karar tasarısı" başlığında ve Ahmet Göral imzası taşıyan, bu arkadaşımızın tutuklanmasına neden olan karar tasarısını benimsediğimizi ve bu antidemokratik tutuklamayı protesto ettiğimizi ilan ederiz.

Gaffar Akkılıç, Hüseyin Hoşun, Saniye Uzun, Zafer Doygun, Mustafa, Sürayya Yardımcı, Kazım Cengiz, Remzi Çakır, Abdullah, Aykan Yalçın, Ahmet Yavuz, Alaettin Dursun, Süleyman Kaya, Ali Güngör, Turgut Koç, Cengiz Yıldız, Edip Kıraç, Ahmet Güneş, Hikmet Özbaş, Nekşiye Kurtuluş, Halit Sedat, Hüsnü Bozdağ, Ramazan Görmüş, Mehmet Yetişkin, Sefer Yılmaz, Ömer Çiçek, Şerif Yıldırım, Sabri Sarı, Mustafa, Tevfik Özyakın, Rukiye Tezi, Ahmet Dinç, Muzaffer Erten, Varduhi Kesis, Mehmet Gürbüz, Halil Şahin, İzzet Akgül, Yusuf Söğüt, Mustafa Emeksiz, Hüseyin, Zebide Kara, Rukzen Kambur, Özer Kızılhan, Mustafa Sirer

Sadık Kızmaz, Mehmet Değirmenci, Gülsen Atik, Rıza Asar, Mehmet Merdi, Haydar Doğan, Kemal Kurnaz, Nurten Boz, Aydın Özkul, Nuri Erdem, Salih Söylemez, Oğuz Başar, Rüstem Şahin, Hüseyin Soğukoğlu, Hüseyin Oruç, Zehra Tezcan, İhsan Durmuşer, Yusuf Haloğlu, Mehmet, Resul Er, Ahmet Yılmaz, İsmail Şimşek, Yusuf, Kadem Çelik, Rahmi Saybil, Saim Gergöy, Zeki Yıldız, Cemil Erdiş, N. Çolak, Celalettin Yardımlı, Yusuf Cinbaş, Sever, Encümen Akın, Ahmet, Şerif Çam, Feuzi Kaplankıran, Ahmet Aytürk, Şahin Durmaz, Bağrım Ashar, İlyas, Eyüp Akdoğan, İsmet Erden, İsmail Tezbey, Murat Akar, Erol Uyanık, Halil Acar, Meryem Altıdaş, Fadıl Albayrak, Hidayet Gültekin, Hasan Sirkeci, Emin Cantürk, Münevver Taşdelen, Aslan Baltacı, Mehmet Ural, Abdurrahman, Seyhan Ergene, Selahattin Onaran, Mehmet Karaduman

SIKIYÖNETİM HAKKINDA KARAR TASARISI

Bir avuç tekelci parababasının soygun düzeni, ülkemizi ağır bir bunalıma sürüklemiştir. Dayanılmaz işsizlik ve pahalılık cehenneminde yanan işçi sınıfımız ve emekçilerimiz terör, baskı ve katliamlarla sindirilmek istenmektedir. Parababalarının söz de şikâyet ettikleri «anarşi» ve «terör», gerçekte bir kaç bin bey ve ağanın faşizmi oturtma planlarını gerçekleştirmek üzere, onların maşalarının katliam, tertip ve provokasyonlarından başka bir şey değildir.

Bizzat tekelci parababalarının sömürü ve soygununu sürdürmek için yarattıkları «anarşi» ve «terör» bahane edilerek, şimdi de sıkı-yönetim ilan edilmiş, zaten kısıtlı olan demokratik hak ve özgürlükler iyiden iyiye yok edilme yoluna girilmiştir.

Kongremiz,

— Hangi gerekçe ile olursa olsun, halkın özgürlüklerini kısıtlamaya ve ortadan kaldırmaya yönelik her tedbire muhalif olduğunu ilan eder.

— Sıkı-yönetimi demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir idare şekli olarak görür; Sıkı-yönetim ilanını protesto eder. Sıkı-yönetime karşı çıkmayı asgari demokratlık şartı olarak görür.

— Sıkı-yönetimin en temel demokratik hakları kısıtlayan (grevlerin izne bağlanması, demokrat ya da sosyalist yayın organlarının kapatılması, dernek faaliyetlerinin durdurulması vb. gibi) uygulamalarına karşı tüm demokratik güçlerin birlikte mücadelesinin gereğini belirtir.

Öneri Sahibi
Bakırköy Şube Başkanı
AHMET GÖRAL

TEKSTİL SENDİKASININ ÖNÜNDEKİ GÖREVLER
(Bütün Sendikalar İçin de Geçerlidir)
ÜZERİNE KARAR TASARISI

Sermayenin saldırılarına karşı işçi sınıfının meş ru, sınıf savaşı okulu sendikalar :

1. Sırf meslek veya işkolu çıkarlarını savunma dar görüşlülüğü içine hapsolmamak, tüm işçi sınıfının çıkarları; işçi sınıfı zümreleri arasında birliğin kurulması ve pekiştirilmesi için çalışmalıdırlar.

2. Sırf işçi sınıfının çıkarlarını savunma bencilliği içine hapsolmamalı, tüm emekçi halkın çıkarları yönünde hareket etmeli ve halk tabakalarının örgütleriyle her düzeyde güçbirlikleri oluşturmaya çalışmalıdırlar.

3. Ulusal bencillik içine hapsolmamalı, kapitalizm ve emperyalizm karşısında tüm dünya işçilerinin ve halklarının çıkarlarının ortak olduğunu unutmamalıdırlar. Tüm dünya işçileriyle ve halklarıyla canlı dayanışma içinde olmalı, diğer halkların işçileriyle ve örgütleriyle uluslararası birlikler oluşturmalı veya varolanlara katılmalıdırlar.

4. Kapitalist düzenin sonuçlarıyla savaş içine hapsolmamalı; bizzat kapitalizmi yani ücret köleliğini ortadan kaldırmayı hedeflemelidirler. Bu amaca yönelik her toplumsal ve politik harekete yardımcı olmalıdırlar.

Sendikaların genel olarak fonksiyonları bunlar olduğuna, yani siyasetin dışında değil tam tersine sınıflar savaşının, dolayısıyla siyasetin (Tüm Dünya, Türkiye, halk ve işçi olaylarının) içinde oldukları ve öyle olmaları gerektiği açıkça belli olduğuna göre: Ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü şartlar karşısında kayıtsız kalmak Tekstil İşçilerin çıkarları karşısında kayıtsız kalmak anlamına gelecektir.

Ülkemizin içinde bulunduğu şartlara gelince; hepimiz, her günki geçim dertlerimizle yaşıyor ve görüyoruz ki Türkiye Tarihinin en ağır bunalımını yaşamakta. Artık parababaları dahi bu gerçekliği gizliyemiyor. Ancak şunu da biliyoruz ki; buhranı; fabrikalardan kovulmakla (gizli açık işsizlikle), devalüasyon (paramızın ucuzlatılması) ve enflasyon (hayat pahalılığı)larla dişinde - tırnağında, sıkıyönetimlerle etinde - kemiğinde yaşayan halktır, işçidir.

Sömürgen bir avuç parababası siyasî iktidarı ellerinde tuttukları için buhranın yükünü emekçi halkın sırtına yıkabiliyor. Mevcut hükümet de parababalarına teslim olmasının sonucu olarak, bunalımdan IMF'nin, OECD'nin Ortak Pazar'ın yardımıyla

(Devamı 16. Sayfada)

SENDİKALAR FACİASINA BİR ÖRNEK DAHA:

TEKSTİL KONGRESİ

DİSK'e bağlı TEKSTİL Sendikası'nın genel kongresi yapıldı. Uzun bir zamandır devam eden sendika içindeki mücadele, şimdi yeni bir aşamaya vardı.

Tekstil işkolu, Türkiye'de Metal, Gıda ve İnşaat İşkolları ile birlikte en çok sayıda sigortalı işçinin çalıştığı işkollarından biridir. Yaklaşık 200 bin civarında işçi, bu işkolunda çalışmakta ve bunlar DİSK'e bağlı TEKSTİL ve TÜRK - İŞ'e bağlı TEKSİF Sendikası'nda örgütlü bulunmaktalar. Yine bu işkolu, Türkiye'mizde çok sayıda kadın işçinin çalıştığı, ücretlerin hemen en düşük seviyede bulunduğu işkollarından biridir...

Türkiye finans - kapitalinin, Türkiye'yi toptan emperyalistlere sömürge yapacak olan Ortak Pazar'da, Tekstil Sanayii ile ağırlıklarını duyurma niyetleri de hesaba katılırsa, bu işkolunda DİSK'e bağlı bir sendikanın bunalımı, iç mücadelesi ve kongresinin önemi daha iyi anlaşılabilir. Bütün bunların yanısıra Türkiye'nin içine düştüğü bu büyük bunalımdan, finans - kapitali kazasız belâsız esenliğe çıkartmak için CHP'nin canla başla çalıştığı, pek çok sendikayı, konfederasyonu, kitle örgütünü, partiyi ve ilh. bu gerici çabasında peşine taktığı bir dönemde DİSK - Tekstil Kongresi'nin önemi daha da büyür.

Tekstil olayını anlatabilmek, Türkiye'de sendikalar olayını bu olayın sınıfsal temellerini kavramaktan geçer.

Türkiye'de işçi sınıfı 1950'lerden itibaren sendikalarda yoğun bir biçimde örgütlenmeye başladı. 1960 sonrası ise bu sendikal örgütlenme, sendikal eylemin önemli araçları toplu sözleşme ve grev ile birlikte yürüdü; böylece daha da güç kazandı. Bugün iki milyona yakın işçimiz sendikalarda örgütlü bulunmakta. Peki, bu işçilerimizin **bilinç** durumu nedir?

Bilimsel Sosyalizmin koyduğu ve ispatladığı bir temel önerme vardır: İşçi sınıfına bilinç dışarıdan verilir. İşçi sınıfı kendiliğinden bir şekilde ancak sendikalist bir bilince sahip olur. Bu sendikalist bilinçle ise, işçi sınıfının burjuvaziye karşı, (ekonomik + politik + ideolojik) mücadele vermesi ve onu yenmesi mümkün değildir. Onun proletarya sosyalizmi ile, yani Bilimsel Sosyalizm ile silahlandırılması gerekir ki, bu mücadelesini burjuvaziye karşı yürütebilsin.

Bugün biliyoruz pek çok siyasî parti, hareket, eğilim, grup vb., işçi sınıfına sosyalist bilinç götürdüğünü iddia etmektedir. Ama bu iddia ve sözlerin, beyanların altında yatan sınıfsal gerçek nedir? Bunun açığa çıkarılması, öğrenilmesi hele Türkiye gibi ülkelerde pek kolay olmamaktadır.

Lenin şunları söylüyor :

«Partiler arasındaki kavgada neyin ne olduğunu anlamak için, sözleri göründükleri gibi değerlendirmektense, partilerin gerçek tarihini, KENDİLERİ HAKKINDA SÖYLEDİKLERİNDEN ÇOK EYLEMLERİNİ, çeşitli siyasal sorunları ne şekilde çözdüklerini ve toplumun çeşitli sınıflarının (toprak ağaları, kapitalistler, köylüler, işçiler vb.) hayatî çıkarlarını etkileyen konulardaki t u t u m larını incelemek gerekir.

«Bir ülkede siyasal özgürlük derecesi ne kadar çok ve temsili kurumlar ne kadar istikrarlı ve demokratik ise, halk kitlesinin partiler arasındaki kavgada yerini saptaması ve s i y a s e t i ö ğ r e n m e s i , yani aldatmacayı sergilemesi ve gerçeği bulması o kadar kolay olacaktır.» (V. İ. Lenin; Rusya'da Siyasal Partiler, «Marksizm ve Revizyonizm», s. 38).

İşte sözlerin, bildirilerin altında yatan sınıfsal gerçekleri, o partilerin, eğilimlerin, grupların **eylemlerine, tutumlarına** bakarak açığa çıkarttığımızda, işçi sınıfımıza verilen «bilinç»lerin ne olduğunu daha iyi anlarız.

Bugün işçi sınıfımızın bu «bilinç» durumu, Türkiye'nin de diğer kapitalist ülkelerdeki gelişim seyrini izlemekte olduğunu göstermektedir.

19. yüzyılda burjuvazi bağımsız olarak sosyalizme karşı liberalizmi savunuyordu. İşçi sınıfının kendiliğinden ulaştığı Sendikalist ideoloji ise, özünde burjuva ideolojisi idi. Ama kapitalizmin bu ilk gelişme ve yükseliş döneminde, özünde aynı olan bu iki ideoloji, farklı birer görünüm içinde kalıyordu. Burjuva liberalizmi, işçi sınıfından ayrı bir akım olarak kalıyor, işçi sınıfı adına konuşmuyor, hareket etmiyordu. Burjuva liberalizmi o dönemde açık açık burjuvaziyi, onun çıkarlarını ve iktidarını savunuyor, Marksizme karşı açık mücadele veriyordu.

20. yüzyılda işler değişti. Marksizm, Bilimsel Sosyalizm geniş işçi yığınlarını sardı, harekete geçirdi. İşçi sınıfı burjuva liberalizmine olduğu kadar sendikalizme, trade - unionizme karşı da tepki göstermeye, kurtuluşu Bilimsel Sosyalizmin gösterdiği yolda aramaya başladı. Lenin şöyle der : **«Tarihin diyalektiği öyledir ki, Marksizmin teorik zaferi onun düşmanlarını Marksist kılığına girmeye zorlar.»** İşte Lenin'in bu veciz sözlerle ifade ettiği olay 20. yüzyılda gerçekleşti. Burjuvazi 20. yüzyılda sosyalist bir görünüme büründü. Açıktan liberalizmi değil, sosyalist bir görünüm altında reformizmi savunmaya başladı. 19. yüzyılda işçi sınıfının kendiliğinden ulaştığı sendikalist bilinç, burjuva liberalizminden ayrı idi. 20. yüzyılda ise, «sosyalist» görünümlü burjuva reformizmi, işçi sınıfının kendiliğinden sendikalist bilincini katmerlendirdi. Sendikalizm ile Reformizm birbirini bütünledi, birbiri ile kaynaştı.

Bu durumda, bilinçsiz işçi kendiliğinden sendikalist bilince sahiptir. Burjuva sosyalizminin bilinçlendirdiği işçi ise, kendiliğinden sendikalist bilince katılan burjuva sosyalist - reformist bilince sahiptir.

Lenin 20. yüzyılda finans - kapital egemenliği ve Marksizmin zaferinin ortaya çıkarttığı bu durumla ilgili olarak şunları söylüyor :

«Son on sene içinde kapitalizmin başdöndürücü gelişmesi ve uygar ülkelerdeki işçi sınıfı hareketinin hızla büyümesi; burjuvazinin proletaryaya karşı olan tavrında büyük değişikliklere yol açmıştır. (...) Serbest rekabetin ve özel mülkiyet hakkının dokunulmazlığından kalkılarak, sosyalizme karşı direk ve açık bir mücadele vermek yerine, sosyal devrime karşı sosyal reform adımı verdikleri yöntemin savunusunu yapmaktadırlar. İlerici ve aydın burjuvazinin formülü sosyalizme karşı liberalizm değil, fakat sosyal devrime karşı reformizmdir. (...) Devrime karşı reform, mahkûm olmuş olan rejimin yer yer yamanması demektir ki, bu da burjuvazinin egemenliğini kıracak olan devrimci atılıma karşı işçi sınıfını bölmek, burjuvazinin tahakkümünü sürdürmek demektir.» (Lenin; Rus Sosyal Demokrat Hareketinde Reformizm).

İşte şimdi Türkiye, 20. yüzyılda ileri kapitalist ülkelerdeki gelişimi yaşamaktadır :

«Geri ülkelerin işveren sınıfları, kendi ağababaları olan Batı emperyalizmini, her alanda olduğu gibi, sosyalizm alanında da taklit ettiler. Buralarda burjuva, küçük - burjuva sınıf ve tabakaları bin bir çeşit hoşnutsuzlukla kıvranıyordu. Onun için hemen her sınıfın ve her zümrenin ve tabakanın uydurduğu ve uydurabileceği sürüyle sosyalizmler ortalıkta cirit atmaya başladı.» (Dr. H. Kıvılcımlı; Genel Olarak Sosyal Sınıflar ve Partiler, s. 63 - 64).

Bugün Türkiye'de, proletaryanın yoğun olarak bulunduğu fabrikalardaki politik saflaşmalara bakalım. Buralarda burjuva sosyalizmlerinin ve burjuva reformizminin yaygın egemenliği açıkça görülür. Fabrikalardaki öncü, uyanık, politize olmuş işçilerin büyük çoğunluğu, ya CHP'lidir: açıkça burjuva liberalizmini savunur; ya da TİP'li, «İlerleme»ci, TSİP'li vb.'dir: Burjuva sosyalizmini savunur. İşçilere bu bilinci veren bu partiler, akımlar ve onların savunucuları, ağızlarını açtıklarında «sosyalizm», «işçi sınıfı iktidarı», «sömürüyü ortadan kaldıracağız» vs. derler, başka şey demezler. Ama işe gelince örneğin bir sıkı-yönetime karşı tavır söz konusu oldu mu, hemen burjuvazinin kuyruğuna takılırlar. Ya da örneğin bir sendika Demokrasisi sorunu, demokratik tüzük sorunu ortaya çıktı mı, tıpkı Abdülhamit'in «Hürriyeti Millete lâyık görmemesi» gibi, onlar da demokrasiyi işçi sınıfımıza lâyık görmezler. «Biz başa geçelim, demokrasiye ne gerek var» derler.

Bu yoğun ve yaygın burjuva sosyalizmlerinin yanısıra, küçük burjuva sosyalizmlerinin etkisi nisbeten azdır; ki bunlar da ağırlıklı olarak burjuva sosyalizmlerinin, reformizminin ideolojik egemenliği altındadırlar.

İşçi sınıfı sosyalizmi ise, azınlığın da azınlığı durumundadır.

İşte bu «sosyalizm»ler kalabalığı, Tekstil sendikasında da onun içindeki mücadelede de kendisini gösterdi. Tekstil, DİSK'e bağlı bir sendikadır. Ve DİSK'de tüm «sosyalist» maskelerine rağmen, CHP'lilikleri, reformistlikleri kolay kolay gizlenemeyen bir eğilim hakimdir. DİSK'in yönetimi, işçi sınıfına burjuva düzeninin tamirciliğini, CHP kuyrukçuluğunu tavsiye eder. Görevi işçi sınıfının aşağıdan gelme teşebbüs - teşkilât ve kontrolünün hayata geçirilmesini önlemektir. Diğer şeyler yanında DİSK yönetiminin, Tekstil işçilerinin genel merkeze karşı muhalefetinde takındığı tavır, en son Tekstil kongresinde sarfettiği çabalar, onun gerçek kimliğini bir kez daha açığa çıkartmıştır.

TEKSTİL'DE MÜCADELE NASIL BAŞLADI, KONGREYE KADAR NASIL GELİŞTİ?

Türkiye'yi saran ağır bunalım şartları, Tekstil işkoluna ve bu işkolunda çalışan işçilerin hayatına yansımazlık edemedi. Düşük ücretler, işten çıkartmalar, artan pahalılık ve ilh. Tekstil Sendikası içindeki kaynaşmayı, hoşnutsuzluğu daha da arttırdı. İşçiler, hızla Genel Merkezin gericiliğine karşı harekete geçtiler. Çeşitli siyasetler bu hareketlenmeler içinde yer aldılar. Bir yanda bir «Devrimci Birlik» teşekkül etti. Genel Merkeze karşı mücadele yürütmekte idi. Diğer taraftan «İlerleme» de işçilerin genel merkeze karşı tepkisini değerlendirdi, mücadelesini sürdürdü. Genel Merkez ise kongreye kadar DİSK ile üstü örtülü bir ittifak içinde, daha doğrusu DİSK yönetiminin koruyuculuğu altında kongreye kadar durumu idare etmeye çalıştı. Kayyumlar, mahkemeler, ertelenen kongreler ve ilâh... Bunların hepsi gerçekten bir uzun hikâyedir.

Tekstil'deki bu kaynaşmada pek çok siyasî parti, hareket, eğilim vs. vardı dedik. CHP'li, TİP'li, TSİP'li, «İlerleme»ci vs... Ancak bunların hepsi sendikalizmin, reformizmin, burjuva sosyalizminin (özünde burjuva ideolojisinin) değişik düzeylerdeki savunucularıdır. Sırasında birbirlerini yiyip, birbirlerinin kuyusunu kazıyorlar. Ama bir tek noktada: Sendikalarda, en geniş anlamda: «SİYASET, KAYIRMA, DİN, MEZHEP, TARİKAT, AİLE, CEMİYET, IRK, BÖLGECİLİK ayrıcalıkları tanımaksızın ve en demokratik biçimde», işçilerin birliğini savunanların, işverenlere karşı uzlaşmaz sınıf mücadelesini savunanların susturulmasında birleşip domuz topu olabiliyorlar. Yani proletarya sosyalizmine karşı «mukaddes ittifak»ları hemen gündeme getiriliyor.

Kongre öncesinde, «İlerleme» ve «Devrimci Birlik» genel merkeze karşı mücadele etti. Bu mücadele, şube kongreleri boyunca sürdü. Bazı şubelerde «Devrimci Birlik», bazılarında ise «İlerleme», genel merkezin egemenliğini kırdı. Bu başarılarda temel sebep, Tekstil işçilerinin, genel merkez yöneticilerinin artık maskesi düşmüş sarı sendikacılıklarına olan kini idi. İşçi sınıfının çıkarlarını tekstil patronlarına satan bu sendikacıların (Rıza Güven, Yunus Kara vb. gibi...), bunalım şartlarında daha da hızlı bir biçimde iplikleri pazara düşmüş, hertürlü baskı ve zorbalığı uygulayan genel merkez, muhalefetin şube kongrelerinin çoğundaki başarılarını engelleyememiştir.

Ama Genel Merkez Kongresi süresince manzara değişmiştir. Genel Merkez'in bir gericisi (Yunus Kara), «İlerleme»nin başkan adayıdır, TİP de bu ittifakta yerini almıştır. Genel Merkez'in diğer gericisi (Rıza Güven), DİSK yönetimi tarafından «Devrimci Birlik»e başkan adayı olarak dayatılmak istenmektedir. Sözün kısası, «İlerleme» de, DİSK yönetimi de, Tekstil'in gerici Genel Merkez yöneticileri de temelde bir noktada anlaşmışlardır: Tekstil işçilerinin gerici sendikacılara, sendikalizme, reformizme tepkilerini öldürmek! Onlara göre, Tekstil'de söz ayağa düşmüştür! Artık sendikacılar zümresinin değil, işçilerin sözü geçmektedir! Bu gidiş fena gidiştir. Önlenmesi gerekir...

İşte, «İlerleme» Yunus Kara ittifakının da, DİSK yönetiminin —VP'lileri dışlayarak— R. Güven, E. Yalçın gibileri «Devrimci Birlik» listesine sokma gayretleri de aynı telâşın ürünüdür. Maksat Tekstil'de düzen değişmesin, işçiler değil — sendikacılar zümresi söz ve karar sahibi olsun!

Bu noktada «Devrimci Birlik»in ne olduğu meselesi gündeme gelir.

«DEVRİMCİ BİRLİK» :

«Devrimci Birlik», Vatan Partisi, «Kitle» (diğer deyişle SGB), Devrimci Yol, TSİP siyasetlerinin bloku ile oluşmuştur. Ancak esas ağırlık ilk iki siyasettedir. Bu blok, «Genel Merkez»e karşı muhalefet temelinde oluşmuştur. Bir diğer özelliği de «İlerleme»ye muhalif olmasıdır. Ancak bu muhalif olmalar, «Devrimci Birlik» adlı bir blok kurmak için yeterli midir? Görüldüğü gibi yeterli sayılmıştır. Ancak Kongre deneyi, bu tarz birliklerin prensipli birlikler olmadığını, adlarındaki «devrimci»liğin de sahte «devrimci»lik olduğunu göstermiştir.

Birlik neye muhalif olduğunu koyduktan başka, niçin muhalif olduğunu ve neleri hedeflediğini somutca koymalı

(Devamı 16. Sayfada)

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ
Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : H. Zafer Korkmaz / Adres : Bab-ı Ali Cad. No. 29/202 Cağaloğlu - İST. / İsveç Bürosu : V. Orakçıoğlu, Box 5034 16305 SPANGA Stockholm, Postgirot : 431 309 3-9 / Dizgi - Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel. : 27 45 71 / Son Baskı Tarihi : 7.3.1979 / Abone Şartları : 6 Aylık 36 TL., Yıllık 72 TL.